

Sárospataki Református Lapok

LXII. évf. 4. szám
2009. december

*„Én vagyok a
világ világossága:
aki engem
követ, nem jár
sötétségben,
hanem övé lesz az
élet világossága.”*

(Jn 8,12)

Tartalom

Számolgatás, méregetés, tervezés, szervezés, szomorodás, készülés, elfáradás, megfáradás, ünnepiesedés, díszítés, újraindulás, szaladás, vásárlás, főzés, vasalás, mosdás, öltözés, indulás, érkezés.

Pásztorok, királyok, köhögés, énekek, dicsőség, békesség, Mária, József, kis Jézus, jászol, csillag, angyalok.

Milyen érdekes lenne legalább a templomban, karácsony este lelassítani mindent, hogy ne rohanjon el mellettünk az Ünnepe. Mondjuk rácsodálkozni, hogy a „kegyelem néktek és békesség” Isten szava hozzánk. Mi odasietünk, felállunk, leülünk, mondanánk imádságban annyi sokat, és Ő megelőz: kegyelem neked. És az én békességem neked. Most. Lassíts. Dicsőség mennyben az Istennek. Templomban vagy otthon. Érdekes lenne közben belebújni a pásztorok bőrébe, akiknek angyalok mondták. Pásztorbőrbe bújva lassan, nehéz pára közt is dicsőségövezve énekelni, boldogan belefeledkezve az angyali jelenés aranyszínű, forrón párologó csodájába. Velük csodálkozni: nekünk születék mennyi király. Belenézni a három királyok avagy napkeleti bölcsek ajándék-kosarába, beleszagolni, megtapogatni, aztán sebzett-kopott-boldogan ünnepet váró szívünket mindenestül letenni a bölcső mellé negyedik bölcsként. Milyen érdekes lenne rácsodálkozni az úrvacsorában, hogy Isten Fia egészen kicsi gyermekként az övétől be nem fogadottan fényelt, mint világosság a barmok között, hogy megélje tanító-megmentő-áldozat életét, és keresztre adja magát Érted, Kedves Olvasó. Csodálkozóan szép karácsonyt kívánunk.

Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság:

Barnóczki Anita, Füsti-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella

Egyházmegyei sajtóreferensek:

Kemény István, Konc Gáll László, Papp Zsolt, Szabó Ágnes

Teljes nyomdai előkészítés: Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com

Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

© Tiszáninneni Református Egyházkerület. Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Gyönyörködöm a Te beszédedben - Karácsony	3
Előteológia - Jézus születése mint az üdvtörténet fókusz	4
Abaúji Egyházmegye	7
<i>Tizenöt éves az encsi templom</i>	7
<i>Átfogóbb egyházmegyei kapcsolat holland gyülekezetekkel</i>	8
<i>Családi konferencia Aszalón</i>	8
<i>Lelki gyümölcstermés</i>	9
<i>Szendrőben és Szendrőladon járt a Kantorei Bethel kórusa</i>	10
<i>Szendrői hálaadás</i>	11
<i>Látó út északon</i>	12
Borsod-Gömöri Egyházmegye	14
<i>Egy gyülekezet életjelei - Kazincbarcika-alsó</i>	14
<i>Egy gyülekezet két ünnepi eseménye</i>	15
<i>„A szeretet pedig épít”</i>	17
<i>Jubileumi találkozók Sajókázán</i>	18
<i>Hálaadó csendes napok a Miskolc-diósgyőri gyülekezetben</i>	18
<i>Hírek a vadnai gyülekezet életéből</i>	19
<i>Presbiteri csendeshétvége Mályiban</i>	20
Egervölgyi Egyházmegye	21
<i>Egy lelkipásztor élményei - templomszentelés Felsőtárkányban</i>	21
<i>Egyházmegyei kórustalálkozó Egervölgyén</i>	21
<i>Ravatalozóbővítés és felújítás Noszvajon</i>	22
Zempléni Egyházmegye	23
<i>Semjéni híradások</i>	23
<i>Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből</i>	24
<i>Nagyrosvágy-Kisrosvágy: őszi gyülekezeti alkalmaink</i>	25
<i>Hegyközi fiatalok látogatása az Anyaotthonban</i>	25
<i>Őszi táborban a tokajiak</i>	26
<i>Megemlékezés Iszlay Jenő lelkipásztorról</i>	26
Intézményeink	28
<i>Hírek a Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon életéből</i>	28
<i>Hírek a Sárospataki Református Gimnázium és Általános Iskola életéből</i>	30
<i>Hírek a Sárospataki Református Teológiai Akadémia életéből</i>	32
Kerületi események - Gondolatok az Egyházkerületi Közgyűlésről	34
Az igazat mondd, ne csak a valót	36
Portré - Beszélgetés Asztalos Péter pedagógussal	41
Misszió	43
<i>Hétfő: jó</i>	43
<i>E-zékiel, a világháló prófétája</i>	44
<i>Vat vod Kálvin dú?</i>	45
<i>Cigánymisszióról dióhéjban</i>	45
Tudós lelkipásztoraink - A nagykorú gyülekezet, mely királyi papság	46
Ajánló	48
Vigasztaljátok népemet	49
Kálvin sarok - Tanuló évek	50
Kitekintő: Húsz év múlva - Egy valóságos rehabilitáció	51

Karácsony

GYÖNYÖRKÖDŐM A TE BESZÉDEDBEN

Talán megfigyelték már, hogy a vásárlás, nézelődés régóta az egyik kedvenc időtöltése az emberiségnek. Amióta boltok vannak, válogatunk, de lehetséges, hogy már a kőbaltakészítőnél is megnézték, hogy melyik típust válasszák eleink. Ráérős nyugodt dolog, mindent átnézni, megvizsgálni, árakat összehasonlítani (ez a férfiakra is igaz kisméretűnél vagy autónál). De mindez a ráérős válogatás egy csapásra megszűnik, ahogy odatoljuk a kosarunkat a pénztárnál álló sorhoz. Idegesek leszünk, figyeljük az előttünk állókat, bosszant, ha valaki kuponokkal, csekkkel, bankkártyával húzza az időt. Holott előtte talán egy órát vagy többet is eltöltöttünk a nézelődéssel, válogatással.

Miért van, hogy ugyanaz a puhán, kényelmesen múltó idő ugyanott, ugyanakkor ilyen hirtelen átalakul, és egyszerre szorítani kezd, kényelmetlenné válik?

Manapság a jól működő családok szívesen terveznek egy-egy szabadnapra egy félnapos shopping kirándulást, ahol fűtött tereken, kocsikkal ügyeskedve megoszthatják egymással azt, ami tényleg érdekli őket. Egy-egy tárgyról észébe jut valakinek egy ismerős, egy rokon, egy történet, és ezt zavartalanul elmondhatja a családtagnak, hiszen nem kell félszemmellel a televíziót figyelni. Fontos kommunikációs szerepet tölt be a családok életében a közös vásárlás. Ezért van, hogy manapság a családi beszerzés, a fogyasztás katedrálisában való önfelelt bolyongás egyfajta jó célért való buzgólkodást, végső soron szakrális cselekményt jelent. Ebből zökkenünk vissza akkor, amikor az addig „elméleti” kérdések (nézd milyen olcsó, mindenkinek ilyen van az osztályban, menjünk oda a halakhoz) a pénztárnál egyszer csak gyakorlati kérdéssé válik: ez a kosár most ennyivel fogja csökkenteni azt a kevés pénzem. Hirtelen csapdába kerül az ember: senki sem kényszerít rá, mégis fizetned kell ahhoz, hogy ebben a közös társadalmi játékban részt vegyél, hogy kifizesd a hatalmas terek fűtését, a színes szórólapokat, a diszburkolatos parkolót. Mert ma ez az élet, ennek ára van, és máshol sem olcsóbb, sőt itt akciós...

Ezt tudja adni a világtól kicsikart karácsony: kiemelt, szakrális tereket, időket, alkalmakat, hangulatokat (vallásos karácsonyi dalok a bevásárló központokban, angyalok a kirakatokban, karácsonyi menü a gyorsétkezdékben), de mégis mindig valahogy túlekedés, elégedetlenség a vége. Nem lesz jobb, mert nem azt kapjuk, amire szükségünk lenne. Pedig majdnem ugyanaz, és majdnem ugyanott van a helye a lelkünkben, ahol az igazi. Bálvány: magunk teremtette irányítható, fel- és lekapcsolható ünnepi hangulat, a felülről jövő áldás igénye nélkül, először csábít, először ad, aztán sokszorosan veszi vissza.

Az ember lelkében van egy hatalmas Isten felé vágyakozó úr, amit nem lehet betöltetlenül hagyni. Ha nem Jézus, ha nem az igazi karácsony, akkor betölti a pótkarácsony, az angyalkás celofánba csomagolt szentség.

Nekünk, keresztyéneknek talán a legnagyobb ajándékunk, hogy nem ez a sokak által járt széles út az egyetlen utunk. Van igazi karácsonyunk, megszületett az Isten fia. Őt, Jézust ünnepeljük, felé fordulunk, és tőle várjuk az áldást. Nem tudjuk odatolni a bevásárló kocsinkat a járszolhoz, nem tudjuk megvenni, megszerezni az áldást, nincs rejtett kapcsolóval akármikor működtethető betlehemi csillagunk.

De van igazi.

A Csillag, melynek fényére a bölcsekkel és pásztorokkal együtt felnézhetünk, mely Jézushoz vezet bennünket. Jézushoz, az igazi karácsony igazi Urához, akit nem kell meglepnünk, megajándékoznunk, mert Ő akarja betölteni a mi életünket. Semmit sem kell tennünk, cselekednünk, csak kinyitni a szívünk ajtaját és beengedni őt, hogy mássá legyen minden. Hogy igazi karácsonyunk legyen.

A mai keresztyén ember egyetlen komoly kérdése: vajon megelégszem-e a pótkarácsonnyal és a majdnem igazi étellel, vagy várom az Urat, Aki eljött, és az életét adta, hogy engem megmenten, és igazi életet, igazi karácsonyt ajándékozzon nekem?

Gordosné Balogh Eszter

Jézus születése mint az üdvtörténet fókuszja

Mint minden születésnek, úgy Jézus születésének is van előtörténete. Jézus születése egy nagy történet része. Ezt a történetet szoktuk üdvtörténetnek nevezni, melyben Isten szabadító terve bontakozik ki. Jézus születésével kapcsolatban azért beszélhetünk bizonyos értelemben annak fókusz jellegeről, mert ahogy a fizikában a fénysugarak megtörnek és utána egy pontban találkoznak, úgy Isten szabadításának történetben is láthatunk töréseket, melyek miatt Isten szabadításának története ugyan a tőle való elszakadás történetévé lett, de Jézus születése azt mutatja, hogy Isten szeretete úgy gyűjti össze az események szálait, hogy az Ő szabadítása mégis lehetővé váljék. A karácsony, Jézus születése az Ő szabadítását testesíti meg, Szabadító születik, és vele együtt a szabadítás van fókuszban. Számtalan ponton érintkezik a karácsonyi történet Isten szabadításának történetével az Ószövetségből.

Jézus születése megerősíti azt a tényt, hogy Isten új jövőt és büntől való totális szabadulást készít, s ennek lehetőségét teremti meg. Erre utal Jézus neve (Szabadító – Mt 1,21), aki majd életével hirdeti, hogy milyen körülmények között folytatja Isten azt az utat, melyen megmutatkozik megígért szabadításának minden dimenziója, népével kötött szövetsége megújulása folytán: Jer 31,31-34; Ez 36,26; Zak 2,10-12; 3,9; 9,16-17; 10,12; 12,8. 10; 13,1-2.9; 14,9.16-21; Zsolt 130,8.

Nem véletlen gondolnak néhányan Jézus keresztje körül majd Illésre, hiszen Malakiás próféciája is része volt vele kapcsolatosan a szabadítás kiteljesedésének egy előkészületi stádiumban, mint Keresztelő János: Mal 3,1. 23-24; Lk 1,17. 76. Isten azon fáradozott a történelem folyamán, hogy valami módon ki ne rekesse magát a világ az Ő szabadításából. Annak ellenére, hogy az ember a maga ítéletét készítette elő, és nem abban gyakorolta felelősségét, hogy küldetését teljesítve legyen pogányok világosságává, hozzájuk egyengetve Isten útját, mégis látható lett dicsősége. Ezzel összefüggésben hangzott Ézsaiás szava, ezt szólaltatta meg Zakariás éneke, s hirdette Keresztelő János (Ézs 40,3-5; Lk 1, 76; 3,4-6).

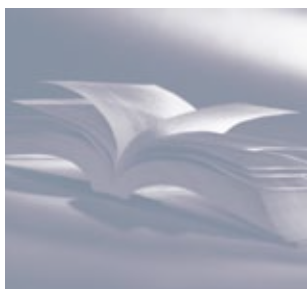
Jézus betlehemi születése is az Ószövetségben gyökerezik, mely jelzi, hogy születése Isten szabadító tervébe illik. Dávid is Betlehemből indul, aki Isten szabadításának eszköze volt, s élete mélypontján is mélységesen átérezte a Teremtőtől való függését, tőle várva a megújulást, hogy

újra szabadítás eszközévé váljon. Jézus betlehemi születése bizonyosága annak, hogy Isten hűségesen kitart szándéka mellett, amikor nemzedékek során át viszi véghez szabadítását: 1Sám 17,12; Zsolt 51,12; 132,11; Mik 5,1; Mt 2,1. 4-6.; Lk 2,4-7; Jn 7,42.

Jézus születése megpecsételi nemzedékek vágyát egy olyan korban, melyben úgy tűnt, hogy Ábrahám, Izsák, Jákob Istene megfedkezett népének tett ígéreteiről, vagy hatalma eltörpül a római uralkodók és isteneik árnyékában. Karácsony ilyen körülmények között teszi kézzelfoghatóvá, hogy ez nem elmélet, hanem történelmi tapasztalat: velünk az Isten (Ézs 7,14; Mt 1,23). Isten egy benne kételkedő királynak, Áháznak nem tudta megerősíteni a hitét, pedig Dávid házában és népének saját maga akart jelet mutatni arra nézve, hogy szabadító hatalmának egyetlen történelmi helyzetben sincs akadály. Vajon ma a karácsonykor Jézusban mutatott jel meggyőző erővel tesz-e bizonyosságot arról, hogy Vele számolhatunk konkrét körülmények közepette?

Még a legnagyobb sötétségben is. Ennek jelül ragyogta körül az Úr dicsősége a betlehemi mezőkön a pásztorokat, megint csak ószövetségi szóhasználatból táplálkozva (Ézs 60,1; Lk 2,9). Ez a sötétség jelentkezhet a legnagyobb fájdalom idején a gyászban, melyet azok az anyák éreztek, akik Heródes gyermekgyilkossága kapcsán siratták gyermekeiket, mint Ráhel. Joggal lett ő a fogságba vonuló gyermekeit sirató izraeli anya szimbóluma. Sorsa kiábrázolja az emberi szenvedés mélységeit: hosszú gyermektelenség után szülte Józsefet és második gyermeke, Benjámint születésekor hal meg. A betlehemi úton temetik el. Amint azonban a Rámából Babilonba induló foglyok sorsa megfordult, Isten a halál fogságában levőket is megszabadítja, amint ezt Jézus halála és feltámadása mutatja majd: 1Móz 35,19; Jer 31,15-17; 40,1; Mt 2,16-18. Isten nemcsak Izrael népét tudta megszabadítani Egyiptomból és Jézust elhívni onnan (Hós 11,1; Mt 2,13-15), hanem ma is talál kiutat mindenféle veszedelemből. Ő gondoskodik szabadításról és megtalálja annak eszközeit. Egyiptomban sem akadályozták meg szabadításában az ország idegen istenei, ahogy Jézust sem tartotta fogva a halál. A jól értelmezett tanítványság keretében a Szabadító ma is szabadítótá formálja az embert: Ézs 58,6; 61,1; Luk 4,16-21. Így teljesedik be ma is a teljes Írás, és hódít teret magának az Élet ott, ahol egyébként a halál uralkodik.

Enghy Sándor

Jézus születése mint az üdvtörténet fordulópontja

Jézus születésének megünneplése a téli napfordulóhoz kapcsolódik. A régiak azt akarták ezzel jelezni, hogy ahogy a Nap fordulásával hosszabbodni kezdenek a napok, ugyanígy Jézus születése is valami újat hozott. János evangéliuma szerint: „az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.” (Jn 1,9)

Jézus születése fordulópontot jelentett abban a csodálatos történetben, amit üdvtörténetnek nevezünk. Leegyszerűsítve azt lehetne mondani: ahogy van egy-egy gyülekezetnek is története, van egy-egy országnak története, ugyanúgy van az üdvösségnek is története. Ahogy egy gyülekezet történetét csak úgy érthetjük meg, hogy beleágyazzuk az egész egyház történetébe, vagy egy ország történetét úgy érthetjük meg, hogy figyelembe vesszük a világtörténelem eseményeit, ugyanígy az üdvtörténet kifejezés is arra utal, hogy mindaz, amit Isten tett és tesz a világ üdvössége érdekében, az is összekapcsolódik a világ történetével. Az üdvesemények történeti sorrendben, történeti eseményekhez kapcsolódva következnek be, és végül az üdvtörténet átfogja a emberiség történetét a teremtéstől az ígéretek beteljesedéséig.

Isten mindent szépnek és jónak teremtett, az emberek Isten közösségében éltek, de a bűneset megrontotta ezt a harmonikus állapotot. A Kainnak szóló figyelmeztetés szerint „a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta.” (1Móz 4,7) Kainnak nem sikerült a bűnön uralkodni. Az ószövetség egyik nagy kérdése ez, hogyan lehet emberi testben Istennek szolgálni? Hogyan lehet uralkodni a bűnön és a gonoszon? A választott népnek adott törvény útmutatást adott, de csak kevesen tudták az igaz utat megtalálni.

A fordulópont, a világosság Jézussal jött el, ahogy az egyik kedves adventi énekünk (308,2-3), bár kicsit régies nyelven, de nagyon szépen kifejti:

„Megmondottad volt még kezdetben / Az első egy pár embernek,

Hogy ők a szomorú esetben, / Mindöröké nem hevernek.

Küldesz vígasztalót, / Ő magvukból valót,
Ki eredeti / Elveszett jussukba
És boldogságukba / visszahelyezi.

Meglett ez, és a Szűz méhében, / Fogantott az, akinek,

Jézusi felséges nevében / Áldás szól a föld népének,

Így az ígértetett / És kijelentetett

Teljes időnek / Hajnala felderült

A sötétségben ült / Sok kesergőnek”

Az énekünkben is található „teljes idő”, mint Jézus testi megszületésének és benne az üdvösség megjelenésének ideje Pál apostol szóhasználatára megy vissza. „De amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt lévőket megváltsa, hogy Isten fiává legyünk... Úgy hogy már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is.” (Gal 4, 4-5.7) Az idő teljessége arra utal, hogy Isten sokáig várt, mígnem elküldte Fiát. Adta a törvényt, elküldte prófétáit, hogy az emberek hozzá térjenek. Végül mintegy utolsó, de hathatós lehetőségként, elküldte a Szabadítót, az Ő egyszülött Fiát.

Jézussal az üdvtörténet új korszaka kezdődött. Az üdvösség lehetősége nyitva van minden ember előtt. A Jézus által meghirdetett, majd az apostolok által továbbadott evangélium lényege éppen ez: „aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Az üdvtörténet új korszaka az evangélium korszaka, mikor ez a jó hír eljuthat minden emberhez, nem csak a választott néphez, hanem az egész emberiséghez. Különösen hangsúlyos ez Lukács evangélista leírásában. „Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.” (ApCsel 1,8) Az egyre bővülő munkaterület azt jelzi, hogy Istennek terve van az egész világgal. Ma az üdvtörténetnek ebben a korában élünk.

Mi lesz az üdvtörténet vége? Pál erre nézve is az „idők teljessége” kifejezést használja, arra is utalva, hogy az időpont maga az Úr titka. De a cél egyértelmű, a bűn által megrontott harmónia visszaállí-

tása Isten és az ember, a menny és az ég között. „Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akaratának titkát, amelyet kijelentett őbenne, az idők teljességének arról a rendjéről, hogy a Krisztusban egybefoglal mindeneket, azt is, ami a mennyben, azt is a mi a földön van.” (Ef 1,9-10)

Győri István

Jézus születése üdvtörténeti és világtörténeti fordulópont! – Eljött a Messiás?

A

mikor Jézus születéséről szóló híradást keressük a Szentírásban, akkor valahol a két szövegségnél nyitott Bibliában megközelítőleg középen bukkanunk rá a hírre: „Üdvözítő született ma néktek...” A történelmi fordulat megtörtént az általunk megélt időben, vagy – ahogyan mondani szoktuk – a világtörténelemben. Az idő egy pontba sűrűsödik, és az a pont Jézus Krisztus születése. Jézus Krisztus áll az idő középpontjában, és immáron évszázadok óta hozzá viszonyítva számoljuk előre és visszafelé az éveket a világ jelentős részén. Ő lett az idő közepe nem mennyiségi értelemben, hogy ez bármiféle számításra lehetőséget adna, hanem minőségileg. Egy egyenes vonalú, ám két irányba áramló időszámításban fogalmazódik meg a bibliai történet, amely az ígértől a beteljesedés felé tart, s amelynek középpontja Krisztus. Ahhoz, hogy ezt pontosan megértsük, érdemes röviden összefoglalni a Biblia történelemértelmezésének főbb pontjait.

A Biblia a történelem értelmezésében abból indul ki, hogy a világmindenségben eredendően harmonia uralkodott, amely azonban felbomlott, amikor egy befolyással rendelkező szellemi lény szembefordult Teremtőjével. Ekkor a világmindenség két részre, Isten királyságára és a Sátán befolyási övezetére szakadt. A keresztény teológia szerint az emberiség küldetését, történelmének célját kizárólag ebből a metafizikai alaphelyzetből kiindulva lehet megérteni. Ebből az alaphelyzetből – vagyis az örökkévalóság távlatából – az emberi történelem célja az, hogy Isten helyre-

állítsa a világmindenség eredendő egységét és harmóniáját. A történelem így alapvetően az elidegenedéstől az újra megbékélésig haladó mozgás. Másképpen kifejezve a történelem és üdvtörténet összekapcsolódását úgy írhatjuk le a legszemléletesebben, hogy az egyik oldalt az Isten akaratával szembeszegülő ember bűne jellemzi, a másikat pedig Isten készsége bukott teremtményének megváltására. Ebben a történelemszemléletben a világtörténelem nem a vak véletlen játékszere, hanem alá van rendelve Isten akaratának. Az Isten akaratának való alárendelés azonban nem azt jelenti, hogy tőlünk függetlenül történnek a dolgok, hanem csak azt, hogy a történelem korszakhatárait maga Isten határozza meg, és ezen keresztül az ő helyreállítási terve nyilvánul meg a történelemben – Pál apostol szavaival – az „idők teljességének rendjére nézve”.

Ennek az időszemléletnek alapján a keresztyénység az egész világ történelmét abból a középpontból kiindulva értékeli, amit a naptárban 1-nek jelölünk. Ez a Krisztus-esemény adja meg az egész emberi történelem végső értelmét, ami egyben olyan viszonyítási pont is, amelyben célt találhatunk a Krisztus előtti és Krisztus utáni történéseknek.

Eljött a Messiás? Az olvasó talán félreírásnak tekintheti az itt szereplő írásjelet. Sokkal inkább látnánk felkiáltójelet! A kérdőjel azonban a bizonytalanság kifejezője a bizonyosságban is. Azé a bizonytalanság, amely velünk együtt van, és kérdéseket tesz fel évezredek távlatában is: Nem botrány-e mindaz, amit a keresztyénység hirdet (zsidók)? Nem bolondság-e mindaz, amit Isten testet öltése magában hordoz, különösen is a kereszt összefüggéseiben (görögök)? Jobb lett-e a világ Hoseás, Jeremiás vagy éppen Heródes idejéhez képest? Kérdezzük akkor is, amikor életünk különböző szakaszainak fájdalmas sebeire gondolunk, amelyek megváltás után kiáltanak? Hogyan lehet kétség és bizonyosság egyszerre velünk, bennünk és körülöttünk úgy, hogy ott az idő fordulópontján eljött közben az Örömhír a megváltásról és gyógyításról? Vagy nem az egész világnak szól a megváltás, hanem csak egy részének? Félreértettük volna a keresztyén üzenetet, amely az egész világnak szól?

A kérdések egyidősek magával a keresztyén üzenettel. Erről győz meg az evangélium is: „Tanítványaihoz fordult [Jézus], és nekik külön ezt mondta: »Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok. Mert mondom nektek: sok próféta és király szeretne volna meglátni azt, amit ti láttok, de nem látták meg, és hallani azt, amit ti hallottatok meg.» (Lk 10, 23-24). Világos, Jézusban a Messiást meglátni titok. Nem látja mindenki, és nem mondja őt Messiásnak mindenki. Ez azoknak adatik meg, akik a Lélektől vezetve látnak, mint Simeon. Meglepő és váratlan az üdvösség megjelenése a világban, mert szembe kerülhet a kegyes vélemény az intellektus belátásaival. Megváltás születik egy gyermekben! Látható és láthatatlan egyszerre van jelen. Gyönyörű pompában ünnepeljük a Megváltót, a gyermek Jézus születését. Bármennyire is a legláthatóbb formában akarjuk megragadni ezt az üdvtörténeti fordulópontot, ugyanúgy marad láthatatlan valóság is a számunkra. Az, aki olyan megváltást akar, ami látható, valójában nem látja az isteni gyermeket ott a jászolban. Az, aki csak a láthatóra törekszik, nem látja az isten-embert a kereszten, és nem látja Isten hatalmát, ami nemegyszer ellentmondásban van a láthatóval és az arra épülő emberi értékrenddel. Csak az látja meg a Megváltót és a megváltást, aki a gyengeségben felfedezi az erőt, a legyőzöttségben a győzelmet, a szenvedésben a dicsőséget, a bűn közepette az ártatlanságot és a halálban az életet. Csak az mondhatja, hogy szemeim meglátták az üdvösséget. Nehéz ezt kimondanunk minden időben, hiszen sokkal könnyebb a vak fejlődés cinkosává válnunk, még akkor is, ha tudjuk, hogy így a jövő horizontját sokkal inkább a félelem és nem a remény fogja meghatározni. Bármilyen mélyre is süllyedjen azonban a világ, az ember megláthatja benne Isten láthatatlan titkát, amely egyszerre üdvtörténeti és az egyetlen lényeges (világtörténeti) fordulópont. Ebben a felismerésben a keresztyén remény egyszerre ésszerű is, mivel egy befejezett tényben való hiten nyugszik, a Megváltó Jézus Krisztusba vetett hiten. „Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok.”

Füsti-Molnár Szilveszter

BERNÁTH WILLIAM: Karácsony

Hó nem szítál. Az ég derűs.
Csupán az este hűs.
A szív örül: Jézusra vár.
A lélek: fénysugár.
Havatlan pusztán mély a csend
egy csillag megjelent.
Az arcokra kíváncsiság
mély áhítata szállt.
Idézve látom múltamat...
a gyémántos havat.
S míg lelkem Jézust keresi:
szívem békével van teli.

REVICZKY GYULA: Karácsonykor

A zúgolódás, gúny, harag
Rég halva már szívemben.
Egy szóval sem panaszkodám,
A kis Jézus ellen.
Nem vádolnám balgán azért,
Hogy engem kifelejtett.
Hogy nem hozott ajándékot,
Szemem könnyet nem ejtett.
Lelkem nyugodtan, csendesen
Átszáll a nagyvilágon.
Imádkozom, hogy Jézusom
Minden szegényt megáldjon.
Ágyamra dőlök, s álmodom
Egy régi szép, édes álmot:
Boldog, ki tűr és megbocsát,
S ki szenved, százszor áldott!

Tizenöt éves az encsi templom

Az encsi gyülekezet számára október 31-e nem csak a reformáció ünnepe. 18 évvel ezelőtt ezen a napon történt ünnepélyes keretek közt a templom alapkövének elhelyezése, 15 évvel ezelőtt pedig a templomszentelés alkalmá. A gyülekezetnek ezen meghatározó eseményeire minden évben Isten iránti hálával emlékezünk.

Most a 15. évforduló alkalmából a presbitérium úgy határozott, hogy a gyülekezet határain túlmutató ünnepi alkalmat szervez. Méltó hangsúlyt azzal kívántunk adni az évfordulónak, hogy Csomós Józsefet, egyházkerületünk püspökét kértük fel az igehirdetés szolgálatára, aki az alapköletétel-től kezdődően figyelemmel kísérte és segítette az építkezést, továbbá, hogy ezen az istentiszteleten az úrvacsorai közösségben is együtt voltunk.

A délelőtt 10 órakor kezdődő istentiszteletre helyből és a társgyülekezetekből jöttek a hívek, valamint a szomszédos gyülekezetek lelképásztorai, akik az ünnepen szabaddá tudták tenni magukat az otthoni szolgálatoktól. A hálát adó gyülekezet áhítattal figyelte Isten üzenetét, és részesült az Úr megtört testének és kiontott vérének jegyeiben. Színesítette együttlétünket a gyülekezet Gárdonyi Zoltán Énekkarának szolgálata, akik többek között Kálvin János jelmondatára íródott kánont adták elő: Soli Deo Gloria, azaz Egyedül Istené a dicsőség. A konfirmációra készülő fiatalok közül hár-

man, Bialkó Bi-

anka, Farkas Beatrix és Csepely Bence szavallattal szolgáltak.

E sorok szerzője, mint az egyházközség gondnoka köszöntötte a jelenlévőket, és megköszönte a szolgálatot végzők munkáját. A köszönet és megbecsülés jeleként a gyülekezet nevében presbiterek virágcsokorral kedveskedtek püspök úrnak és esperes asszonynak.

Az istentisztelet záróakkordjaként Kálvin emlékévk alkalmából a templomot körülvevő parkot Kálvin kertnek neveztük el, és emléktáblát leplezett le püspök úr az 500 éve született genfi reformátor tiszteletére. Emlékfákat ültetett dr. Ódor

Ferenc, a megyei Közgyűlés elnöke, Bratu László, Encs város polgármestere és e sorok írója mint az egyházközség gondnoka, miközben a gyülekezet a kertben énekelte: Szolgáidon látszad dolgaidat, dicsőségedet ezekenek fiaim....

A gyülekezet szeretetvendégségen látta vendégül a jelenlévőket, körünkben üdvözölhettük a tervezést és kivitelezést végző szakembereket, támogatókat, a településről azóta elköltözött egykori gyülekezeti tagokat is.

Jó volt együtt lenni, felidézni a 15 év előtti eseményeket, és hálaadással emlegetni Isten szent nevét, aki mindezidáig megsegített minket.

Az igehirdetés textusaként kapott ígét a templom sziluettjét és Kálvin arcképét ábrázoló bibliajelzőn vihették magukkal a jelenvoltak: „Ha majd megkérdezik fiaitok apáiktól, hogy miféle kövek ezek, magyarázzátok el fiaitoknak, hogy szárazon kelt át Izráel itt a Jordánon.” (Józsué 4, 21.22.)

Szabó László gondnok

Átfogóbb egyházmegyei kapcsolat holland gyülekezetekkel

Október első hetében a hollandiai Nijkerk városából egy négytagú küldöttség kereste fel az egyházmegyét azzal a konkrét céllal, hogy lefektessék egy szorosabb együttműködésnek az alapjait. Ez az együttműködés arra irányul, hogy az abaúji – főként kisebb gyülekezeteket a holland testvérek segítségnyújtás céljából felfedezzék maguknak.

A fokozatosan kibővülő kapcsolatnak a gyökerei 2001-ig nyúlnak vissza, amikor csupán az aszalói és a kiskinizsi gyülekezeteket látogatták és támogatták a holland testvérek, akik

egy baráti kört is létrehozta a magyar gyülekezetek megsegítésére.

Az évek előrehaladtával megváltozott ennek a csoportnak a személyi összetétele: voltak, akik elmaradtak, de helyük-

re mindig érkeztek újak, akik látták, hogy nemcsak ennek a két gyülekezetnek jönne jól a segítség, hanem több tucat apró református közösségnek is. Megdöbbentő volt számukra látni a templomban összegyűlt – abaúji viszonylatban általánosnak mondható – 10-15 gyülekezeti tagot, miközben ők egy átlag istentiszteleten több százan vesznek részt. De ugyanakkor mindig elismerően szóltak arról a személyes tapasztalatukról, hogy ezek a kis kö-

zösségek milyen szinten ragaszkodnak hitükhöz, hitvallásukhoz a nehéz körülmények ellenére is.

Már a tavalyi évben holland fiatalok bevonásával, kétkezi munkával segédkeztek Kiskinizsen, Baktakéken és Bereten (ahogy arról be is számoltunk ezen újság lapjain). Idén a szemerei, gagybátori és a rásónysápberencsi lelkipász-

tori körzeteket látogatták meg, találkoztak az ottani lelkipásztorokkal és érdeklődtek a gyülekezetek helyzetéről, terveiről. Itteni tartózkodásuk végén pedig Baksy Mária esperessel találkoztak egy hivatalos megbeszélés keretei között, aki egy angol nyelvű, az egyházkerület templomait bemutató könyvvel ajándékozta meg őket. A megbeszélés során mindkét fél azon reményének adott hangot, hogy ez az ismeretség a jövőben még erősebbé válik adott esetben úgy, hogy létrejön egy abaúji lelkészekből, gyülekezeti tagokból álló baráti kör e kapcsolat ápolására.

Manapság, amikor sokszor a személyes és közösségi kötelékek beszűkülését, elapadását, elmúlását éljük át az élet számos területén, talán üdítő színfolt lehet ez a kibontakozó, határokon átívelő, lelkeket erősítő kezdeményezés.

Konc Gáll László, Aszaló

Családi konferencia Aszalón

2009. október 10-én különös alkalomnak adott helyszínt az aszalói templom. Az Abaúji Egyházmegye az aszalói gyülekezetet kérte fel arra, hogy egy családi alkalmat szervezzen a Hernád-völgyi körzet református családjai számára. 13 lelkipásztori körzetből érkeztek hozzánk, többek között Ongárról, Szikszórról, Felsődobszárról, Gagybátorból, Baktakékről.

Az alkalom áhitattal kezdődött a napi ige alapján. Központi gondolata a család volt. „A Szentírásban meghatározó szerepe van a családnak. Úgyis mondhatnánk: az Isten családban gondolkodik. Mikor megteremtette az első embert, látta, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok hozzá illő segítőtársat.” (1Móz 2, 18) Esketési prédikációkban – ha erről az igéről szolgálunk – mindig szoktuk hangsúlyozni a lényegét: hozzá illőt. Mert az ember csak egy hozzá illő társsal tud az Isten előtt is (!) egy testté lenni. Majd elhangzik a parancs: „szaporodjatok, sokasodjatok, hódítsátok meg a

földet.” (1Móz 1, 28) És hogy ennek a parancsoknak eleget tudjunk tenni, társra van szükségünk. Isten családban akar bennünket látni. Mert a családnak összetartó, építő és védelmező ereje van.”

Az egybegyűlteket Baksy Mária esperes köszöntötte a Józsué könyvéből vett igével: „Én és az én házam népe az Úrnak szolgálunk.” (Józs 24, 15) Örömeinek adott hangot, hogy szép számban összegyűltük, majd kérte a gyermekeket, hogy vonuljanak át az iskolába, illetve az óvo-

dába, a számukra előkészített foglalkozásra.

Az előadások sorozatát Ábrám Tibor egyházkerületi főgondnok kezdte, „kegyelem és fegyelem” címmel. Rögtön a legelején megjegyezte, hogy azért imádkozott, hogy a síró kisgyermeket ne hogy kivigyék a templomból, mert ők is hozzátartoznak a gyülekezetnek. A család szerepét Kálvin János genfi működése által támasztotta alá, és három pontban foglalta össze: „Kálvin visszaállított

ta a nevelést annak a közösségnek a hatáskörébe, amelyikbe elsődlegesen való – a családba. Keresztyén nevelés a keresztyén családban. Másodsorban: iskolát alapított Genfben, ahol a vallásos nevelés elemét képezte a mindennapi életnek, ami aztán kihatott a családok életére és az egész város életére. Harmadsorban a nevelést a közösség és a gyülekezet feladatává is tette.”

Következő előadó Horváthné Váradikó református diakónus volt, a Református Nevelőszülői Hálózat vezetője, aki elmondta: húszezer fiatal van az országban, akik állami fenntartású intézményben nevelkednek, a Református Nevelőszülői Hálózat az egyetlen, ami egyházi fenntartású, és melyben központi helyet kap a gyermekek hitbeli nevelése is. Céljuk, hogy a gyermekek református keresztyén családnál kapjanak helyet. Ebben keres partnereket a szolgálat.

A konferencia végeztével átvonultunk az iskola tornatermébe egy ebédre, ahol Árvai Károly polgármester presbiter köszöntötte a vendégeket, és megtekinthettük azokat az „mesterműveket”, melyeket a gyermekek készítettek a foglalkozásokon.

Konc Gáll László, Aszaló

Lelki gyümölcstermés

Evangelizáció Abaújkéren, Abaújalpáron, Boldogkőújfaluban, Boldogkőváralján és Arkán

Az őszi betakarítások után, miután a szőlő varázslatos nedűje már borrá forrt a pincék titokzatos ölén, az öt gyülekezetet felölelő körzetünkben elérkezettnek láttuk az időt, hogy még fokozottabban fókuszáljunk figyelmünket a lelki gyümölcstermésre, annak megannyi örömeire, s leküzdendő akadályaira is. Ezért az Úr segítségével evangelizációs hetet szerveztünk, másokat is hívogattunk. Örömeinkre szolgált, hogy katolikus testvérek is eljöttek a lelki tartalmú estékre, akikkel együtt hallgattuk Istenünk csodálatos szeretetének és kegyelmének jó hírét. Az evangelizációs alkalmakon való igehallgatásunk annak jegyében zajlott, hogy mindinkább kiforrjon lelkünk-

ben valami jó, nemes és tiszta, mint pincék mélyén az elegyítetlen bor. Vendég igehirdetőket hívtunk, akik elegyítetlenül szólták a Szentírásból a tiszta evangéliumot, megadva annak lehetőségét, hogy lelki éléskamránkat is megtöltsük jó gyümölcsökkel.

A hét vezéregyeje a Galata 5, 22 volt: „A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívség, jóság, hűség, szelídség önmegtartóztatás.”

2009. november 9-én, hétfőn Abaújalpárra seregettünk össze, ahol a templomban Leczó Tamás, legyesbényei lelkipásztor szolgálata által épülhettünk, aki a test cselekedeteinek és a Lélek gyümölcseinek szembelyezésével hívott bennünket önvizsgálatra és bűnbánatra.

November 10-én, kedden a boldogkőújfalusi templom harangjai hívogattak, hogy lélekben az Úr Jézus lábai elé letelepedve hallgassuk az élet szavát. „Mint a szép híves patakra a szarvas kívánczik, lelkem úgy óhajt Uramra” – vallottuk meg a zsoltár szavaival Istenünk Igéje iránti szomjúságunkat. Ezen az estén Bojtor István nyugdíjas lelkipásztor szolgált közöttünk, aki ma is szent nyughatatlansággal munkálja Isten országát. Tiszteletes úr, akit kedves felesége, Uzonka néni is elkísért, a gazdag ifjú történetén keresztül világított rá az előbb-utóbb minden embert foglalkoztató kérdésre: mi van a halál után? Kifejtette prédikációjában azt is, hogy a jó köznapi értelemben relatív fogalom, s hogy az abszolút jó egyedül az Úr.

November 11-én, szerdán Abaújkér 800 éves templomában gyűltünk össze, ahová Szalay Ibolya, telkibányai lelkész érkezett vendég igehirdetőként, aki szívmengető és figyelemfelkeltő módon szólt a Lélek egyik gyümölcseről: a hűségéről. Megosztotta velünk, hogy konfirmációja és lelkésszé szentelése alkalmával is ugyanazt az Igét kapta, s így buzdította őt az Úr: „Légy hű mindhalálig és neked adom az élet koronáját!” (Jel 2,10)

Életünk valamennyi területét át kell, hogy fonja a hűség, mint hajszálerék a lombokat. Az istentisztelet után a barátságos atmoszférájú gyülekezeti terembe vonultunk át, ahol Szalay László Pál lelképásztor úr tartott rendkívül élvezetes és magával ragadó előadást Kálvin János életéről és munkásságáról a modern technikát is felhasználva. A jelenlévő gyermekek is szíjjátva hallgatták az előadást. Ezt követően szeretetvendégség várta a kedves testvéreket.

November 12-én, csütörtökön Boldogkőváralja adott otthont az evangélikációs alkalomnak. Nagy Zsuzsanna, szemerei lelképásztor érkezett hozzánk, hogy Istenünk üzenetét tolmácsolja a Lélek másik gyümölcseről: a szelidségről. Elmondta, hogy az Ószövetségben is számos helyen olvashatunk a szelidségről, a Példabeszé-

dek könyve is sok helyen említi, majd szólt Megváltó Jézus Krisztusunk példaadó szelidségéről. Az istentisztelet végén egy szívvel énekeltük: „Jézus nyájas és szelíd, láss meg engemet...” A lélekűdítő Igei alkalom után a test is felüdülhetett a

kádkodott, hiszen mindenki olyan kiadványra tett szert, amire éppen szüksége volt. Az evangélikációs hét lezárásaképpen vasárnap az öt gyülekezet tagjai közösen vettek úrvacsorát az abaújkéri templomban.

Az istentisztelet után gondnok és presbiter testvérek és családjaik látták vendégül hajlékukban a szolgálattelvőket. E lap hasábjain is szeretettel köszönjük meg a vendégszeretetét Krompák András presbiter úrnak és kedves feleségének, Katikának, Veréb Pál gondnok úrnak és kedves feleségének, Katikának, Koscsákné Bodnár Izabella gondnok asszonynak és kedves férjének, Sándornak, Farkas Dénesné presbi-

ter asszonynak és kedves férjének, Görgey Pálné presbiter asszonynak és kedves fiának, Gábornak.

S legfőképp a mindenható Istennek köszönjük meg, hogy elkészítette számunkra a lelki feltöltékezés alkalmait, Övé a dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás, a szentek Urának legyen örök magasztalás! Reméljük, hogy a kapott igei biztatások alapján a lelki gyümölcstermés a mindennapokban is folytatódik. Adja az Úr, hogy életünk fája teremhesse a megtéréshez méltó gyümölcsöket Istenünk dicsőségére és felebarátaink javára!

Koczogh Julianna lelképásztor

Szendrőben és Szendrőládon járt a Kantorei Bethel kórusa

Október második felében a bielefeldi Kantorei Bethel kórusának 35 tagú delegációja a Szendrői Református Egyházközösség meghívására látogatást tett szűkebb hazánkba. A pedagógusokból, szociális területen dolgozókból, szociális munkásokból, diákokból álló kórus megyénk nevezetességeivel ismerkedett meg látogatása során, melyet Benke András tiszteletes úr szervezett. Már megérkezésük után néhány órával felemelő koncertet adtak a szendrőládi református templomban. A második napon szál-

lásuk, Jósavő környékét ismerték meg előbb a felszínen, majd a Baradla-barlangban tett túra során – a felszín alatt. Látogatást tettek Sárospatakra, ahol a Református Kollégium és Könyvtár, valamint a vár megtekintése szerepelt programjukban. Hazafelé a küldöttség hegyaljai borokóstoláson vett részt. Nagy élményt jelentett a vendégek számára Miskolc-Tapolcán a barlangfürdő kipróbálása, valamint Eger nevezetességeinek megtekintése is. A csoport meglátogatta a Sajósenyei Református Otthont, ahol nagy érdeklődést tanúsítottak az otthonban folyó gondozói munka iránt.

A látogatás végeztével nemzeti ünnepünk estéjén, október 23-án, a kórus nagyszerű koncertet adott a református templom szép számú közönsége előtt. Az igazán művészi produkció méltán aratott tetszést az érdeklődők körében. Az egyházközösség énekkara és a Bódva-völgyi Néptánc csoport tagjai viszonzásul énekkel és tánccal köszönték meg a kórus művészi előadását. Hazafelé a delegáció tagjai egy rövid időre megszakították útjukat Dusnokpuszta határában, ahol is a málenkij robotra elhurcolt német származású helybeliek emlékére állított keresztelnél rövid megemlékezést tartot-

tak. A vendégek nem érkeztek üres kézzel, számos játék és oktató eszköz mellett egy elektromos zongorát adományoztak egyházközségünk javára. Elmondásuk alapján örömteli napokat jelentett nekik a látogatás, megható volt a szívélyes vendéglátás, amiben részesültek. Különösen nagy örömet jelentett a gyülekezet Kálvin körös asszonyai által készített birsalmasajt a német kórustagok számára.

Szendrő Város Önkormányzata és a Német Kisebbségi Önkormányzat egy kézzel hímzett úrasztali terítővel, kékfestős ajándékokkal és a város címerét ábrázoló plakettel lepte meg a vendégeket, akik németországi látogatásra hívták meg az egyházközség tagjait. Istennek legyen hála és dicsőség mindenért!

Szaniszló Jánosné

Szendrői hálaadás

A férjem azt szokta mondani, hogy az nem látszik, ha minden rendben van otthon, hiszen az természetes, csak az tűnik fel, ha valami nincs rendben. Így talán keveseknek tűnt fel, hogy a szendrői templom ablakait a nyár végén kicseréltük. A munkálat azért vált esedékessé, mert amikor első alkalommal szellőztetni akartunk, akkor figyelmeztettek bennünket a gyülekezeti tagok, hogy az ablak a kezünkben maradhat. A víz az esőzések alkalmával befolyt, végig a falakon. Bár a templom nem műemlék, de a torony miatt műemléki környezetben van, ezért egy kicsit megnehezedett a dolgunk.

A presbitérium határozata után elkezdődtek a felmérések és a gyűjtés az ablakok cseréjére. Az új ablakkereteket úgy kellett elkészítenünk, mint ahogy a régiak voltak. Mindennek egyeznie kellett, még az árnyékolásnak is.

A munka befejezése után a GAMESZ segítségével sikerült a munkálatok nyomait teljesen eltüntetni, sőt az előzőleg évekig befolyt víz nyomai is eltűntek a falról. Mindenki meglegésére történtek tehát a folyamatok – elsősorban itt a műemlékvédelmi hivatal embereire gondolok – de természetesen nagyon sokan mondták, hogy jól sikerült elkészíteni az ablakokat és a festést.

Az ablakok kicserélése mintegy 1.700.000 Ft-ba került. A gyülekezeti tagok erre a célra 650.000 Ft-ot adakoz-

tak, melyet ezúton is köszönünk mindenkinek.

Úgy gondolom, hogy van okunk a hálaadásra több tekintetben is, hiszen ezek az ablakok 112 évig szolgáltak, és őket is megette az idő vasfoga. Most pedig sikerült mind a 7 ablakot méltóképpen helyreállítani. A hálaadó istentiszteleten Baksy Mária esperes asszony szolgált és hirdette az evangéliumot közöttünk a Zsoltárok könyvéből.

Az istentisztelet végén a munkánkat elősegítő szervezetek kaptak egy-egy ablakszemet a kiszedett ablakokból, majd minden adományozónak készítünk egy névre gravírozott ablakszemet.

Reméljük, hogy ezek az ablakok is ki fognak bírni újabb 100 évet!

Benke Kinga lelkipásztor

Látó út északon

Az előszoba fogasáról a ballonkabátomat lekasztom, miközben lendületből a vászontáskámért nyúlok. Az ajtón kirobogva bebújtom a karomat a vajszínű kabátba, s a veranda két lépcsőfoka között friss hegyi levegővel szívom tele a tüdőm, amikor idegen-ismerős illat csapja meg az orrom. Só, tenger...?! A ballonkabátomból az Óriások útján tett látogatás viszontagságait okozó tipikus ír időjárás emlékei szakadoznak fel.

A 40.000 sokszögletű bazaltoszlopot számláló vulkanikus képződményt, ami 1986-tól a Világörökség része, most nemszeretem napján értük, mert a saját kezébe vette a területére történő beléptetést. A minden irányból hulló csapadék, a nagy erejű széllekek és a felkorbácsolt tenger, aminek a felszálló nedvessége a sziklafalakról újra a látogatók fején landolt, nem érzékelteti eléggé a felbőszült legenda erőfitogtatását. Jó szolgálatot tett ez az esőálló ballon a családunknak, mert édesapámat, a 80-as években Baselbe kísérte el, ahol Viktor Korcsnoj sakkvilágbajnok jelölttel játszott, és Markus Barhtal, Karl Barth fiával teologizált.

A telkibányai gyülekezet küldöttsége milyen biznysággal tért haza az Észak-Írországból tett látogatásról? Jómagam Szent Patrik háromlevelű lóheréjét – mellyel a pogányok számára a Szentháromságot magyarázta, ami nemzeti szimbólummá vált – és Szent Kolumbán személyét – aki 12 társával a bangori kolostorból indult európai misszióba – míg élek, nem felejttem. Azonban semmiképpen nem szeretnék a dolgok elébe vágni, lássunk sorjában.

2009 februárjában egyeztetések kezdődtek egy presbiteri látogatásról Helen Sloan kapcsolattartóval, amit a nyáron tovább pontosítottunk. Örömmel üdvözltek a telkibányai gyülekezet tervét, hogy tapasztalatok, ötletek és új elképzelések merítése céljából kiutaznánk a bangori presbiteriánus testvérgyülekezetet meglátogatni. 10 család, 28 fővel készítette össze a csomagját és búcsúzott el szeretteitől október 21-én, hogy repülőre szállva

egy számára teljesen új világ táruljon fel a szemei előtt.

A telkibányai gyülekezeti küldöttség az élet különféle területeiről szerveződött, úgymint a közigazgatásban, egészségügyben dolgozók, tanárok, diákok, vállalkozók, nyugalmazott határőrök. Egy dolog valamennyiükre jellemző, mégpedig vagy tisztviselők a református gyülekezetnek, vagy a Krisztus ügyéhez való hűségük miatt már többször biznyságot adtak.

Az első Bangorban töltött napnak két hivatalos programja volt, a Towerview általános iskola meglátogatása, majd közös ebéd a polgármesterrel, Tony Hill-lel. Az iskolában Brown igazgató úr fogadott minket, aki készségesen vezetett körbe az intézményen. A csoportban lévő gyermekek bekapcsolódtak az egyik foglalkoztató óra menetébe, közben a felnőttek alaposan áttanulmányozták az iskola felszereltségét, motivációs tényezőit és oktatási filozófiáját. Az osztálytermet az egyszerűség, a gazdag színvilág és a legmodernebb technika jellemezte. A diákok fegyelmek voltak, egy-egy osztályközösség nem egy pedagógusra van bízva, hanem háromra. Egymás munkáját úgy segítik, hogy amíg az egyik a tanítást végzi, a másik előkészíti a gyakorlati feladatokhoz az eszközöket, segít a kézműves

feladatok megoldásában. A harmadik pedagógus pedig azzal/azokkal a gyermekekkel foglalkozik egy külön teremben, akik valamilyen okból lemaradtak a többiek közül. Az iskola tanulói elegáns szabású, piros egyenruhát viseltek. Az igazgató irodájában két feltűnő dologgal találkoztunk. Az egyik, az íróasztalon a bértáblák mellett keze ügyében fekvő Rainbow Kiadó gondozásában megjelent Biblia. A másik érdekesség az iroda falán kiakasztott, bekeretezett focimez, amit Brown úr megmagyarázott. Egy fényképre mutatott, amelyen az iskola focicsapata volt látható. Ezek a fiúk nem csak itt rúgják a labdát, hanem az Arzenál és a Manchester United utánpótlásának is tagjai. A látogatás azzal a nem titkolt céllal történt, hogy kölcsönös szimpátia esetén a telkibányai és a bangori iskola további kapcsolatot ápoljon a jövőben.

A polgármesterrel elköltött kellemes hangulatú ebéden két plakett cserélt gazdát. Az egyiket Szalay Ibolya lelkipásztor adta át a polgármester úrnak, ami majd jól kiegészíti az 5 évvel ezelőtt elhelyezett emléktáblát. A mostani rézplakett anyanyelven adja hírül a magyar nép háláját az ír nemzetnek az '56-os menekültek befogadásáért. Tony Hill polgármester úr pedig a város címerét adta át ajándékként a küldöttségnek.

Az Észak-Írországból eltöltött hét alkalmat adott Belfast, Bangor, az Északi-part, a Parlament, az Óriások útja, a Néprajzi Múzeum beható tanulmányozására. Továbbá megtapasztalhattuk az ír presbiteriánusok vendégszeretetét, türelmét, odafigyelését, diszkrécióját, életkedvét és vidámságát, ami szinte kifogyhatatlannak tűnt az ottlétünk alatt.

Amiről viszont még mindenképpen írnom kell az, amit a vendéglátó gyülekezet, a First Presbyterian Church háza táján tapasztaltunk. A 800 családot felölelő gyülekezet nagy átalakuláson megy keresztül. A 10 évvel ezelőtt elkezdett szemléletváltás, ami Willis Corder vezető lelkipásztor nevéhez fűződik, kezdi meghozni gyümölcsseit. A hagyományos istentisztelet mellett bevezették a megújított istentiszteletet is, melyben a dicsőítő és ima-

Mr. Brown úr bértáblái és a Biblia

kör, a zenekar és a modern technika egyaránt szerepet kap. Természetesen mindezek az Ige szolgálatába állítva és nem öncélúan jelennek meg az alkalmakon. A szociális téren végzett munka egyik zászlóshajója a bevándorlók segítése. Több csoportban, tea, kávé és sütemény mellett tanítják angol nyelvre a gyülekezet önkéntesei a Lengyelországból, Ukrajnából, Romániából, Lengyelországból, Bulgáriából és Magyarországról érkezett munkavállalókat. Természetesen a nyelvtanításon túl lelki támással és egyéb módon is próbálják a beilleszkedésüket támogatni.

A gyülekezet helyiségei teljesen kihasználta, fiatalok és idősek egyaránt élnek a nyitott kapuk lehetőségével, ami hitéleti, sportolási, közösségi alkalmakat teremt a hívők és keresők számára. Komoly sikerként könyvelik el az Explorer/Felfedező nevű alkalmakat, amelyek hatására sokan csatlakoztak a gyülekezethez. Ez egy tematikus tananyag tankönyvvel, DVD-vel és munkafüzetrel, kimondottan olyan felnőtteknek, akik még nem ismerték meg a keresztyénséget.

A bangori gyülekezet a jövőre tekintve, missziói lelkülettel fogott az épületük fejlesztésébe. Több mint 1.000.000 fontos beruházást fejeznek be 2010. tavaszára, ami a duplájára fogja növelni a belátható tereket. Készül egy nagy aula, ahol

a betérők teázással, kávézással hangulatosan el tudják tölteni az időt, viszont közben mindig lesz ott valaki, aki elbeszélget az idegenekkel és bizonyosságot tesz élete Uráról, Jézus Krisztusról. Az új termeket egy most beindított misszió fogja használni, amiben fiatal önkéntes munkatársak hajléktalanokat karolnak fel és támogatnak az életbe való visszatérésben.

A már hagyományosnak nevezhető záró alkalom az ír-magyar est, elmaradhatatlan része a kölcsönös látogatásoknak. Ezek a felszabadult légkörű rendezvények segítik jobban megismerni egymás kultúráját és lelki alkatát. Erre az alkalomra az egész magyar delegáció már itthon, komoly előkészületeket tett. Népdalcsokrot állítottunk össze és moldvai táncokat sajátítottunk el, továbbá készült egy vetített képes beszámoló Magyarországról, Ember díszletek nélkül címmel. Külön ajándékként a Bányai Harangszó gyülekezeti újságból 100 példányt vittünk magunkkal, aminek specialitása a cikkek mellett elhelyezett angol összefoglaló volt. A próbák és előkészületek alatt mindenki igyekezett kivenni a részét a feladatokból. Példa nélküli odaadást, áldozatkészséget és szorgalmat tanúsított az egész projekt lebonyolításában Kovácsné Vass Éva angoltanár, aki a kapcsolattartásban és a csoport esetleges nyelvi nehézsé-

geinek kiküszöbölésében a legmesszebbmenőkig helytállt.

Október 27-én az ölelések és búcsúzkodások véget nem érő sora kezdődött el a templom előtt. A keces presbiteriánus templomtorony és a bangori kikötő több száz árboca még hosszan integetett a telkibányai csoport után. Az elszakadás pillanatában jutott eszembe a tanítványok kérdése Jézushoz, amikor egy vakot láttak. „Mester, ki vétkezett: ez vagy a szülei, hogy vakon született? Jézus így válaszolt: Nem ez vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy láthatóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.” Sokszor büntetésként éljük meg a sorsunkat, a helyet és annak viszonyait, ahová születünk, pedig csak az Úr Jézus tervét kellene észrevennünk. Látó út részesei lehetünk valamennyien, ezen a néhány felvilantott élményen keresztül is. A bangori testvérek nem siratják a múlt elveszett dicsőségét, hanem Krisztusra, az Ő gondviselésére és a jövőre tekintenek. Hazatérve hálát adhatunk, hogy a mi Urunk szolgálatában új távlatokat kaphatott életünk, amiért dicsőség, tisztesség és hálaadás szálljon az Ő nevére. A látás nagy ajándék, használjuk hát arra, hogy saját közösségeinkben egyre többek előtt felragyoghasson Krisztus!

Szalay László Pál lelkipásztor

Egy gyülekezet életjelei - Kazincbarcika-alsó -

Jézus igehirdetésében mindig három realitással foglalkozott: Istennel, a lélekkel és a testvérrel. Isten országában ez a három szoros összefüggésben van egymással. Ez a négy: Isten, Isten országa, lélek, testvér tulajdonképpen a teljes evangélium. Akinek Istene van, annak testvére is van. (A nagy parancsolat is erre biztat: Szeresd az Urat, a te Istenedet és szeresd felebarátodat.) Minden emberben Jézussal találkozunk, a testvérrel. Ilyen értelemben az Isten szolgálata az ember szolgálata.

A fentiek alapján nem térhetünk meg az Istenhez csak akkor, ha az emberhez is „megtérünk”, odafordulunk. Ezen a teológiai alapon igyekeztünk végezni szolgálatunkat feleségemmel, Tóthné Magyar Ágotával együtt, aki gyülekezet másik lelkipásztora, és adtunk életjeleket kifelé 2009-ben.

Januárban az ökumenikus imahétén a város két református, római katolikus, görög katolikus és baptista gyülekezetei „szomszédoltak”, részt vettek egymás istentiszteletén utána pedig közös szeretetvendégségben beszélgettek is egymással.

Februárban a presbitérium közös vacsorán vett részt, oldott légkörben cseréltek tapasztalatokat egymással, ez a közösségépítést szolgálta.

Április eseményekben gazdag hónap volt számunkra. Tornalján, szlovákiai testvérgyülekezetünkben közös presbiteri bibliaórát tartottunk, hozzászólásokra is lehetőség nyílt, az alkalom szeretetvendégséggel zárult.

Ekkor tartottuk a „Baba-mama Kör” tavaszi, első alkalmát - a gyermekek flanelképeken ismerkedtek Jézus tanításával, közben beszélgetésre volt lehetőség az édesanyjakkal.

Húsvétkor „legátust” fogadtunk, Victor Dániel testvérünket, a nemesbikki Református Szere-

totthon igazgatóját. Adományunkat az intézetnek küldtük el.

Egy családi vasárnapon dr. Pálhegyi Ferenc nyug. professzor szolgált előadással a templomban, délután pedig vetített képes előadással, megbeszéléssel a gyülekezeti teremben.

Egressy Béni (parókiánk szülöttje, a Szózat zeneszerzője) születésére emlékezve a városi művelődési házzal közösen koszorúztuk meg emlékoszlopát a templomkertben, zenés műsorral egybekötve.

Májusban hat fiatal a konfirmáción tett fogadalmat a templomban, s vett először úrvacsorát.

Egy májusi vasárnapon a családdal, a gyülekezettel együtt Bodnár László egykori lelkipásztor sírjánál emlékeztünk halálának 30. évfordulójára.

Május 22-én Debrecenben, a gyülekezet 11 fős küldöttsége vett részt a Református Egyház Alkotmányozó Zsinatán és hálaadó ünnepségén.

Egy vasárnapi családi istentiszteleten hittanosaink adtak műsort, és beszámoltak a megtanulatról.

Egy szombat délután a 10 éve konfirmáltakat fogadtuk, jó hangulatban meséltek eddig befutott pályájukról.

Pünkösdi ünnepén újból „legátust” fogadtunk, Kolozsi András kárpátaljai lelkipásztor (a Nagydobronyi Református Líceum lelkész igazgatója) hirdette közöttünk a pünkösdi üzenetet, adományunkat az iskolának küldtük el.

Az iskolai év befejezése után a hittanosok nyár napközis táborát tartottuk. Délelőtt igei alkalom gazdagította bibliaismeretüket, délután kézműves foglalkozások színesítették a programot. Egyik napon gömörszőlősi kiránduláson ismerkedtek a templommal, a gyűjteményekkel, E. Kovács László helytörténész lelkes vezetésével.

Augusztusban az ifjúsági csoport a templomi, reggeli áhítat után indult autóbusszal felfedező útra Nyíregyházára, előbb az Állatparkot, majd a skanzent tekintették meg, zárásként a várossal ismerkedtek.

Augusztus végén három gyülekezet örömteli találkozója történt meg Szilágyballán (Románia). Három testvérgyülekezet (Tornalja, Szilágyballa, Kazincbarcika-alsó) találkozik egymással minden évben, most Szilágyballára esett a sor. A presbiteri küldöttségek családoznál kaptak elhelyezést. Pénteken este érkezünk oda, ahol az új gyülekezeti házban Boros Árpád lelkipásztor

köszöntötte a vendégeket. Szombaton a közeli diakóniai központban, annak kis templomában **dr. Kozma Zsolt nyug. kolozsvári teológiai professzor előadását hallgattuk meg** „Mit vár a lelkipász-

tor a presbitertől?” címmel, majd a hozzászólások bontották ki az előadás üzenetét. Utána bográcsos ebéd következett. Délután még kirándulást tettünk a Sárkánykert szép homokkő szikláinak közé, visszafelé pedig Zsibón Wesselényi Miklós kastélyának kertjében az arborétumot tekintettük meg.

Vasárnap délelőtt közös istentisztelettel, majd közös ebéddel zárult a találkozó. A szerzett tapasztalatokat ki-ki megpróbálja beépíteni saját gyülekezetébe.

2009 nyarán megújult az orgonánk. Koppány Zoltán orgonaépítő mester végezte a felújítást. Az ünnepélyes orgona-

avató hangversenyen szeptember 27-én, vasárnap Andrásyné Mátyus Gabriella orgonaművész szólaltatta meg a hangszeret először.

Szeptember végén, egy napfényes szombaton autóbuzos kirándulásra indult gyülekezetünk 44 fős csoportja. **A Dunakanyarban először Dömösön álltunk meg, a Kékkereszt (Református Iszákosmentő Misszió) festői helyen lévő intézetében.** Korsós István, az in-

tézmény vezető lelkipásztora számolt be az ott folyó munkáról, a gyógyító hetekről. A lelkeket, családokat mentő misszióról. A vezetés után ki-ki egy igét kapott útravalóul.

Ezután az ezeréves Visegrádra indulunk, a Fellegvárat jártuk be. Zárásként még a szintén ezeréves Szentendrén voltunk, ahol a Skanzent néztük végig, itt

Magyarország hét tájegységének jellegzetes épületeit (köztük a mándoki haranglábas templomot) csodálhattuk meg.

Kálvin születésének 500. évfordulóján dr. Benke György, nyug. professzor, a Sárospataki Református Teológia volt dékánja tartott előadást templomunkban.

November elején Szilágyi Zoltán lelkipásztor tanár, a miskolci református Léway József Gimnázium kollégiumának igazgatója 3 estén keresztül evangélicizációs szolgálatot végzett közöttünk.

Ezek, amelyeket felsoroltam csupán a kiemelkedő események voltak a mindennapi munkák – az istentiszteletek, bibliaórák, hittanórák, presbiteri bibliaórák, lelkigondozói beszélgetések – mellett.

Befejezem Rudolf Bohren szavaival: Prédikálni annyit jelent, hogy egy ember emberi módon emberekhez szól, de a Szentlélek ígéretének jele alatt.

Igen, így vagyunk útban a hallgatók felé, de nem üres hittel. Így szolgálunk a borsodi gazdasági és lelki válság között is reménységgel, testvéreink között, a ránk bízott gyülekezetben. Lelki szemeinkkel látva már az advent fényeit. Lassan készítve a rávalót, hogy majd karácsony hetében 60-70 tartósélelmiszer-csomagot házhoz vigyünk rászoruló testvéreinknek.

Tóth Sándor lelkipásztor

Egy gyülekezet két ünnepi eseménye

Isten szeret ünnepelni, azaz égi eseményeknek szeret maradandó jelleget biztosítani ezáltal. Ünnepel az emberrel, ünnepel népével, sőt ünnepet készít a világnak a vele való találkozásuk során. Ennek a gondolatnak a jegyében emlékezik vissza a Miskolc-Alsóvárosi gyülekezet arra a két eseményre, mely egy hónapon belül érte ajándékként az égből, meg nem érdemelt kegyelemként.

Az első ünnep október 11-én volt, amikor dr. Christian Link professzor feleségével együtt látogatott el a gyülekezetbe, pontosabban a lelkészházaspárhoz. Ennek gyümölcse volt az, hogy október 11-én a neves Kálvin-kutató és híres Barth-követő Christian Link professzor a gyülekezetet igehirdetésével ajándékozta meg.

De hogyan is kerültek ők ide? Erről a professzor ígéhirdetése elején így számol be: „francia és német lelkészek egy csoportjával érkeztem Magyarországra, hogy egyházakat megismerjem. Örülök annak, hogy ma veletek ünnepelhetem az istentiszteletet. Van egy nagy közös örökségünk, és ez a Kálvin teológiája, akinek 500. születésnapjához érkezünk ebben az évben. Van néhány jelentős, alapvetően fontos kérdés, melyet Kálvin nekünk még ma is feltesz: Miben áll közös feladatunk ebben a világban? Hogyan kell nekünk keresztyéneknek élnünk és cselekednünk itt? Milyen felelősséget hordozunk társadalmunkért? Azt válaszolná Kálvin nekünk, hogy elégséges Bibliánk első fejezetét felnyitni. Mert hiszen ott találjuk megírva, hogy Isten milyen ajándékokkal ruházott fel bennünket, és abból milyen feladatok adódnak”.

E bevezetés után a professzor a Mózes első könyve első fejezetének 27. és 28. versei alapján szép ígéhirdetést tartott. Ez a két vers így hangzik: „Megteremtette Isten az embert a maga képére, Isten képére teremtette, férfiúvá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket, és azt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be, hódítsátok meg a földet. Uralkodjatok a tenger halain, és az ég madarain, és a földön mozgó minden élőlényen”. Mivel ez az ígéhirdetés a Református Egyház hasábjain hamarosan megjelenik, elég csak néhány fontosabb mozzanatra utalnom. Isten teremtett, ez az első szó, melyet hallunk. De mi ma már olyan sok mindent alkotunk, hogy nem is tudjuk, miért is van nekünk Istenre szükségünk, és az ő teremtésére. Pedig ez éppen arra figyelmeztet, hogy van valami több és van valami más azon túl, amit mi emberek meg tudunk tenni. Emlékezünk – hangoztatta – ezekben a napokban a 20 évvel ezelőtti politikai forradalomra, a berlini fal lebontására, amikor Magyarország nekünk az első ajtót megnyitotta az embertelen rezsim elleni küzdelemben. Most ünnepeltük a betakarítás ünnepét is, amikor látnunk kellett, hogy az élet nem magától értődő, mert a növekedés és a gyarapodás az égből jön. Kálvin mondta ezt a csodálatos mondatot: „Isten bennünket gazdaggá tett, mielőtt megszület-

tünk volna. Mert világunkat ajándékokkal töltötte meg és bőséggel ruházta fel”. Isten azonban szemet is adott nekünk, hogy őt ebben a világban felismerhessük, idézte újra Kálvint. Nincs a világnak olyan része, ahol dicsősége ne volna látható. Igéje által, de teremtésének a fényjelei által is megismerteti magát velünk. A legnagyobb csoda az, hogy Isten képét hordozhatjuk. De mi is ez a kép? Isten a maga méltóságának a jeleként állította az embert a világba. Az ember tehát egzisztenciájával Istent láttatja és jeleníti meg a földön. Őt kell az embernek képviselnie és reprezentálnia. Mintegy tükör által bennünk kell, hogy Istent lássák. Ez a mi méltóságunk. És ezt csak azáltal tudjuk betölteni, ha halljuk az Újszövetség igéjét: „öltöztet fel az új embert” (Ef 4,24) Ha szép ígéhirdetését egészen megérteni szeretnénk, bele kell olvasni abba a könyvbe, mellyel a magyar református egyházat megajándékozta két évvel ezelőtt. A könyv címe: „A teremtés teológiája”. Az istentisztelet alatt az énekvezetést a Lámpás csoport végezte nagy odaadással a gyülekezet bevonásával és gitárkísérettel.

A másik esemény, mely nem kevesebb örömet és lelki élményt jelentett a gyülekezetnek, az újbóli úrvacsoraosztás alkalma volt, melyen – 2009. november 1-jén – Steinbach József dunántúli református

püspök hirdette az ígét. E nagyon kritikus vasárnapon, melyen a kegyelet kötelessége a gyülekezet tagjait általában sokfelé el szokta sodorni, mégis száznál többen jöttek el, hogy az Igében gyönyörködjenek, és az úrvacsora ünnepi eseménye maradandó lelki kincseivel gazdagodjanak. A két lelkész házaspár között közel tíz évre visszatekintő lelki-baráti kapcsolat áll fenn. Ez odáig megy vissza, hogy a Doktorok Kollégiuma könyvsorozatának egyik kötetét: 30 éves a Doktorok Kollégiuma gyakorlati teológiai szekciója címmel szinte Steinbach József püspök homiletikai tanulmánya tölti be. A püspök a gyakorlati teológiai tanszék tanára azóta is Pápán, és püspökké választása alkalmával új missziói programot hirdetett meg a Dunántúli Egyházkerület életében. Ez magában hordja személyes elkötelezettségét a kerület gyülekezeteinek életében folyó ígéhirdetés szolgálatára. Szinte minden vasárnap úton is van, hogy szolgáljon, lelkigondozást végezzen és tanítson. Ezért volt nagy ajándék, hogy időt tudott szakítani erre a baráti és gyülekezeti találkozásra is. Az Írás igéje, melynek alapján elhangzott az ünnepi ígéhirdetés Péter második levele 1. részének 3-8. versei voltak. A püspök ezt a gyönyörű lelki láncsort elemezte, mely a hitből indul ki, és eljut az igaz emberségen, az ismereten, a kegyességen a testvéri szeretethez, mely azonban mindenkit átölel. Lenyűgözően izgalmas gondolatmenetét Kálvin teológiai látása fogta össze, aki éppen a gyakorlati keresztyén élet és szolgálat, a hívő kreativitás jelentőségére tette a hangsúlyt. Ez ma éppen olyan aktuális, mint 500 évvel ezelőtt volt, hangoztatta az ígéhirdető. Az úrvacsora mindig gazdag üzenete így elmélyült, és gyakorlati feladatokhoz vezetett, Isten dicsőségének szolgálatát bízva a reformációt ma ünneplő egyházra és gyülekezeteire.

A két felejthetetlen ünnep arra utalt, hogy milyen gazdag az Isten, amikor bennünket egymásnak ad, egymáshoz vezet, és az ilyen találkozásokon még jobban tudatosul bennünk, hogy miért is vagyunk keresztyének és miért is vagyunk reformátusok.

Miskolc, 2009. november 10.
Szathmáry Sándorné

„A szeretet pedig épít”

Gondolatok az emődi hálaadó istentisztelet margójára

A

számok világát éljük. Mindent mérni kell. Súlyra, centire, és leginkább forintban kifejezve. Református keresztényként tudjuk, az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, Isten azonban a szíveket vizsgálja. Mindezekkel együtt szükség van olykor arra, hogy egy ünnepire bővült gyülekezeti közösség megálljon, és számot vessen látható javaival, azok növekedésével, hogy hálát tudjon adni mindazért, amit építhettek, készíthettek, szíphetek.

Álljon hát itt egy felsorolás, mely Kósa Enikő lelkipásztor beszámolójából való, aki hangsúlyozta: csupán a fontosabb dolgokat emeli ki az elévezett feladatok közül. 2000-ig tekintett vissza, vagyis addig az évig, amikor a zakariási igéből reménységet merítve („azt hallottuk, veletek van Isten”)

megkezdte szolgálatát az emődi gyülekezet közösségében. 2000-ben tehát fürdőszobát újjítottak, 2001-ben a harangok új motort és elektronikai vezérlést kaptak, az orgonát pedig pályázati forrásból felújjították. A következő esztendőben a parókia alsó szintje újult meg, és gázfűtést szereltek a gyülekezeti terembe. 2003-ban a gyülekezeti terem belső terének kialakításán munkálkodott a gyülekezet, és elkészült a templomi hangosítás is. 2004-ben berendezték a gyülekezeti termet és a lelkészi hivatalt. 2005-ben már a temetőre is gondot tudtak fordítani, új kovácsolt vas kapukra cserélték a régi, leromlott állapotú kapukat, illetve két temetőutat is leaszfaltoztak teljesen önerőből. Két évvel később a kovácsolt vas kerítés is elkészült, és hirdetőablakot állítottak fel. 2006-ban a közbiztonság romlása biztonsági rácsok és riasztók felszerelésére kényszerítette a gyülekezetet. 2008-ban a gyülekezeti ház tetőszerkezetének, valamint a templomtető keleti oldalának cseréje következett. Egy esztendő múlva a gyülekezeti

ház nyílászáróinak cseréje után végezte el a legnagyobb beruházást a gyülekezet: a templomtető nyugati és északi oldalát is kicserélték, így a teljes tetőzet természetes palafedést kaphatott. A fizikai építkezéseken túl idén egy szimbolikus esemény részesei is lehetnek az emődi reformátusok: a templom körüli teret Kálvin Jánosról nevezhették el, halálának 500. évfordulóján.

Mindez csupán egy szűkre szabott összefoglaló, ám az érdeklődve olvasónak megmutathatja, hogy egy közösség képes lehet kitartó munkával átalakítani, jobbra tenni környezetét. Példát adtak az összefogásra is. Volt ugyanis olyan munka, amit maguk végeztek el, más dolgokhoz az egyházmegyetől, egyházkerülettől vagy a helyi önkormányzattól kaptak támogatást vagy kölcsönt. Igénybe kellett venniük a kor szellemiségének megfelelően a pályázati lehetőségeket is. Kósa Enikő lelkipásztor azonban ettől fontosabbra is felhívta az ünneplő hallgatóság figyelmét: „Amikor a tizedik ősz is lassan elmúlik, jó visszatekinteni a megtett útra, és megvallani, hogy Isten hűséges volt, és amit építettünk, minden imádságunk, odaadásunk, szeretetünk, áldozatkészségünk ellenére az Ő kegyelméből épült. Épültünk, megerősödtünk a hitben, amikor szólt az Ige. És az Isten nem hagyta szomjúhozni az Ő népét, mert vasárnap délelőtt, és délután, bibliaórán, bűnbánati, ünnepi és házi istentiszteleten,

gyermekistentiszteleten és ifjúsági órán – és sorolhatnánk az alkalmakat – Neki mindig volt szava hozzánk. A szent idők a kevésbé látványos épülést, de annál gazdagabb lelki tápláltságunkat szolgálták.”

A gyülekezet belső és külső építésén kívül nem feledkezhetek el Jézus parancsáról, a gyakorlatban megélt, odafigyelő, segítő szeretetről sem. „Támogattuk az országos missziókat, de odafigyeltünk a közöttünk élő özvegyekre és árvaakra, magányosokra, betegekre és a segítséget szorulóknak. Imádkoztunk a ránk maradt örökség hűséges gondozásáért, és megtapasztaltuk, hogy még nyelvemem sincs a szó, te már pontosan tudod, Uram (Zsolt 139,4), mire van szükségünk.”

Megerősítette ezt az üzenetet Csomós József püspök igehirdetése a címben is kiemelt páli igék alapján. Az istentiszteletet vezető Gazda István esperes a hálaadó alkalom második felében szót adott a gyülekezet köszöntésére érkezetteknek. Köszöntést mondott Ábrám Tibor az egyházkerület, Csernoburczky Ferenc az egyházmegye, Szőnyi Tamás a Református Lelkészegyesület, valamint

Földesiné Kántor Mária a Nőszövetség képviselőjében, illetve Matiz János a gyülekezet gondnoka.

Az ünnepségen külön ajándék volt Andrásyné Mátyus Gabriella, valamint Zelei Edit orgonajátéka, illetve Restás László Levente szavalata.

Összefoglalásként pedig álljanak itt ismét a lelkipásztor gondolatai: „A múlt minden örökségéért, a jelen számos lehetőségéért és a jövő reménységéért egyedül Istené a dicsőség! Azzal az igével fejezem be, amit a meghívóra tettünk: Az Úr hűségét magasztalom, az Úr tetteit dicsérem: mindazt, amit az Úr tett értünk, sok jótéteményét Izrael háza iránt, mert irgalmasan bánt velünk, nagyon hűségesen. (Ézs 63,7)”

Összeállította Barnóczki Anita

2009. november 8-án délután a sajókai református gyülekezet presbitériuma találkozóra hívta azokat, akik 50 évvel ezelőtt konfirmáltak a gyülekezetben, és akik 50 évvel ezelőtt részesültek a keresztség sáramentumában.

Az igehirdetés alapigéje Zákeus története volt. Zákeus, amikor Jézussal találkozott, egy sorsdöntő találkozásban volt része. Nem titkolt szándékunk e találkozóval az a missziói szolgálat, hogy alkalmat készítsünk arra, hogy a Szentlélek sokak életében munkáljon ma is ilyen sorsdöntő találkozásokat. Szeretnénk, ha azok, akik egykor megkereszteltettek, és a konfirmáció alkalmával hitüket megvallották, s talán az évtizedek múlása alatt eltávolodtak a gyülekezet közösségétől, vagy nem rendszeres templomjárók, legyenek újra a gyülekezet hűséges tagjai és Istennek engedelmes gyermekei.

Az istentisztelet keretében Bundzik Tímea orgonaművész és Váradai Zoltán hegedűművész köszöntötték az ünnepeket,

Pásztor Anita a „Lányomok” című verset mondta el.

1959-ben 13 fiatal konfirmált gyülekezetünkben Ruzsák Gyula lelkipásztor úr készítette őket a fogadalomtételre. Közülük sajnos csak heten élnek már. Az ünnepi istentiszteleten ketten tudtak részt venni: Varga Erzsébet és Tamás József. Megilletődve emlékeztek az elmúlt fél évszázadra és vették át gondnok úrtól a Presbitérium nevében készített emléklapot.

50 esztendővel ezelőtt 24 kisgyermeket kereszteltek meg gyülekezetünkben. Ők ma ötvenéves emberek, hitvesek, édesanyák, édesapák, akiket de jó lenne sok-

szor látni az istentiszteleteken! Közülük is sajnos fiatalon elhunytak néhányan, és sokan elszármaztak a közösségből, nem tudtunk mindenkit elérni. De aki elfogadta meghívásunkat, hálaadással állt meg annál az úrasztalánál, ahol egykor a keresztség sáramentumát kapta. Őket is egy emléklappal és egy szál virággal köszöntöttük: Veres Júlianna, Petkovics Mária, Jobbágy Mária, Topolányi Erika, Pál János és Hervoly István.

Az Úr alkalmat adott arra, hogy visszatekintsen ki-ki a mögötte eltelt 50 esztendőre. Hálát adjon hitvesért, gyermekekért, unokákért, egészségért, jó előmenetelért. Alkalmat adott arra ez az istentisztelet, hogy megköszönjük megtartott életünket, mert jaj de sokan nem élnek már! Alkalmat adott arra, hogy elgondoljunk a jövődön, és lehetőséget adott arra, hogy ha egykor a most ünnepeket el is maradtak a gyülekezet közösségéből – legalább a helyiek – újra megtalálják helyüket a padosorokban és a református gyülekezetben.

Bundzik Attiláné lelkipásztor

*„Jöjjetek, áldjátok Isteneteket, az Urat örökkön örökké!
Áldják dicső nevedet, amely magasabb minden áldásnál és dicséretnél!” (Nebémiás 9,5)*

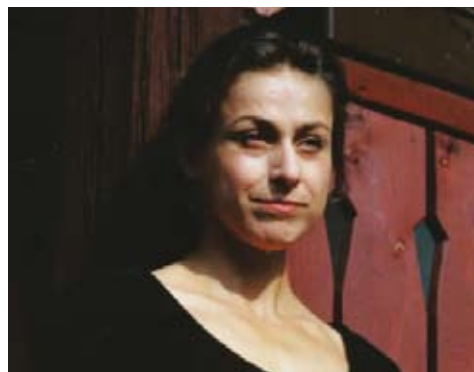
Hálaadó csendes napok a Miskolc-Diósgyőri Református Gyülekezetben

November első hetében hálaadó csendes napokat tartottunk a gyülekezetben, hiszen a gyülekezet régi vágya teljesült szeptember és október folyamán: megvalósult a villanyhálózat teljes cseréje, a gázfűtés cseréje, valamint a falak és bútortartó belső festése. Mindez a gazdasági válság közepén és minden külső segítség nélkül, önerőből, azaz a gyülekezeti tagok buzgó adományaiból és kétéves segítségével.

Az Úr csodásan működik szívünkben. Dicsőség Istennek!

A két hónap során a gyülekezeti teremben tartott istentiszteleteknek is valami különös, bensőséges varázsa volt. Csaknem ugyanolyan létszámban vettünk részt ezeken az alkalmakon is, és azt sem sérelmez-

Écsi Gyöngyi

te senki, ha a felső, nagy teremben nem lévén hely, csak a falra kivetített és kihangsúlyozott igehirdetést követhette az egyik földszinti teremben. Milyen jó, hogy a templom felújítása előtt sikerült erre alkalmassá tenni gyülekezeti házunkat. Hála legyen ezért is az Úrnak, és köszönet a testvéreink buzgalmának.

Péter András és Péterné Szűcs Katalin lelkészeink azonban még fontosabbnak tartották, hogy a templomfelújítás időszakában is elsősorban Isten vezetésére figyeljen a gyülekezet, és egy testi-lelki-szellemi megújulást, megszentelődést éljen meg.

Nehémiás könyvét hívták segítségül, hogy az ott olvasott üzenetek szolgálják ezt a célt. Hétről hétre e könyv alapján hallgattuk a tanításokat, szerda és vasárnap délutánonként pedig közös imaalkalmakat tartottunk, Jézus Krisztus szavaira figyelve: „Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.” (János 4,24)

A két hónap során minden rendben, lajazzottan folyt. A vállalkozók becsületesen és időben elvégezték munkájukat, még a padok felújításának is került embere és faanyag is hozzá. Nem elhanyagolható szem-

pont például, hogy most már minden pad előtt van lábtámasz.

A hálaadó csendes hét első alkalma a felvidéki református lelkész, énekes és mesemondó, Écsi Gyöngyi előadói estje volt, melynek során énekelt imádságok hangzotak el. Népzenei kutatómunka során feltárt, megtanult és művészi szinten előadott alkotások, amelyek a reformáció évszázadában keletkeztek az egyszerű, többnyire írástudatlan emberek szívében. Énekelt imádságokká váltak ezek a hívők ajkán. Igaz, sokak ajkán viszont csak vallásos megszokásból mondott énekekké, vagy akár babonás hiedelemmé lettek. Ma sincs ez másképp.

November 4-től három estén át Szűcs Ferenc edelényi lelképásztor evangelizált **GYÓGYÍTÓ MEGBOCSÁTÁS** címmel.

A továbbiakban dr. Patik Antónia presbiter beszámolóját olvashatjuk az evangelizációs alkalmakról.

Ezt hálaadó alkalmak előzték meg, november 4-5-6-án Szűcs Ferenc edelényi lelképásztor szolgálatával „Gyógyító megbocsátás” címmel evangelizációs sorozat volt.

Nehémiás könyve 8. részének olvasásával kezdődött a lelképásztori szolgálat, melynek során megerősítést kaptunk arról, hogy Isten Igéjének olvasása gyönyörűség, mely által az Úrnak öröme szól hozzánk.

Az evangelizációs alkalom azzal az örömhírrrel zárult, hogy Isten egyszülött Fia kereszthalálával megbocsátotta bűneinket, ró-

lunk nyomorúságunk idején sem feledkezik meg, hányattatásaink során is kell, hogy fülünk nyitva legyen a hallásra, Isten üzenetére: „Ímé, áldásul volt nékem a nagy keserűség, és Te szeretettel kivontad lelkemet a pusztulásnak verméből, mert hátad mögé vetted minden bűneimet!” (Ézsaiás 38,17)

Jézus Krisztus megváltó kereszthaláláról már az ószövetségi próféta, Ézsaiás is jövendölt, ekként: „Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg.” (Ézsaiás 53,4-5)

Ezek után a szombati „Nyitott Ige napján”, amikor együtt olvastuk az Igét, ahogy azt Nehémiás könyve is írja, megrendítő volt felolvasni a Máté könyvének 27. rész 35-51. verseit Jézus kereszthaláláról.

Azért volt olyannyira megrendítő, mert még elevenen élt bennem az evangelizációs alkalmon újra hallott örömhír, hogy a megbocsátás Istentől van, és Jézus keresztre feszítésével az én/mi bűnöm/bűneink is a keresztfára szegeződtek. Jézus, aki Isten Fia, büntelen, a legrettenetesebb kínhalált vállalta azért, hogy bűneinket eltörölje.

Ezért hát nekünk is meg kell bocsátanunk embertársainknak, le kell tennünk

a keresztfára alá bűneinket, mert ezáltal levetethetjük óemberi ruhánkat és felölthetjük az újembert. Ha ezt meg tudjuk tenni, életünkben megérezzük azt a változást, amit a bűnbocsánat ad meg - „És ímé a templom kárpitja fölétől aljáig ketté hasada; és a föld megindula, és a kősziklák megrepedezének.” (Máté 27,51)

És ez az igazi öröm képessé tesz arra, hogy lássák rajtunk, hogy Jézus tanítványai vagyunk, és ezáltal leszünk képesek arra, hogy másokat is a hit útjára téríthessünk. „Hisz az Úr megváltottai megtérnek, és ujjongás között Sionba jönnek; és örök öröm fejkön, vigasságot és örömet találnak; és eltűnik fájdalom és sóhaj.” (Ézsaiás 35,10) Ezzel a boldog örömmel léptem be vasárnap délelőtt a megújult templomunkba, és vettem részt az úrvacsorai közösségben.

A vasárnap délutáni együttlélen dicsőítősen vettünk részt a Testvérekkel, majd képes összefoglalót láthattunk gyülekezeti életünk elmúlt éveinek eseményeiből.

Az ifisek szolgálata meghatóan szép volt, mély lelki tartalmú, miszerint Isten nélkül járni szomorúságot, kint hoz ránk, Istennel járni pedig örömet, felszabadulást, biztonságot jelent. Halljuk meg hát, amikor Jézus árva csendben az ajtón kívül áll és némán kulcsfordulásra vár, és mondjuk: „Jöjj, Jézus, jöjj, ne hagyj el, a szívünk várva vár.”

Soli Deo gloria – Istené a dicsőség!

Hírek a vadnai gyülekezet életéből

A

z élet rohanásai és küzdelmei közepette jó néha megállni, visszatekinteni a mögöttünk lévő, megtett útra. Isten kegyelméből így tekint most vissza a Vadnai Református Egyházközség, s szeretettel ajánlja sorait a kedves olvasó figyelmébe.

Ez év június 5-én lelkészválasztó közgyűlés volt gyülekezetünkben, amelyen a gyülekezet közössége megválasztotta lelképásztorául az addig helyettes lelkészként szolgáló Zsamba Magdolnát. Lehetőség nyílt arra is, hogy több évtized után helyben lakó lelkésze lehessen a gyülekezetnek. Elkézdük a parókia felújítását, lakhatóvá tételét. Ezúton is köszön-

jük a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye, Vadna község önkormányzata, két vadnai alapítvány, valamint az oda szánt szívű emberek támogatását, akik adományaikkal, munkájukkal segítették a munkálatokat.

Szeptember 13-án, vasárnap délután ünnepi istentisztelet keretében Gazda István, a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperese beiktatta lelképásztori tisztségbe a megválasztott lelkésznőt. Az ünnepi alkalom eseményei közül szeretnénk felidézni azt a felemelő pillanatot, amikor településünk legidősebb lakója köszöntötte a beiktatott lelképásztor; valamint azokat a megható percek, amikor a gyülekezet előző hűséges lelképásztorának, néhai Pásztorné Tóth Gabriellának édesanyja, Berecz Valéria szólt az egybegyűltekhez és a beiktatott lelképásztorhoz. Az ünnepi istentisztelet és az azt követő szeretetvendégség áldott alkalma volt az együttlétnak és a találkozásnak.

Szeptember 27-én délután presbiteri konferencia volt gyülekezetünkben, melyre a

Presbiteri Szövetséggel együtt szeretettel hívtuk és vártuk az észak-borsodi egyházközségek presbiterit és a gyülekezetek tagjait. Ezen az alkalmon előadással szolgált közöttünk Ábrám Tibor, egyházkerületünk főgondnoka, az evangélikáció Prókai Árpád, Borsodgeszt és Vatta lelkipásztora tartotta. A presbiteri konferencia szeretetvendégséggel zárult.

A mögöttünk lévő megtett útért egyedül Istené a dicsőség. Az ő áldását kérjük a következőkre is. Nagy örömmel számolunk be arról, hogy gyü-

lekezetünk a templom teljes külső felújítására pályázatot nyújtott be, mely pályázatot Isten kegyelméből el is nyerte. Adja meg Mennyei Atyánk, hogy ne csupán külsőképpen, hanem belsőképpen, lelkiekben is épüljünk és gyarapodjunk!

Végezetül üdvözlötünket és köszöntésünket küldjük egyházkerületünk valamennyi gyülekezetének és kívánunk minden kedves olvasónak Istentől megáldott, békés karácsonyi ünnepeket.

Vadnai Református Egyházközség

*„Egymás terhét hordozzátok,
és így töltsétek be a Krisztus törvényét!” (Gal 6:2)*

2009. október 2. és 4. között presbiteri csendes hétvégét szervezett a Magyar Református Presbiteri Szövetség az Észak-borsodi Területi Szervezettel közösen a Tiszáninneni Egyházkerület Mécses Konferencia-központjában, Mályiban. Az előadások központi témája: „Az egészséges hit – Hit és egészség” volt. A csendes hétvégét Gazda István esperes nyitotta meg, aki beszámolót tartott az Egyházmegye múltjáról és jelenéről. Az előadást követő, elmélyülést szolgáló személyes beszélgetés és bizonyágtétel után Varga Róbert nagykovácsi lelkipásztor evangelizált.

A második nap reggeli imaközösségét követően dr. Szabó Dániel, a MRPSZ elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd Dr. Szilágyi Sándor főtitkár számolt be a Szövetség életéről, bemutatva céljait, a célok eléréséhez bevont eszközöket, valamint a Szövetség kapcsolatait. Ezek után dr. Bodnár Ákos, nyugalmazott sebész főorvos, a MRPSZ Elnökségi tagja számos példát ismertetett orvosi tapasztalatai alapján a hit és a testi egészség összefüggéséről. Dr. Pálhegyi Ferenc a hit és a lelki egészség összefüggéseit vizsgálva mindennapos szinten felmerülő kérdésekre kereste előadásában a választ: az élő hitű keresztyén

ember lehet-e lelkileg beteg? Ha nem gyógyul ki ezekből, akkor talán: nem is hívő igazán? Az előadás rávilágított arra, hogy a keresztyénség nem teszi elkerülhetővé a betegségeket, ettől azonban nem vész el az a kegyelem, amelyben részvettünk, és az örök életbe vetett reménységünk. Az elhangzottakat egy személyes bizonyágtétel is megerősítette. A második nap Mátyás Sándor lelkipásztor evangelizációjával, és személyes beszélgetésekkel zárult.

A csendes hétvége záró alkalmá vasárnap délelőtt a ládházi templomban tartott istentisztelet volt. Az igehirdetés szolgálatát Csomós József püspök végezte, majd az úrvacsorai liturgiát pedig Borbély János lelkipásztor vezette. Az istentiszteletet követően Ábrám Tibor főgondnok Egyházkerületünk missziói munkájáról tartott előadást, majd az afrikai Malawiból tanulmányi célból érkezett lelkipásztor bizonyágtétele hangzott el.

A hétvégéről részletes beszámolót küldött nekünk Dr. Fodor Bertalan, a MRPSZ Dél-borsodi Területi Szervezetének elnöke, amelyet Egyházkerületünk honlapján (www.tirek.hu) találhat meg az érdeklődő Olvasó.

EGYHÁZMEGYE
EGYVÖLGYI

Egy lelkipásztor élményei - templomszentelés Felsőtárkányban

Október a reformáció hónapja. Az örökkévaló Isten közel 500 éve kimunkálta, hogy néhány ember által, akik vágytak az Úr útját megismerni, mi is érthessük Isten szavát.

Templomok épültek, emberek születtek újjá. Erről beszélgettünk az autóban 2009. október 25-én, amikor Felsőtárkány felé közeledtünk, hogy az ott élő maroknyi református ember örömeiben osztozzunk. Egerből Felsőtárkányba nyílegyenes út vezet. Az út végén hatalmas kéttornyú római katolikus templom magasodik az ég felé. Megérkezve Felsőtárkányba 12 óra előtt pár perccel már sokan állnak halkan beszélgetve a katolikus templom mellett álló újonnan épült kis református templom körül. Egy maroknyi ember ma-

roknyi hite által templom született. Pontosan úgy, mint a reformáció idején. Egy maroknyi ember maroknyi hite által elindult a reformáció európai hódító útjára.

Néhány perccel 12 óra után megszólalt a templom harangja. A templomszentelésre összegyűlt emberek elcsendesedtek. Kinek-kinek a szívében csendült fel a dallam, történelmi pillanatok részesei vagyunk. Hajdú László, a felsőtárkányi missziói egyházközség lelkipásztora a 100. zsoltár szavaival kezdte a hálaadást: Vígán énekelj az Úrnak te egész föld. Majd dr. Kádár Zsolt az Egervölgyi Református Egyházmegye esperese a 2. Krónika 6. részéből Salamon templomszentelési imádsága alapján a templom lépcsőjéről emlékezett arra, hogy az Egervölgyi Egyházmegye területén utoljára 70 éve szenteltek templomot: Egerben. Nagyszerű dolog, csakis az Örökkévaló Istennek köszönhető, hogy most ismét ilyen pillanatnak lehetünk részesei. Szűcs Endre a Tiszáninneni Egyházkerület főjegyzője harangszentelési imádságot mondott, mely alapján elgondolkodhattunk: a harang templomba hív, elhunytat kísér, örömet és bánatot egyaránt tudtul ad, s mindeközben az Istenhez közeledésre hívja fel figyelmünket.

Bevonulva a templomba dr. Bölskei Gusztáv püspök úr igehirdetését hallhattuk. Sokan a templomon kívül maradtak, hiszen a néhány száz ember nem fért a kicsiny templomba. Mégis fegyelmezetten, imádságos szívvel az ígére figyelve véső-

dött a szívünkbe: „aki templomot épít a jövő nemzedékéről gondoskodik.”

Az egyházkerület főjegyzője ismét imádságot mondott most immáron a klenódiumok felett, hogy kelyhek és keresztelő edény az istennek szentelt dolgok lehessenek.

A gyülekezet kicsiny énekkarának szolgálata, és a mezőkeresztesi kamarakórus énekei tették még bensőségesebbé ünneplésünket.

Tervező és kivitelezők, építők és építetők soha nem felejthetik el, hogy egyszer részesei voltak egy templom építésének. Ők részt vehettek egy olyan munkában, ami nagyon keveseknek adatik meg. Egyszer a ma élő felsőtárkányi gyülekezet tagjainak utódai is emlékezni fognak arra, hogy apáink hite, imádsága templomot emelt, hogy benne az ige hallása és megtartása által szüntelen megújuljunk. Mind ezért egyedül Istené a dicsőség!

(Fotók: Barcza János)

Egyházmegyei kórustalálkozó Egervölgyén

Abban a kiváltságos helyzetben lehetett részünk, hogy ebben az évben a sályi gyülekezet rendezhette meg Egervölgyén az egyházmegye kórusainak találkozóját. Nagy dolog, amikor egy kicsi bükkaljai gyülekezetbe 150 fős vendégsereg érkezik. Asszonyaink sütemények legjavát összeszedve készítették a süteményeket, hogy a közénk érkező kórusok tagjait szeretetvendégségen minden jóval elláthassák.

A kórustalálkozó napján, november 8-án vasárnap egész nap zuhogott az eső. Hála az örökkévaló Istennek, ez sem a gyülekezet tagjainak, sem a kórusok tagjainak kedvét nem vette el, így együtt dicsérhettük az Urat a református templom 3 kupolás, kék alapon aranycsillagokkal borított mennyezete alatt.

Bevonulva és helyet foglalva a templomba elkezdődött az istentisztelet. A 134. zsoltár eléneklése és a 100. zsoltár meghallgatása után lelkipásztorként a következőket mondhattam: Vannak idők, amikor kinn süt a nap és mindenkinek jókedve

van. Vannak idők, amikor borús az ég, és sokan szomorkodnak. S vannak idők, amikor kinn borús az ég, esik az eső, de az ember lelkében öröm van, nyugalom és harmónia. Az Úr békessége tölti be az életét. Hiszem és vallom, ez a mai nap ilyen.

A köszöntő szavak után dr. Kádár Zsolt, egyházmegyéink esperese a napi ige – Kolossé 3:1-17 – alapján arról szólt, hogy a mindennapok realitásain túl, mindig jó, ha szemünk előtt tartjuk annak a Jézusnak a személyét, aki előtt fejet kell hajtunk, mert a szeretet nyelvén tudott szólni mindig, pedig látta az élet realitásait. Igehirde-

tésében kitért arra, milyen nagy áldozat az, ha valaki egy kórusban tagságot vállal, mert idejének, erejének egy részét odatevzi Isten oltárára, hogy éneklésével sok-sok ember szívét töltsse meg örömmel.

A közel kétórás ünnepi alkalmon mindannyiunk számára élmény volt a kórusok, énekkarok előadása. A sályi pávakör dr. Barsi Ernő vezetésével lelkesen énekelt: Siess keresztyén lelki jót hallani. A tanár úr 88 éves, a Dunántúlról, Győrből érkezett szülőfalujába, hogy a 60 éve általa alapított kórust dirigálja. Az átányi kórus énekszóiban előadott harangjátékra emlékeztető éneke sokaknak dobogtatta meg a szívét. A bükkzsérci kórus orgonakísérettel

hallelujás énekeket adott elő. A Cserépfaluból érkező fiatalokból és idősekből álló kórus egyik éneke a Kálvin-himnusz volt. A felsőtárkányi énekkar fuvola- és gitárkísérettel evangéliumi énekeket énekelt. Noszvajról két kórusvezetővel érkezett a csoport. Szépen, együtt szóló többszóla-

mú énekeik betöltötték a templom légtérét. A mezőkeresztesi kamarakórus karnagyasszonya olyan lelki átéléssel dirigálta az énekkart, hogy szinte mindannyian azt éreztük, egy ilyen vezető segítségével mi is szívesen énekelnénk. A találkozót a sályi kamarakórus szolgálata zárta. Minden földek Istent dicséritek! - énekelték. Sok kórustagnak csillant föl a szeme, hiszen ezt a művet szinte mindnyájan ismerték.

A zárószavak után békességgel és örömmel a szívünkben vonultunk a szeretetvendégségre, hogy egymással beszélgetve értékeljük a hallottakat.

Papp Zsolt Endre, Sály

Ravatalozóbővítés és felújítás Noszvajon

A Noszvaji Református Egyházközség tulajdonában lévő temetőben 2009. október 11-én délután 16 órakor került sor a felújított ravatalozó és az újonnan hozzáépült előtető átadására ünnepi istentisztelet keretében. Anda Tibor lelkipásztor köszöntötte a meghívott vendégeket, a noszvaji gyülekezet tagjait, valamint a más felekezethez tartozókat és a falu megjelent lakosait. Majd felkérte a rendezvényen részt vevő vendégek közül a Tiszáninneni Református Egyházkerület főjegyzőjét, Szűcs Endrét, hogy az ünnepi istentiszteleten Isten igéjével szolgáljon közöttünk.

A 90. zsoltár 1. versszakának eléneklése után imádkoztunk a lelkipásztor vezetésével. Isten igéjének hirdetése a Jelenések könyve 21. fejezetének 1-7. szakasza alapján történt. Ezt követően a noszvaji református gyülekezet énekkara két, témájában az ünnepi eseményhez illő kórusművet adott elő.

Az ünnepi istentisztelet részeként Pintér Elemér, az egyházközség (és az Egervölgyi Református Egyházmege) gondnoka beszámolt a ravata-

lozó-előtető tervezésének, illetve megvalósításának folyamatáról. Egyben köszönetet mondott a Tiszáninneni Egyházkerület, illetve az Egervölgyi Egyházmege jelen lévő képviselőinek az építkezés befejezéséhez szükséges támogatásért ill. segítségért.

Az istentiszteleti helyhez méltó épület kialakításának megvalósításba bekapcsolódó vállalkozók közül többen munkadíjukat részben, vagy egészben felajánlották Isten dicsőségére. Két nappal korábban a presbitérium külön vacsorán látta vendégül az építkezés mestereit és segéd munkásait, hogy megköszönje a jó minőségben elvégzett munkát. Külön kiemelték a Noszvaji Önkormányzat támogatását, illetve a megvalósításhoz nyújtott segítségnyújtást.

Ezt követően Bóta Géza polgármester rövid felszólalásában megerősítette, hogy kiváló volt az együttműködés az önkormányzat és a gyülekezet között az építkezés ideje alatt. Elmondta, hogy az Önkormányzat a jövőben is szerepet vállal a temető rendben tartásában. A megvalósult beruházás az egész község fejlődéséhez járul hozzá.

Majd Ábrám Tibor, az Tiszáninneni Egyházkerület főgondnoka méltatta a noszvajiak összefogásának Isten segítségével megvalósított eredményét. A Noszvajon lakó Simorjai Emese színművész egy szavallattal tette meghittebbé az alkalmat.

Ezt követően a három Noszvajon tevékenykedő vallási felekezet vezetői, a helyi katolikus plébános, a református lelkész és a baptista lelkész egyaránt imádkozott az itt ígét hallgató emberekért.

Az ünnepi istentiszteletet a helyszínen közös ima és ének zárta, majd a gyülekezeti ház épületében szeretetvendégség következett. Istené legyen a dicsőség a megvalósult beruházásért.

Hegedűs Gyula presbiter

Semjéni híradások

A semjéni református templom rangjai 2009. október 11-én nemcsak a délutáni istentiszteletre, de egyben nőszövetségi találkozóra is hívogattak. A 2009. márciusában alakult nőszövetségünk ez évben két szíves meghívásnak tett eleget, elfogadva a zemplénagárdi és a révleányvári nőszövetségek meghívásait. Ezek a találkozók arra buzdítottak minket, hogy viszonzásul mi is nőszövetségi találkozót szervezzünk, hogy az együttlétek alkalmával összetartozásunkat erősítsük és egymás hite által épüljünk. Nagy örömmel kezdtünk ennek a találkozóknak a megszervezéséhez, amelyre szeretettel hívtuk a környékbeli nőszövetségeket. Így lehettünk együtt ezen a vasárnap délután a zemplénagárdi, a révleányvári, a nagyrozvágyi és a szlovákiai Perbenyik község nőszövetségének tagjaival. A helyi gyülekezet tagjain túl a lácacsékei gyülekezet nőtagjait is meghívtuk, bár ott nem működik nőszövetség, de mivel egy a lelkipásztor a két gyülekezetben, úgy gondoltuk ők is részesüljenek e szép nap eseményeiből.

A találkozón az igehirdetés szolgálatát a perbenyiki lelkipásztor, Szabóné Kozár Éva végezte Márk 12: 28-34. versei alapján, a 34. vers második felét emelte ki: „Nem vagy messze az Isten országától.” Nagy örömmükre szolgált, hogy az istentiszteleten a perbenyiki tiszteletes asszony lánya, Szunyitráné Szabó Mirjam végezte a kántori szolgálatot.

Az igehirdetés után a jelenlévő nőszövetségek néhány mondatban bemutatkoztak. Elmondták, hogy mikor alakultak, milyen szolgálatot végeznek, hogy telik a gyülekezetben való munkálkodásuk. Énekekkel, versekkel szolgáltak közöttünk.

A nőszövetségi találkozóra meghívtuk a szomszéd község lelkipásztort, Tóth Zoltánt egy előadásra, hogy a Kálvin emlékévek jegyében szervezett kirándulásról és Kálvin János életútjáról betekintést adjon a jelenlévőknek. Ezen a Kálvin körutazáson Fülöpné Vadon Erzsébet semjéni lelkipásztor is részt vehetett, ő így személyesen átélhette mindazt, amit mi jelenlé-

vők a lelkipásztor elmondásából megismerhettünk. Tartalmas beszámolót hallottunk.

A találkozón résztvevő testvéreket szeretetvendégségre hívtuk meg, amelyre a helyi nőszövetség tagjai lelkesen és nagy szeretettel készültek. A szeretetvendégségre a polgármesteri hivatal termében kerülhetett sor, ahol több mint kilencvenen lehettünk együtt. Az együttlét során a nőszövetségek tagjainak lehetősége nyílt barátkozni, beszélgetni és mindennapi életükbe betekintést adni. Külön örömmükre szolgált, hogy határ menti település lévén, szlovákiai testvéreinkkel is egyre szorosabb kapcsolatot építhetünk ki. A földrajzi határok ugyan elválasztanak minket, de Istenben egyik vagyunk.

Istennek adunk hálát ezért a találkozóért, amelyet az Ő szeretete által megáldott. Övé a dicsőség most és mindenkor.

Deák Sándorné

2009. október 17-én szombat délután nagy ünnepségen vehettünk részt a semjéni nőszövetségünkkel. **Juhász Ferencné született Kovács Gizella asszonytestvérünk 100. születésnapját ünnepeltük.** Gizi néni a legidősebb lakosa településünknek. Népes családja körében köszöntöttük, hiszen több mint 200-an vehettünk részt az ünnepségen. Gizi néni 7 gyermeknek adott életet, két gyer-

mekét kicsi korában temetett el, egy fia pedig felnőttként halt meg, 4 élő gyermeke, 26 unokája, 76 dédunokája és 69 ükunokája van.

5 Mózes 8: 2. versét olvastam fel köszöntésként: „Emlékezz vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened az Úr!”

*Kedves ünneplő család, szeretett egybegyűltek!
Emlékezésre hív bennünket Isten! Ez a család is emlékezik és ünnepel ma, a drága édesanya, nagymama, dédnagymama, üknagymama 100. születésnapjára gyűltünk egybe. Az emlékezés óráiban pedig megtelik a szívünk hálaadással, látva azt, hogy a kegyelmes Isten hogyan vezette az úton édesanyátokat, hogyan oltalmazta, óvta és őrizte meg őt. Bizonyára nagyon sok szép és boldog emlék idéződik fel bennetek és csordultig van a szívetek hálaadással, mert Isten szeretete, kegyelme a 100 esztendő, amit most ünneplhetünk. Milyen nagy ajándéka ez Istennek, és milyen keveseknek adatik ez meg, hiszen még a zsoldáros is így fogalmaz: életünk ideje 70 vagy ha több 80 esztendő. Hála Istennek, hogy Gizi néninek megadatott a 100 év, hála Istennek, hogy szerető gyermekek, unokák, szerető családtagok veszik körül.*

Végezetül pedig a 118. zsoltár 23. versét hadd mondjam köszöntésképpen: „Az Úrtól lett ez csodálatos a mi szemünkben. Ez az a nap, ame-

lyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen.”

Igen, ezt a napot is Isten adta nekünk a hálaadásra, a köszönetmondásra és az emlékezésre. Vigadozzunk és örüljünk ezen. Kívánom Isten gazdag áldását Gizi néni életére, kedves családjára.

Áldja meg a mindenható Isten az életét, és őrizze továbbra is szerető családjá körében. Isten éltesse erőben, egészségben és szeretetben!

Október 22-én a felvidéki kiskisgyéresi református gyülekezet hívott meg bennünket zenés bűnbánati istentiszteletre. Az igehirdetés szolgálatát e sorok írója végezte, az igehirdetésben a „Sola Scriptura” azaz egyedül a Szentírás reformátori alapgondolatot emeltem ki, majd pedig a gyülekezetünk nőszövetségével énekekkel és verssel szolgáltunk. Megtanítottuk a „Hozzád jövünk Uram, ó segíts” kezdetű éneket, amely nagyon megtetszett a gyülekezetnek.

Mi Semjénből 20-an voltunk, a kiskisgyéresiek pedig 60-an voltak. Így egy nagyon szép bűnbánati istentiszteleten lehettünk együtt. Hálaság vagyunk minden egyes testvéri találkozásért, ebben az évben már harmadik alkalommal lehettünk együtt. Isten áldja meg a kiskisgyéresi gyülekezet életét.

Lácacsékén a református temetőben 2009. október 31-én Téglás Géza gondnok, Fogas Imréné presbiter, dr. Bereczkiné Körmöndi Zsuzsanna pártoló tag és Fülöpné Vadon Erzsébet lelkipásztor megkoszorúzták gyülekeztünk két egykori lelkipásztorának sírját. Sáfár István 1912-től 1936-ig volt az egyházközség lelkipásztora. Kovács József 1978-tól 1990-ig szolgált a gyülekezetben. A 134. zsoltár elénekülésével emlékeztünk elhunyt lelkipásztorainkra, emléküket kegyelettel él a szívünkben.

Fülöpné Vadon Erzsébet

Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

Sárospatakon október 23-án a nemzeti ünnepen a református temető hősi emlékművénél kezdődött a megemlékezések sora. A város köztisztviselői, intézményei, szervezetei helyezték el koszorúikat a mártírok emlékkövénél. Ezt követően A Művelődés Háza nagytermében Török István ny. vallásnagyról lelkész beszéde tudatosította a hallgatóságban a hősök emlékezetét és a forradalom lelkeségét, melyet verses, zenés összeállítás követett. Este a református templomban öt kórus részvételével hangverseny volt.

Szatmárnémetiben járt a sárospataki református énekkar, a határon túli testvérkapcsolatuk 10 éves jubileumának megünneplésén. Nagy szeretettel látták vendégül otthonukban az évenkénti látogatásban összebarátkozott ismerősöket, boldogító érzés volt magyarosan átélni az istentiszteletet, közös ebédet. A jubileum alkalmára készült el a szatmárnémetiek költője Hankovszkiné Gergely Ilonka és Virágh Sándor sárospataki lelkész verseskötete, melyben 50-50, ugyanazon címről írt vers található a hit, hazaszeretet, természet és lelki értékek témakörében. A versesköny-

vet Sárospatakon is bemutatta a két szerző A Művelődés Házában és a templomban, dr. Komáromy Sándor tanítóképző főiskolai dékán ajánlásával, Jászter Beáta, Papp Imre és Gulybán László versmondásával. Zenei közreműködők voltak: Simon Norbert, Fedorcsák Katalin, Virágh Sándorné.

A sárospataki gyülekezet tagjai a Kálvin év témájába illeszkedően hallhattak előadásokat a reformáció hetében. Dr. Füsti Molnár Szilveszter Nagy Barna professzor Kál-

vin-fordítói munkásságáról, Szebik Imre evangélikus püspök, az Ökumenikus Tanács elnöke Kálvin evangélikus nézőpontú értékeléséről, dr. Dienes Dénes professzor Kálvin istentiszteleti reformjáról, Virágh Sándor lelkész Kálvin énekügyi reformjáról és dr. Hörcsik Richárd történész Kálvin nemzetközi és magyarországi hatásáról tartott nagy sikerű előadást.

A Lorántffy Zsuzsanna Nőszövetség idén is megrendezte hagyományos adventi szeretetbazarját, teadélutánját 2009. december 6-án. Az alkalom vendége volt Simon András költő, grafikusművész, valamint Kis Gergely Márton, akinek most megjelent lemeze énekeit ismerhette meg a pataki közönség.

Sárospatak énekkarai kórushangversennyel segítik az adventi lelki előkészületet. Az idén 10 énekkar részvételével zajló eseménynek A Művelődés Háza adott otthont, ahol az intézményben egy életnagyságú cserépből készített betlehemmél is felhívják a figyelmet az Úr érkezésére.

Virágh Sándor
Sárospatak

Szabik Imre evangélikus püspök

Nagyrosvány-Kisrosvány: őszi gyülekezeti alkalmaink

Az őszi programjaink a közösségépítés és a reformáció, illetve a Kálvin év jegyében teltek.

Szeptember 26-án kirándulni indultunk Debrecenbe. Megnéztük a „Kálvin 500 éve” című kiállítást a Debreceni Teológián. Nagyon megerősítő, felemelő volt mindaz, amit láttunk. Büszkeség és hála töltött el bennünket Isten iránt, aki ilyen hűséges, nagy hitvalló elődökkel ajándékozta meg népünket, Egyházunkat! Ebéd után először bementünk a Nagytemplomba, ahol sok időt sajnos nem tölthettünk, mivel éppen két esküvő között érkeztünk oda (és a délután további részében is házasságkötési ünnepi istentisztelet volt). Innen a Déri Múzeumba mentünk és ámulattal álltunk Munkácsy csodálatos festményei előtt („Krisztus Pilátus előtt”, „Golgota”, „Ecce Homo!”). Miután végigjártuk a kiállításokat, kellemes meglepetésként vettük tudomásul, hogy a Kölcsey Központban látható még a híres karikaturista, mesefilmrajzoló, festőművész Sajdik Ferenc kiállítása (az ő munkája például „Pom-pom” meséje). Kedves em-

lékeket idéztek fel a jól ismert alakok, rajzok, festmények, és nagyokat derültünk egy-egy karikatúráján. Összességében igen áldott, szép napot töltöttünk együtt.

Október 18-án az 50-60-70 éve és régebben konfirmált testvéreket köszöntöttük a Gyülekezet közösségében. Megható volt látni az idős

testvéreket, akik igyekeztek az Úr útjain járni az elmúlt évtizedekben, híven konfirmációi fogadalmukhoz. Az ünnepi istentiszteleten emléklappal köszöntöttük a testvéreket, majd egy szerény szeretetvendégség keretében biztosítottunk lehetőséget a beszélgetésre, közösségre az egymást régen nem látott testvéreknek.

Október 24-én a SZIKRA-nak (rendszeres egyházmegyei ifjúsági találkozó) adtunk otthont a helyi Kultúrházban. Áhítattal Beidek Endre vallásánár és Almási Ferenc helybeli lelkipásztor szol-

gált, az előadást Tóth Zoltán ricsei lelkipásztor tartotta Kálvin életéről, a nyári Kálvin körúton készült fotókkal illusztrálva azt. A mintegy 60 fiatal emléjük, református identitásában és hitükben is megerősödve térhetett haza.

A nőszövetségünk pedig a havi alkalmon túl rendszeresen részt vesz egy-egy találkozón, együttléten, így legutóbb Sátoraljaújhelyben szolgáltak evangélikációs istentiszteleten énekekkel, versekkel bizonyosságot téve szabadító Istenünkről.

Almási Ferenc lelkipásztor

Hegyközi fiatalok látogatása az Anyaotthonban

2009. július 16-án délután a Zempléni Református Egyházmegye Átmeneti Anyaotthonába ellátogatott Deliné Horkay Márta nagytiszteletű asszony (Nyíri) és Fejér Zoltán nagytiszteletű úr, egyházmegyei diakónai előadó vezetésével a hegyközi fiatalokból álló kis csapat, és a jó szó és a sok mosoly, vidámság mellett ajándékokat is hoztak otthonunk kicsiny lakóinak. A játékokat a fiatalok személyesen adták át a gyermekeknek.

Ezen ajándékozás és látogatás ötletgazdája Horváth Klaudia 7. osztályos tanuló, aki még tavasszal gyűjtést szervezett a Hegyközi Általános Iskola-Óvoda Füzérkomlói tagintézményében iskolatársai között. A gyűjtésben öt köz-

ség fiataljai vettek részt, akik az iskolába járnak – úgymint: Nyíri, Bózsza, Füzérkomlós, Pusztafalu, Füzér – a mentor tanárunk, Pilván Gáborné Brigitta tanár néni koordinálásával.

Szép és nemes gondolat és cselekedet, mellyel a hegyközi fiatalok szobé és lelkiekben is gazdagabbá tették gyermekeink nyári vakációját. KÖSZÖNET ÉRETTE.

Köszönetnyilvánításunkat egy Igével szeretnénk kifejezni és egyben Áldott Karácsonyt és Békés Boldog Új Esztendőt kívánni az Anyaotthon munkatársai kis és nagy lakói nevében: „Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, az Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!” (2Kor 13,13)

Elek Gabriella
lelkész-otthonvezető

Őszi táborban a tokajiak

Az őszi szünetben rendszeresen táborba megyünk a konfirmandusokkal, fiatalokkal. Így voltunk már az előző években Novajdrányon, Bózsván, Hejcéen és Pányokon.

Idén október 26-án reggel indultunk el két gépkocsival. Az első állomásunk Szerecs volt. Nagy szeretettel várt és fogadott bennünket dr. Börzsönyi Józsefné lelkipásztor. A templomban tartott beszámolójában egyaránt részt vettünk istentiszteleten és élő történelem órán. A parókia előtt található Bocskai István szobornál közös csoportkép készült. Ezután a diósgyőri várban töltöttünk el két órát. A szépen felújított várban vezetést kaptunk és a panoptikumban beleélhettük magunkat Nagy Lajos király (1342-1382) korába.

A miskolci Léway József Gimnázium kollégiumába megérkezve a szállás elfoglalása után a korán reggel otthon megfőzött nagyon finom töltött káposztát és a pogácsát fogyasztottuk el.

Mi fért bele ezen túl a háromnapos táborzásba?

Minden nap reggel és este Isten Igéje mellett töltöttünk el 1-1 órát. Sokat énekelünk az előző években tanultak közül, s újakat is elővettünk. Vezérénekünk a „Válasszatok, addig míg tart a ma, ki legyen a ti szíveteknek Ura, nem szolgálhat két úrnak senki sem...” kezdetű ének volt. A reformáció közelében pedig két tokaji illetőségű éneket is felelevenítettünk: a 369. (Batizi András az első prédikátor) és

273. (Németi Ferenc várkapitány) dicséreteket. Aztán Isten Igéjét tanulmányoztuk a bibliaolvasó kalauz újszövetségi napi szakaszaiból reggelenként a Jakab leveléből. Három aranymondást is megtanultunk, s a mindennapi kenyérünkéből is ta-

nultunk egy-egy Igét. Jó volt Isten jelenlétében lenni, s aztán közösen, hangosan, a saját szavainkkal megszólítani Istent, imádkozni.

A szomszédságban levő avasi református templomot kívül-belül megnéztük. Sokat fociztunk, volt asztalitenisz-bajnokság, de számháborúztunk is. Egyik este Activity vetélkedő volt három csapat részvételével. Ellátogattunk a Plázába is, s megtekintettünk a korosztályoknak megfelelő filmet. Étkezések alkalmával voltak naposok, akik a terítésben és a mosogatásban segítettek. Az ebédek elkészítésében közösen kivette mindenki a részét a zöldségek megtisztításában, és a krumplipucolásban.

A vasárnapi istentiszteleten beszámoltunk az otthoni gyülekezet előtt a tanult énekekből és Igékből. Legyen fiatal és idős ember számára eligazító és mértékadó Isten igaz Igéje ebben a nagy zürzavaros világban:

„A felülről való bölcsesség először tisztá, azután békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató.” (Jakab 3, 17)

Tokaj, 2009. november 17.

Pótor László lelkipásztor

Megemlékezés Iszlay Jenő lelkipásztorról

AZempléni Egyházmegye vezetésének kezdeményezésére egy megemlékezés-sorozat kezdődött el. Azokról a lelkipásztorokról emlékezünk meg, akik évekkel, évtizedekkel ezelőtt meghatározó személyiségek voltak egyházmegyénknek.

E sorozat első alkalmára október közepén Karcsán került sor, ahol a lelkésztestület és a gyülekezet jelen lévő tagjai áldott emlékezetű Iszlay Jenő lelkipásztor életéért és szolgálataért adtak hálát. A megemlékezésen özvegye és családjának tagjai idézték fel élettörténetének részleteit.

Iszlay Jenő éppen 80 éve, 1929-ben született az erdélyi Medgyesen, református

vasutas család ötödik gyermekeként. A nagyenyedi Kollégiumban kezdte el gimnáziumi tanulmányait. A család sokat szenvedett a II. világháborúban. Üldözöttek voltak hazájukban. A vasutas édesapát egy szerelvény kíséretével bízták meg, melyen kapott családjának egy vagon, hogy magukkal vihessék a legszükségesebb holmijukat. Így kerültek 1944-ben Magyarországra, először a Dunántúlra, majd Debrecenbe és Kisvárdára. Az ifjú itt folytathatta megkezdett gimnáziumi tanulmányait.

Az ébredési időkben a család minden tagja megtért, élő hitre jutott. A kisvárdai Bethánia közösség tagjai lettek. A fiatal Jenő aktívan részt vett

az ifjúsági munkában, sokat segített például az alcsúti konferenciaterp kiépítésében, s mivel vasúti kedvezménye volt, sok ifjúsági csoport utaztatásában vett részt. A konferenciákon szép énekhangjával tanította az új énekeket, majd az Igével is sok helyen szolgált.

Az érettségi után felvételizett a debreceni teológiára, de ott – éppen a bethánista kapcsolata miatt – nem vették fel. Sárospatakon viszont a professzorok atyai szeretettel fogadták. A Bodrog-parti Athénban ismerte meg élete párját, későbbi feleségét, a lelkészcsaládból származó Király Évát. Egy év múlva, 1951-ben megszűnt a pataki Teológia. Debrecen átvette a pataki teológusokat, így végül mégiscsak Debrecenben szerzett lelkészi oklevelet.

Két év segédlelkészi szolgálat (Hajdúnánás, Nádudvar) után 1957-ben Karcsára választották meg lelképásztornak. Igazi otthonra talált az ezeréves templom melletti parókián. Feleségével együtt itt neveltek fel három leányukat, és itt végezte lelkészi szolgálatát 38 éven át, egészen haláláig. Amikor megürült a szomszéd gyülekezet, Karos lelkészi állása, kérték, hogy

ott is szolgáljon, s 17 éven át hűséggel végezte ezt a kettős szolgálatot.

Szolgálatában az Úr az evangélizátor karizmájával ruházta fel. Megalkuvás nélkül tisztán, erőteljesen zengett szívéből és ajkáról az Ige. A két gyülekezetben és sok más helyen, ahová evangélizálni hívták, sokakat élő hitre ébresztett fel. Az Úristentől egy másik különös ajándékot, csodálatos énekhangot kapott. Teológus korában a Kántus szolista volt. Egy alkalommal a Csokonai Színház zenei főigazgatója megkereste, és szerződést ajánlott fel neki, hogy legyen a színház énekes, s ők saját költségükön kitanítatják operanékesnek. Megköszönte, de elutasította az ajánlatot azzal, hogy Istentől kapta a jó hangját, és Istent akarja dicsérni vele egész életében. S valóban ezt tette. Gyülekezeti szolgálatában, egyházlátogatóként, evangélizátorként sokszor megerősítette a hirdetett Igét egy-egy halleluja vagy más lelki ének elénekülésével.

Egy alkalommal magnófelvétel is készült énekeiről, Alföldy-Boruss Dezső és Eszter orgonakísérettel.

Szolgálatában alázatos volt. Nem vágyott nagyobb pozíciókra. Lelkipásztor-

ként a legkisebb dolgokban is mindig hűséggel és pontosan járt el. Nagyon sokan szerették, mert barátságos, őszinte, beszédes ember volt. Mindenkiel törődött, mindenkit számon tartott. Szerette az embereket és a gyermekeket. A gyülekezetben mindig családi légkört tudott teremteni maga körül.

Sohasem kímélte magát, lángolt az Úrért, és a szolgálatért. A gyülekezetek, akik között szolgált, a család, akik között élt, sohasem tudják elfelejteni kedves személyét.

A felfokozott élettempó jeleként szíve gyengélkedni kezdett. 67 évesen, 1996 márciusában Debrecenben szívműtéten esett át, mely után komplikációk léptek fel, s már nem térhetett haza a szeretett karcsai parókiára.

A sárospataki református temetőben helyeztük örök nyugalomra. Sírján az Ézs 61,10 Igéje áll: „Örvendezvén örvendezem az Úrban, örüljön lelkem az én Istennemben, mert az üdvnek ruháival öltöztetett fel engem, az igaz palástjával vett engem körül.”

Emléke legyen áldott!
(KF)

**A szent Isten egyetlenét,
Íme, jászolba fektették.
Az ember gyarló testébe
Öltözött az örök ige.**

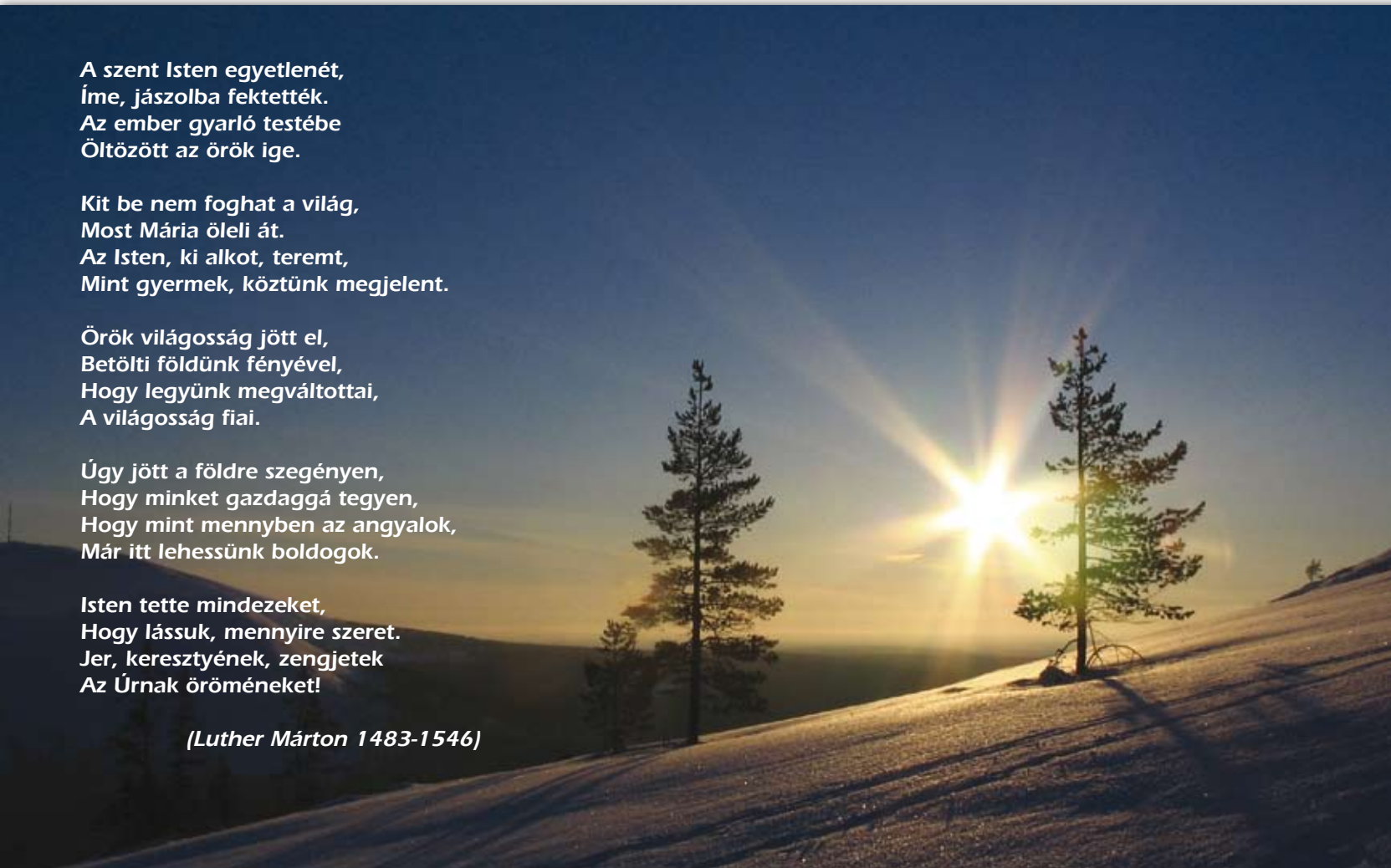
**Kit be nem foghat a világ,
Most Mária öleli át.
Az Isten, ki alkot, teremt,
Mint gyermek, köztünk megjelent.**

**Örök világosság jött el,
Betölti földünk fényével,
Hogy legyünk megváltottai,
A világosság fiai.**

**Úgy jött a földre szegényen,
Hogy minket gazdaggá tegyen,
Hogy mint mennyben az angyalok,
Már itt lehessünk boldogok.**

**Isten tette mindezeket,
Hogy lássuk, mennyire szeret.
Jer, keresztyének, zengjétek
Az Úrnak örömeinek!**

(Luther Márton 1483-1546)

Kampány, választás, diákigazgató a Léwayban

Gimnáziumunk minden évben megrendezi a diáknapokat. Így volt ez idén novemberben is. Első nap, pénteken már az iskola közelében süttikkel és ajándékokkal halmoztak el minket a 11.-esek. Ezen a napon az iskola megszokott arculata teljesen megváltozott, mindenhol nagy volt a nyüzsgés. Rövidített tanítási órák voltak, amelyek között megtekinthettük a sok munkával elkészített kam-

pányfilmeket. A műsorok után diákigazgatóvá választottunk. Az idei év győztese Kavecsánszki Tamás, a 11. d osztály tanulója lett. A nap zárásaként bált rendeztek az iskola tornatermében, ami nagyon jól sikerült. A második napot a négy tizenegyedikes osztály közösen szervezte meg. Ek-

kor kapta meg az iskola jelképes kulcsát a választott diákigazgató. Nagyon sokszínű programokon vehettünk részt, mint például a szellemes alagút, a titkok folyosója, teaház, palacsintaház, karaoke, táncház, pókerszoba és filmklub. Az elsős tanulók számára is nagy nap volt, mert ekkor avatták őket „igazi” lévays diákokká. Összességében nagyon jó két napot tudhatunk magunk mögött, és egy kicsit elfelejthettük a tanulást is. Nagy figyelemmel követtük az eseményeket, hisz jövőre rajtunk a sor, hogy megmutassuk, mit is tudunk.

Hegy Hanga 10. c, Kahancz Erika 10. c,
Lábas Violetta 10. c média tagozatos diákok

„A 19. számú Bükk Cserkészcsapat tápláló talaja a Léway József Református Gimnázium”

Parajos Tibor, iskolánk nyugalmazott nevelőtanára, és cserkészcsapatunk „szíve, lelke és motorja” néhány hónapja visszavonult, nyugdíjas lett. Felkerestem egy rövid interjú erejéig, kíváncsi voltam, hiányzunk-e neki.

Hogy érzi magát parancsnok úr, mióta nyugdíjas lett?

Jól érzem magam, de rettenetesen hiányoznak a diákok, a cserkészet, és maga ez a légkör, amiben itt éltem, több mint 10 évig.

Van-e valami az otthoni elfoglaltságok közül, amire most több ideje van, és mi az, ami visszahúzza az iskolába és a kollégiumba?

Több időm jut a mádi borházamra és a szőlőművelésre, ami hétfőtől csütörtökig kikapcsol, és emellett még állandóan azt fontolgatom, hogy miként tudnék a cserkészeten belül hasznosan tevékenykedni továbbra is.

Gondoltam, hogy parancsnok úr rögtön a cserkészetet hozza szóba: melyek a legfontosabb értékek, melyeket a mozgalom adni tud a diákoknak?

A cserkészet lényege a napi jótett és a napi önvizsgálat. A cserkész minden nap tudatosan törek-

szik arra, hogy valami jót tegyen, legyen az a jótett akármilyen kicsi. Lehet egy mosoly, lehet segítség a nagyszülőknek, lehet az, hogy udvariasan beszéljek a tanárnővel. A napi önvizsgálat lényege pedig, hogy ami rossz volt, azt javítsd ki, ami jó volt, azt fejleszd tovább. Ez a cserkészetnek a legmélyebb régiója. Fontos még a soha ne add fel koncepció, vagyis a dolgoknak a pozitív megközelítése.

Mit élt át a több mint 10 év alatt a Léwayban?

Sok mindent átéltem, a rosszakra nem is nagyon emlékszem, volt, de miután levontuk a következtetéseket, továbbléptünk. 1998-ban kerültem ebbe a gimnáziumba, és akkor az áldott emlékű Kapusi Laci bácsi mellett lettem helyettes. Mikor Laci bácsi már fáradni látszott, akkor nekem adta át a csapatparancsnokságot. 1998 végétől vezettem a 19. számú Bükk Cserkészcsapatot. Három irány-

ban fejlesztettem tovább a csapatot: egyrészt a hagyományos cserkészprogramok, másrészt a táborozás, portyák, örsi foglalkozások kivitele, szervezése. Harmadik volt a kultúra és a sport: szavalóversenyek, mesemondóversenyek, népdaléneklő versenyek, rockoperák előadása, a sporton belül pedig az íjászat, méta, foci. Ezekben országos szinten is szép eredményt értek el a cserkészeim. A győzelem az gyümölcs, a gyümölcs zamatát a fa ereje adja, a fa az erejét pedig a tápláló talajból nyeri. A 19. számú Bükk Cserkészcsapat tápláló talaja a Lévy József Református Gimnázium.

Mit üzen parancsnok úr a cserkészeknek?

Köszönöm minden cserkésznek, és mindenkire büszke vagyok, arra is, aki a táborban felkelt és elkészítette a csapatnak a reggelit, arra is, aki éjjel a tüzet őrizte, mert legyőzték önmagukat, és ez volt a legnagyobb feladat.

Készítette: Kalla Lilla 9.c osztályos média tagozatos diák

„...az utolsó szó jogán!”

Amikor a repülősök leszállnak a földre, kiszállnak a gépből és elindulnak a hangár felé: 100 pilótából – 100 pilóta egyszer csak ösztönösen visszafordul és vet egy pillantást a gépe felé. Én is így vagyok most, „földet érés után”.

Voltam segédmunkás, olajbányász, taxisoftőr, repülős és földmérő. Míg végül a feleségem hatására pedagógusnak álltam. Pedagógusnak! – akik soha nem gazdagodnak meg, de sok-sok ember hálája és szeretete veszi körül: és ez adja életük értelmét és örömet.

Nekünk talán ma technikailag jobb körülményeink vannak, de lelkiükben, szellemiükben nehezebb építeni, mint 60-70 évvel ezelőtt. Ugyanis ma már nincsenek meg azok az erkölcsi normák, a Tízparancsolaton felépült emberi közösségek, mint annak idején.

De mi fáradhatatlanul vetjük a jó magot tudva, hogy népünk, nemzetünk mostani elesett állapotából csak az erkölcsi megújulás hozhat felemelkedést!

Mi itt keresztre rendeltetve állunk, minket a hűség Krisztus-szege tart. Égő reménység! – árva hunjaidból jövőt nevelni, embert és magyart!

.....

Mert a fundamentum Istentől való, és Istentől való akarat, mely újra építi a falakat.

Mi felekezeti pedagógusok, eszközök vagyunk Isten kezében!

Igazgató Úr, Tanártársaim, Cserkésztestvéreim, lévay-s Diáktársaim. Szerettem köztektek lenni! Őrizzük meg egymást jó emlékeztünkben. De most mennem kell – „indul a buszom”! És, hogy lesz-e még újabb „bevetés”? Az a jó Isten dolga. Én készen állok!

Parajos Tibor, tanár, cserkésztestvér (miskolci Lévy József Református Gimnázium)

Ui.: Elhangzott a Lévy gimnázium tanévzáró tanestületi ülésén.

A Lévy József Református Gimnázium és Diáothona felvételi felhívása

„Református oktatás – 450 éve Miskolc város szívében”

Nyílt napra 2010-ben, február 2-án (kedden) a 6. és 8. osztályosok mellett várjuk az érdeklődő 7. osztályos tanulókat is.

Meghirdetett osztályok és képzések:

- Kód: 61; Évf. száma: 6; Kerettantervre épülő, angol nyelv emelt szintű, Felvehető oszt: ½, fő:16
- Kód: 62; Évf. száma: 6; Kerettantervre épülő, német nyelv emelt szintű, Felvehető oszt: ½, fő:16
- Kód: 63; Évf. száma: 6; Kerettantervre épülő, matematika-informatika spec. tantervű, Felvehető oszt: ½, fő: 16
- Kód: 64; Évf. száma: 6; Kerettantervre épülő, általános tantervű, Felvehető oszt: ½, fő:16
- Kód: 51; Évf. száma: 5; Nyelvi előkészítő osztály, angol nyelv, Felvehető oszt: ½, fő: 16
- Kód: 52; Évf. száma: 5; Nyelvi előkészítő osztály, német nyelv, Felvehető oszt: ½, fő: 16
- Kód: 41; Évf. száma: 4; Kerettantervre épülő, történelem emelt szintű, Felvehető oszt: ¼, fő: 5 (1)
- Kód: 42; Évf. száma: 4; Kerettantervre épülő, médiaismeret és kommunikáció spec. tant., Felvehető oszt: ½, fő: 6 (12)
- Kód: 43; Évf. száma: 4; Kerettantervre épülő, biológia-kémia speciális tantervű, Felvehető oszt: ¼, fő: 5 (5)
- Kód: 44; Évf. száma: 4; Kerettantervre épülő, fizika-matematika speciális tantervű, Felvehető oszt: ¼, fő: 4 (2)
- Kód: 45; Évf. száma: 4; Kerettantervre épülő, általános tantervű, Felvehető oszt: ¾, fő: 12 (16)

(zárójelben a már felvett tanulók létszáma a 2009/2010. tanév nyelvi előkészítő osztályából tanulmányukat az adott képzésen folytatók miatt)

Elérhetőségünk ahol szívesen nyújtunk további tájékoztatást:

Cím H-3504 Miskolc, Pf.:58.

Tel.: 46/507-667, 507-897, 507-898, 506-674, 506-675; Tel./fax: 46/412-961

E-mail: administration@levay.sulinet.hu, honlap: www.levay.sulinet.hu

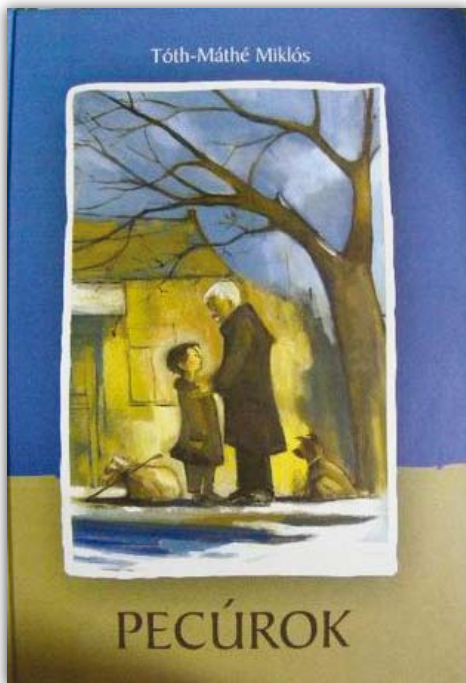
Hírek a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona életéből

Kazinczy örökösiként Széphalomban

A magyar munkaközösség kiemelt rendezvénye volt október 7-én a 10. évfolyam tanulóinak hagyományos széphalmi túrája, hiszen idén ünnepeljük Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulóját. A Magyar Nyelv Múzeuma munkatársai az elmúlt évekhez hasonlóan most is segítettek a szervezésben. Ebben a tanévben a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány is támogatta a programot, ezzel csökkent a diákok részvételi költsége. A munkaközösség tagjai arra törekedtek, hogy minden diákot bevonjanak a rendezvénybe, bízva abban, hogy a cselekvés közben szerzett ismeret maradandóbb a hallottnál. A szóbeli és írásos szöveg értése, az együttműködés gyakorlása, a feladatmegoldás módszerei megoldoztatták a résztvevőket. A Kazinczy gyermekeiről elnevezett csapatok hét helyszínen gyűjtöttek ismereteket és oldottak meg feladatokat.

Diákkoráról írt kisregényt az egykori pataki diák

2009. október 20-án Tóth Máté Miklós Pecúrok című könyvét ismerhették meg az érdeklődő kisdíjakok, szülők és pedagógusok. A Lorántffy-teremben megrendezett író-olvasó találkozót a Református Pedagógiai Intézet és a Református Kollégium Általános Iskolája szervezte. A gyer-

mekregényt dr. Komáromy Sándor főiskolai tanár ajánlotta az olvasóközönségnek. A könyvbemutatót a szerző szaválta és a kisrefisek drámajátéka tette még színesebbé. A kisregény népszerűségét igazolja, hogy immár harmadszor került nyomtatásba, ezúttal a Református Pedagógiai Intézet kiadásában.

20 éves a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány

A Sárospataki Református Kollégium Alapítvány huszadik születésnapja alkalmából jubileumi hétvégét tartott 2009. október 16-17-én Sárospatakon. Pataki öregdiákok és Patakhöz kötődő jeles magánszemélyek 1989-ben hozták létre az alapítványt azzal a céllal, hogy „szellemi és anyagi alapokat gyűjtsön a Sárospataki Református Kollégium kiemelkedő szintű működéséhez, amivel a közel öt évszázados intézmény továbbra is a magyar reformátusság, az egész magyarság, az európaiság, valamint az egyetemes emberiség ügyét szolgálja.” Az ünnepi programsorozat kezdetén a gimnázium tanuló érdekes mentor előadásokat hallhattak az Imateremben. A hivatalos megnyitóra és a pataki diákság emlékoszlopjának megkoszorúzására délután került sor az Iskolakertben.

A jubileumi programsorozatot dr. Dudás Lóránt, a kuratórium tagja nyitotta meg, majd a megjelenteket dr. Hörcsik Richárd országgyűlési képviselő, Sárospatak város polgármestere köszöntötte. A rendezvénysorozat második napja az iskola udvarán kezdődött, ahol Jászay Pál egykori pataki diák emléktábláját avatták fel születésének 200. évfordulója alkalmából. Dr. Bolvári-Takács Gábor ismertette a fiatalon elhunyt reformkori politikus, történetíró életútját. A jubileumi rendezvénysorozat részeként Szabó Csaba, a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány egyik alapító tagja bemutatta az erre az alkalomra készült kiadványt. A könyv borítóját hatszáz név díszíti, azok neve ol-

vasható itt, akik adományaikkal segítették az alapítvány működését, illetve azon keresztül az Alma Matert. Dr. Lőrincz Szabolcs, a kuratórium elnöke kiemelte, hogy az elmúlt évek során különböző programok, beruházások anyagi és erkölcsi támogatásával segítettek az intézményben folyó oktató-nevelő munkát, valamint részt vettek a pataki öregdiákok szervezete, a Padisz újjáalakításában is.

Megújult a Kollégium csónakháza

2009. október 17-én avatták fel a Kollégium megújult csónakházát. Az eseményen jelen voltak a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány kuratóriuma, a Kollégium tanárai, valamint számos volt és jelenlegi pataki diák. Mint házigazda köszöntötte a megjelenteket Végh Balázs, az intézmény közigazgatója, aki beszédében az Alapítvány segítő tevékenységét is méltatta, mivel

a felújítást és a felszerelés bővítését egy millió forinttal támogatták. A felújítás hiányzó összegét az intézmény saját erőből állta. Lipiczki Imre tanár úr, a DSE elnöke ünnepi köszöntőjében kiemelte, hogy a csónakház felújítása egy régóta dédelgetett terv megvalósulását jelentette, majd röviden vázolta a munkálatok főbb mozzanatait.

Negyedik Alapítványi Jótékonyági Bál

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumért Alapítvány 2009. november 21-én negyedik alkalommal rendezte meg bálját, melynek mottója „gyermekeink

szebb környezetéért” volt. A jó hangulatú, sikeres rendezvény bevételét az előbb megjelölt célra fordítjuk az előző évek gyakorlatahoz hasonlóan. Ezúton mondunk köszönetet a kedves szülőknek és minden kedves támogatóknak, akik tombola felajánlásával és egyéb támogatással hozzájárultak a negyedik alapítványi bál sikeréhez.

Diákjaink az egyetemi-főiskolai Kossuth-szónokversenyen

Az ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete, a Magyar Nyelvtudományi Társaság Magyar tanári Tagozata és az Anyanyelvpolók Szövetsége az idén már 11. alkalommal hirdette meg az Országos Kossuth Lajos Szónokversenyt a pedagógusképző intézmények nappali tagozatos hallgatói, a joghallgatók, a teológushallgatók, továbbá a 18 és 30 év közötti fiatalok számára. A közelmúlt középiskolai versenyein gimnáziumunk két tanulója is meghívást kapott erre a rangos megmérettetésre. Melles Marcell (2009 E) a Mercurius Veridicus szónokversenyen nyújtott teljesítményéért, Balla Gábor (12. E) pedig az Édes anyanyelvünk nyelv-használati verseny szobán is legjobb versenyzőjeként. Öregdiákjainkkal is örömmel találkoztunk: Miklós István (2007 E) és Miklós András (2008 E) a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának színeiben versenyeztek. Az első fordulóban a megadott té-

mában előre elkészített beszédeket hallhatta a közönség, majd a második fordulóban háromperces rögtönzéseket. Csak egyetértettünk az egyik zsűritag véleményével, aki szerint a közönség figyelmét minden rétor le tudta kötni, véleményét pedig meggyőzően közvetíteni. A helyezések véges számúak, de az utóbbi évek legerősebb mezőnyében a támogatók jóvoltából többen is elismerésben részesültek. Balla Gábor Esztergom város, Melles Marcell a Bácsai Géza Alapítvány, Miklós András pedig a zsűri különdíját kapta. A jogi kar impozáns dísztermében, ahogy a mikrofonok és a kamerák előtt, reflektorfényben álltak és beszéltek intézményünk diákjai, a „patakiságot” is láthattuk csillogni a szemükben.

Egyháztörténeti vetélkedő Sárospatakon

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona a Kálvin év alkalmából egyháztörténeti vetélkedőre hívta a Kárpát-medence magyar tannyelvű református középiskoláit Kálvin és a kálvini reformáció hatása a Kárpát-medence magyarságra címmel. A versenyen összesen 16 csapat indult, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Kiskunhalas, Mezőtúr, Debrecen, Sepsiszentgyörgy, Nagybereg, Kézdivásárhely és természetesen Sárospatak iskolái küldték el csapataikat a megmérettetésre. A versenyfelhívásban írásbeli pályatételeket is hirdettek a szervezők a 9-12. évfolyamos tanulók számára.

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona felvételi felhívása

Kedves Szülők és Tanulók!

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma Általános Iskolája és Diákotthona történetének 479. éve az idei tanév. Iskolánk egyike az ország legrégebbi oktatási intézményeinek, s mint ilyen, a világon szinte egyedülálló szellemiség jellemzi, ami hagyománytisztelőt és haladó gondolkodást, minőséget, összetartozást, az elesettek iránti cselekvő szeretetet, magyarságtudatot jelent. Pataki diáknak lenni napjainkban is rang és kiváltság. 2010-től új diákok lépik át az Alma Mater küszöbét, akik a történelmi örökség folytatói, az új hagyományok tisztelői lesznek. Hozzájuk fordulunk hívó szóval. A mi iskolánk oktató-nevelő munkájának alapja arra a bibliai üzenetre épül, ami egyben a jelmondatunk is: „Féljétek az Istent és néki adjatok dicsőséget!” Ez ad erőt az életben, munkánkban és küldetésünkben. Iskolánk életéről, a képzési kínálatunkról bővebben olvashatnak iskolánk honlapján.

Elérhetőségeink:

Honlap:

<http://www.reformatus-sp.sulinet.hu>

E-mail:

refi@reformatus-sp.sulinet.hu

Telefon:

06/47 311-039

Fax:

06/47 311-720

Kérjük és bátorítjuk Önöket, hogy a beiskolázással kapcsolatos kérdésekkel forduljanak bizalommal hozzánk.

Képek egy kiállításról – A versenyt szervező pedagógusok nemcsak méltó módon kívánták megnyitni a kétnapos rendezvénysorozatot, hanem segítséget is kívántak nyújtani a nem könnyű megmérettetéshez. Azok a diákok, akik nyitott szemmel és füllel figyelték a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma által szervezett kiállítás megnyitóját, az ott felvonultatott képi és írásos anyagot, olyan információkhoz juthattak, melyek segítségükre lehetnek a feladatok helyes megoldásában. Az eseményen ünnepélyes keretek között Virágh Sándor nyugalmazott lelképásztor átadta azt a két alkotást az intézmény igazgatójának, amelyeket erre az alkalomra készített. Az egyik alkotás középpontjában egy hugenotta kereszt áll. A másik táblán a 90. zsoltár kezdő sora olvasható, egy tarsolyelem-motívum körül helyezkedik el. Az alkotó elmondta, hogy azért helyezte ezt a középpontba, mert a magyarság számára ez egy isteni teljesítmény, tudniillik, hogy megtartott minket Isten ezen a földön, a Kárpát-medencében, ahol hazát alkothattunk és meg is maradhattunk.

Vetélkedő – A második nap során a szervezők interaktív vetélkedővel készültek. A háromfős csapatok tagjai egyháztörténeti tesztben, villámkérdésekben, képfelismerésben és zsoltáréneklésben mérték össze az erejüket.

Sebestyén Márta és a Gryllus testvérek koncertje az Imateremben – A kétnapos rendezvényen a megmérettetés mellett az ismerkedésre, közösség-építésre és a szórakozásra is volt lehetőség, hiszen november 5-én este a Gryllus testvérek és Sebestyén Márta Tizenöt zsoltár című előadása színesítette a programot. Gryllus Vilmos kiemelte, hogy számára a zsoltárok egyfajta fogódzót jelentenek, hiszen az előadó számára is fontos, hogy meg is élje a koncertet

Eredmények – A kétnapos szellemi erőpróba képzeletbeli dobogójának legfelső fokán két csapat osztozott. A Kecskeméti Református Gimnázium csapata: Bagócsi Károly, Bozsik Marcell, Szarkai András, felkészítő tanáruk, Pál Ferenc. Első helyezést ért el a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma egyik csapata is: Makrai Aliz, Molnár Adrienn és Sinkovics Richárd, felkészítő tanáruk, Szathmári-Karmanoczki Emília. Jutalmuk csapaton-

ként 50000 forint. Harmadik helyen is azonos lett a pontszám, így a harmadik helyezett lett a Nagyberegi Református Líceum csapata: Orosz Zsolt, Molnár Attila, Simon Dávid, felkészítő tanáruk Pál László, valamint a második sárospataki csapat: Hangácsi Máté, Őri Péter és Soltész Csaba. Jutalmuk csapatonként 30000 forint volt. Gimnáziumunkból még két csapat indult. A 10. osztály tanulói ötödik helyezést értek el. A csapat tagjai: Tóth Ágnes, Stump Dóra, Enghy Simeon, felkészítő tanáruk Bak Adrienn. Nyolcadik helyezést ért el a 12. E osztály harmadik csapata, Szabó Márk, Fellegi Máté és Tóth Ádám.

Az eredményhirdetésen került sor az írásban beadott pályatételek értékelésére is. A 13 pályázóból első helyezett lett Márkus Anna, a Pápai Református Kollégium Tatai Gimnáziumának 11. osztályos tanulója.

A házigazda Sárospataki Református Kollégium igazgatónője az eredményhirdetésen megköszönte mindazok munkáját, akik nélkül nem jöhetett volna létre a Kálvin-év jegyében rendezett verseny. A rendezvény végén mondott zárszavában dr. Dienes Dénes, a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményeinek igazgatója hangsúlyozta, hogy a nyertesek jutalma mellett a találkozás az ismerkedés, a kapcsolatteremtés lehetőségei voltak az igazi ajándékai a rendezvénynek.

Összeállította: Csikó Szilvia

Nemzetközi Kálvin-konferencia és Nagy Barna-émlékezés Sárospatakon

A kétnapos rendezvényt a Sárospataki Református Teológiai Akadémia az Osterhaven tanulmányi napok első alkalmaként rendezte meg október 21-22-én.

A rendezvényt, mely egyértelműen az emlékezés jegyében telt dr. Kádár Ferenc, az akadémia rektora nyitotta meg. Köszöntőjében elmondta, hogy az anyaszentegyházban az emlékezés és az emlékeztetés igénye és parancsa kezdettől fogva megvan. A Zsidókhöz írt levél nagy kérését teljesítjük ilyenkor: Emlékezzetek meg azokról, akik előttetek jártak. Az előttünk jártak hitét, életét és életcélját meg kell ismerni ahhoz, hogy a mi életünk is erős, veretes viharokat legyőző hit lehessen.

A szerdai napot dr. Márkus Mihály teológiai tanár, a Dunántúli Református Egyházkerület nyugalmazott püspökének előadása

folytatta „Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni – a keresztség és az úrvacsora Kálvin tanításában” címmel. Az előadást követően az előadó külön felkérésre ismertette a Kálvin bizottság eddig megvalósult és még megvalósulás előtt álló terveit is.

Ezt követően dr. Erik de Boer professzor tartotta meg előadását, aki Hollandiából érkezett. Előadása azt mutatta be, hogyan nézhetek ki a genfi Lelkipásztorok Társaságának a bibliorái (congrégation), illetve ezen keresztül azt elemezte, hogyan értel-

mezték a reformátorok a nyelveken szólás és annak magyarázásának ajándékait.

A nap zárásaként dr. Börzsönyi József zempléni esperes vetített képes beszámolót tartott az egyházmegye nemrég tett Kálvin-útjáról.

A konferencia második napjának kezdő előadását az Amerikai Egyesült Államokból érkezett dr. John Hesselink professzor tartotta meg. Az Institutionak még a kutatók részéről is többnyire mellőzött fejezetein keresztül ismertette Kálvinnak a jelen és az eljövendő élethez való viszonyulásról szóló tanítását.

11 órától az akadémia rendkívüli közgyűlésén négy tiszteletbeli tanári cím átadására került sor az Egyházkerület Elnökségének részvételével. Az ünnepséget Csomós József püspök kezdte meg igei szolgálatával a Józsué 4,20-22 alapján: „Azt a tizenkét követ, amelyet a Jordánból vettek ki, Gilgálban

állította föl Józsué, és ezt mondta Izráel fiainak: Ha majd megkérdezik fiaitok apáiktól, hogy miféle kövek ezek, magyarázzátok el fiaitoknak, hogy szárazon kelt át Izráel itt a Jordánon.”

Az igehirdetés után az akadémiai közgyűlést dr. Kádár Ferenc rektor nyitotta meg, aki a Zsidókhoz írt levél 12,1 alapján elmondta, hogy a tiszteletbeli tanárság nem pusztán bizonyoságtétel az intézmény jó híreről, hanem a tiszteletbeli tanárrá fogadottak „mélymerítésű” bizonyoságtévése Krisztusról bennünket is arra serkent, hogy jobban végezzük mindennapi szolgálatunkat és növekedjünk a hitben.

Az ünnepélyes közgyűlésen tiszteletbeli tanári címet kapott dr. Erik A. de Boer, dr. I. John Hesselink, dr. Márkus Mihály és dr. Hörcsik Richárd. Az oklevelek átadását követően minden tiszteletbeli tanár személyes

hangvételű beszéddel válaszolt a kitüntető címek átvételére.

Az ünnepség a 90 éves Demeter Gyula tanár úr köszöntésével folytatódott, akinek élete pótolhatatlan hídként ível át az Akadémia bezárása előtti és az újraindulás utáni időszak között. A közgyűlés Ábrám Tibor főgondnok zárszavával ért véget.

A konferencia második napjának délutánján a Magyarországi Református Egyház 20. századának egyik legkiemelkedőbb, 100 éve született és 40 éve elhunyt teológusára és Kálvin kutatójára, Nagy Barnára emlékeztek. Munkásságát dr. Hörcsik Richárd professzor méltatta, és egyben követendő példaként állította a Kálvin kutatók következő nemzedéke elé. A professzor emlékére egy kiállítás is nyílt az Akadémia első emeletén. A konferencia záró alkalmaként a résztvevők megkiszorították Nagy Barna sírját.

(szerk.)

Külföldi vendégelőadók a Teológián

Az Osterhaven Tanulmányi Napok keretében november 13-án és 14-én egy sokak számára eddig kevésbé ismert világba kalauzolta el hallgatóságát James Rusthoven kanadai onkológus orvosprofesszor. Képekkel is színesen illusztrált előadásában először az őssejt kutatás legújabb állomásait mutatta be, majd az ember személyvoltának fontosságát elemezte az ismert biotechnológiák etikai vonatkozásának tükrében. A bioetikát jelenleg uraló princípium-alapú etikai megközelítéssel szemben egy olyan etikai rendszer kereteit vázolta fel, amely a bibliai szövetség fogalomból indul ki. Az erkölcsi alapvetés és

erkölcsi tartalom nélküli folyamatetikával szemben a szövetség-etika Isten transzcendens voltából kiindulva Istennek az emberrel között szövetségét állítja modellként a gyógyítás folyamatában részt vevők számára, mely szerint minden ember – a fogantatás pillanatától – ontikus értékkel rendelkezik Isten képmására teremtettségéből adódóan. Egy ilyen etikai megközelítés nem sorolja érték kategóriákba az embereket, és nem követeli meg az emberi kapcsolatokban a viszonzás, vagy kölcsönösség képességét.

November 17-én Alan P. F. Sell, az akadémia tiszteletbeli tanára sajátos megközelítéssel csatlakozott a Kálvin-évforduló előadássorozataihoz. Előadásában arra a kér-

désre kereste a választ, hogy milyen feladatok és kérdések elé állítja Kálvin a 21. századi egyházat? Bemutatta, hogyan tartozott elválaszthatatlanul össze Kálvin teológiájában Evangélium és Egyház, a Szentlélek és az Ige, az Ige és az Egyház, az Ige és a sákramentumok, az igehirdetés és a pásztori szolgálat, valamint dogmatika és etika. Az előadó hangsúlyossá tette, hogy ez az ötös kapocs nem pusztán modellként szolgálhat teológiai gondolkodásunk és egyházi életünk számára, hanem olyan feladatok és kérdések elé is állít, amelyek megvalósításától és megválaszolásától még ötszáz év eltelte után is távol áll az egyház.

(szerk.)

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia felvételt hirdet

egyciklusú osztatlan (mester)képzésre nappali tagozaton

- Teológia szakon lelkész szakirányra
Jelentkezési határidő: 2010. február 26.

- Teológia szakon
Jelentkezési határidő: 2010. február 26.

A felvételi alkalmassági vizsga kétnapos, bentlakásos.

Időpontja: 2010. március 12-13.

kiegészítő egyetemi képzésre

- Teológia szakon

A jelentkezés feltétele: teológus szakon szerzett főiskolai diploma.

Jelentkezési határidő: 2010. augusztus 15.

alapképzésre nappali és levelező tagozaton

- Katekétá-lelképásztori munkatárs szakon

Jelentkezési határidő: 2010. február 26.

A felvételi alkalmassági időpontja 2010. március 13.

A katekétá szakirány esetében vallástanári szakon mesterdiploma szerezhető a Debreceni Hittudományi Egyetemen.

Az Akadémia nyílt napot tart 2010. február 4-én délelőtt 10 órától. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

További információ és elérhetőség:

3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.

Tel./Fax: 47-312-947, e-mail: dekania@srta.hu, honlap: www.srta.hu

Néhány gondolat az Egyházkerületi Közgyűlésről a püspöki jelentés alapján

KERÜLETI ESEMÉNYEK

A 2009-es esztendő őszi Egyházkerületi Közgyűlése jól elhelyezhető Isten Igéje alapján egy prófétaival szóval jellemzett világban: „Törvényességre várt, és lett önkényesség, igazságra várt, és lett kiáltó gazság”; „Jaj azoknak, akik azt mondják, hogy a rossz jó, és a jó rossz, akik azt állítják, hogy a sötétség világosság, és a világosság sötétség”. Ilyen szavakkal írható le az egyházunkat körülvevő közeg, és ezekkel az igékkel kezdődik a Közgyűlés elé terjesztett püspöki jelentés, melynek néhány főbb gondolatát szeretnénk jelen írásunkban megismertetni az Olvasóval.

Egyházunkat aktuálisan érintő, a próféta időkre jellemző eseményekre példaként néhány jellemző tendencia és esemény: „a Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Hivatal sorban értesíti a kérelmező egyházközsegeinket, hogy a „vidé-

ki örökség megőrzéséhez igénybe vehető támogatásból” kinek hány-szor tízmillió forintot ítéltek oda”, amellyel az a baj, hogy „választásra készülve jól kommunikálható a vidéki örökség őrzői felé, hogy majd támogatják őket, csak azt nem látja senki, hogy szerződés nélkül ez hogy fog működni, vagy azt, hogy Kerületünk gyülekezeteit érintő közel milliárdos utófinanszírozott beruházást ki fogja megelőlegezni?” „Ugyanakkor a lelkipásztorok sorban kapják a felszólítást az APEH-től, hogy nyilatkozzanak, mivel 2006-2007. években adóköteles bevételeik nem érték el a minimálbér szintjét, ezért esetleg vagyonosodási vizsgálat alá kell vetni őket”, ami több szempontból is aggályos. Mindeközben jellemző maradt a már a hetvenes évektől jellemző finanszírozási rendszer, ami a vidéki többségnek a források csupán tötrészét juttatja. Mindezekkel együtt azonban igaz az Írás szava: „... magasztos lesz a Seregek Ura, mikor ítéletet tart,

és a szent Isten szentnek bizonyul, mikor igazságot tesz.”

Ezekben a prófétáinak nevezett időkben is az egyháznak Egyházként kell léteznie, hűen Urához, teljesítve küldetését. „Hiszem, hogy nemcsak a gondolatokkal, de a célirányos haladás szándékával sem vagyok egyedül. Erről a programbeszédemben azt mondtam, hogy „Ezért a célért szeretnék mindent megtenni az előttünk álló időben. Tisztában vagyok azzal is, hogy ez nem látványos nagy dolgokkal érhető el, hanem amint Urunktól tanultuk: mint a só és a kovász, ami belülről kezd hatni, kicsi és mégis az egészet átjárja. Ennek szellemében vannak terveim és szándékaim. Szándékok, amik sokak véleményét meghallgatva válnak majd tervekké.”

Ennek megvalósítása érdekében tett fontos lépésként hangzott el a jelentés első pontja: „Jelentem, hogy sokak véleményének meghallgatása elkezdődött. Kicsit félve kezdtem el, de mire a végére ér-

tem megerősödött bennem, hogy ez egy folyamat kezdetévé lett. 14 helyszínen, 30 alkalommal, 172 lelképásztorral sikerült elbeszélgetnem. Megtisztelő számomra – és ezt a bizalmat most is megköszönöm –, hogy a lelkészek ¾ része elfogadta meghívásomat ezekre a találkozásokra. Ezeknek a beszélgetéseknek a tapasztalata elsők a LEKA rendelet módosításába épült be. A céllal ugyanis kivétel nélkül mindenki egyetértett, csak a megvalósításban láttuk a hibákat.” A véleményeket összesítve készült el az alkotó tagok kezébe tett tervezet.

„A találkozókon a második legfontosabb felvetődő kérdés a gyülekezetek helyzete, jogállása és lelkesültartó képessége volt. Ezzel szinte valamilyen esperesi jelentés is foglalkozott. A gyülekezetek szavazati számértékének a kérdését a Zsinat meg fogja oldani a tervezett törvénymódosítás keretében. Ezt a Jogi Bizottság referens püspökeként most már tényként kijelenthetem. Sokkal nehezebb kérdés a lelkesültartó képesség. Ma még korainak tartom, hogy javaslatot tegyék lelkeszi minimálbérre, vagy más, az egyház fenntartását segítő szabályozásra. A megoldás keresésében és megtalálásában segítségünkre lehet más kerületek ez irányú tapasztalata és az elkészült parókiális térképből levonható következtetések. Gondolok itt olyan adatokra, mint az elmúlt években lelkeszi szolgálatra kialakult spontán körzetek nagysága.”

„Ezen a területen sokkal nagyobb kihívás és megoldandó feladat a városok helyzete, a sokat emlegetett lakótelepi misszió.” Ezzel kapcsolatban a püspöki jelentés Steinbach püspök úr írását idézi, melyet az Olvasó az Igazat mondd rovatunkban talál.

„Emellett már most biztosan látjuk, hogy Kerületünkben nemcsak a növekvő közösségek adják a missziói feladatot, hanem az elfogyó közösségeink is. Ezekben jó megoldást találni most a prófétás időkben Istentől kapott bölcsességgel és bátorsággal lehet. A többi felvetődő kérdéstről, a januári közgyűlés óta elért eredményekről Kerületünk életében a to-

vábbi napirendi pontok, köztük a Bizottságok elnökségeinek beszámolóiról részleteiben is szólnak.”

A Bizottságokról szóló bevezető gondolatok és határozati javaslatok után az elmúlt időszak azon jeles eseményének felemlítése következett, melyek a Kárpát-medence magyar reformátusságát érintik. Ennek egyik eleme például, amit a jelentés így ír le: „Nagy dolgok, amik só és kovász mintájára mégis kis dolgokon múlnak. Jövő héten tárgyalja a Zsinat, hogy évente május 22. táján legyen a magyar egység vasárnapja, valamint ehhez kapcsolódóan a december 5-i gyásznapról a határon átívelő csereszolgálatok is erre a májusi időpontra kerüljenek át.”

A következő év, évek gazdálkodásáról szólva a jelentés a következőképpen fogalmaz: „Nem kell részleteznem, hogy a válság minket is érint. Ez felgyorsít korábban már tervezett folyamatokat. Ezért a következő évben nem várjuk meg a zárszámadást és számvizsgálatot, hanem a Gazdasági Bizottság a Kerületi Tanácsnak a 2010. évi költségvetés tervezetét a lehető legkorábbi időpontban benyújtja. Ebben kerületi egységek kifizetési renddel próbáljuk majd csökkenteni a hitoktatói óradíjban és jövedelemkiegészítésben támadt hiányokat.” Ezzel kapcsolatban hangsúlyossá teszi a jelentés a törvényes rend szigorú megtartását, amely által elkerülhetőek az egyházi életünk egyes területein felbukkant feszültségek.

„Befejezem a hálaadás és a köszönet szavával. Kegyelettel és hálaadásal emlékezem mindazokra, akik az elmúlt időszakban elmentek a minden élők útján, és hálát adok azokért, akik közénk érkeztek újszülöttként vagy szolgatársként. Őket az esperesi jelentések név szerint felsorolják. Köszönöm mindazoknak türelmét, megértését és bocsánatát, akik munkámat segítették a Püspöki Hivaltól a Gönci Gyülekezeten át Családomig.”

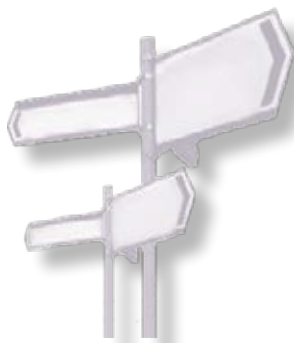
Összeállította: Barnóczki Anita

Ima a magyarok egységéért

Uram, Te ki szegényt, nyomorultat mentettél,
S világtalant látóvá, bénát járóvá tettél,
Az éhezőket megalégitetted,
Adj most nekünk, magyaroknak,
megújult életet, Krisztusban egységet!
Egy legyen gondunk, bánatunk,
s egyként örüljünk, ha végre feltámadunk.
Mert haldokló kapkodja levegőjét úgy, mint népünk teszi,
Sóhajtva, zihálva lelkét lehelé ki.
De még ezt sem együtt meri!
Magának él, magát menti – mit számít, ha a másikat veszti!
Légy irgalmas Te, ki IRGALOMNAK jöttél,
Hogy értsük végre mi az oikoumené.
Egység – ó mily drága e kincs,
Főként annak, akinek nincs.
Krisztus Urunk! Ki a mennyben Atyáddal egy vagy,
Könyörögve kérünk, ez egységből földünkre is juttass!
Te ki a világot átfolelted egyként,
Ne hagyd elveszni e kicsiny szegletét!
Magyar népedet, ki hozzád sokszor hűtlen,
ma sem lát Téged, mert bizony HITETLEN!
Te M É G I S állj mellé, hogy éljen!
Mentsd meg, s ki marad e szent ölelésben,
Az legyen eggyé, most és minden időben!
Eggyé a testvér, a nő, a férfi, ki tudja, érzi, teszi
MINDAZT, mit Te adsz célul neki.
Mely fának egy gyökérből nő sok ága,
Egy lesz annak koronája.
Szélvész ha tépi, rázza, cibálja,
Az erős gyökér a vihart állja!
Gyökerezz népem Krisztusban egészen,
Hogy bő-terülő ágad növekedve szépen,
Fiaink szájába jó gyümölcsöt adjon,
S Krisztus koronája ez országon ragyogjon!

Ámen

Miskolc, 2009. Imahét
Hangóné Birta Melinda lelképásztor

Előző számunk „Igazat mondd” rovatának témája az egyház jövője volt. Több írást is olvashattunk e tárgyban, ám Steinbach Józsefnek, a Dunántúli Református Egyházkerület püspökének az írása, bár időben megküldte Szerkesztőségünknek, mégsem érkezett meg. A technika olykor megnehezíti az ember (vagy a Szerkesztőbizottság) életét. Ezúton is elnézést kérünk Püspök Úrtól, és abban a reményben közöljük írását, hogy az így ismételt témafelvetésként is gazdagítani fogja olvasóinkat.

A reformáció ünnepléséhez közeledve kaptam a felkérést, hogy a „folytonos reformáció” elve alapján gondolkozzunk együtt Egyházunk jövőjéről. Vallom, hogy mindent meg kell tennünk szeretett egyházunk jövőjéért, ami csak rajtunk áll, hiszen ezzel Jézus Krisztus evangéliumát, Isten dicsőségét és a velünk élők hitre jutását, valamint hitben való megújulását, továbbá a társadalom egészségét szolgáljuk. Ebből kiindulva szolgálatunk eredményét bátran elfogadhatjuk az Úr kezéből. A Krisztus Egyházára vonatkozó igei ígéretek biztosítanak bennünket a jövő felől. A Heidelbergi Káté ezek alapján vallotta, hogy Isten a világ kezdetétől fogva, annak végéig megőrzi az Ő kiválasztott népét. Nem kell aggódnunk, de szüntelenül abban a munkában kell állnunk, ahová az Úr állított bennünket.

Ezeket szem előtt tartva próbálunk válaszolni a feltett kérdésekre. Hogyan állunk most? Merre tartunk? Sodródunk, vagy tudatosan új utakat és lehetőségeket keresünk-találunk?

Egy rohanó, könyörtelen, kiélezett és ugyanakkor felszínes világban élünk, ahol az emberek kezdenek egyre inkább kiégni, mentálisan kimerülni. Számos módon keresik életük egyensúlyát, valami „megfogalmazhatatlan” enyhülést,

a fix pontokat. Az emberek várják, hogy megszólítsák őket a rajtuk túl mutató „többel”. Igény tehát van, a terep bizonyos tekintetben biztató.

Tudatosan meg kell látnunk, hogy óriási változások történtek és folyamatosan történnek körülöttünk. A településszerkezet megváltozott, a régi struktúrák, amelyekre egyházunk támaszkodott, nem léteznek többé. A keresztyén üzenet nem áthagyományozott evidencia immár. A ma embere nem érti az egyházi nyelvet. Vágyik a közösségre, de nem biztos, hogy úgy, ahogy azt mi kínáljuk nekik. A falvakból kiáramlanak az emberek, így ott gyülekezeteink elerőtlenednek; egykor hatalmas falusi gyülekezeteink eresztékei roppannak meg, miközben a városba áramló tömegeket elveszítjük. Hatalmas probléma, hogy egy teljesen megváltozott környezetben, egy majdnem változatlan módon és struktúrával akarunk továbbra is jelen lenni a világban. Ez semmiképpen sem azt jelenti, hogy olcsó konformizmussal, válogatás nélkül szolgáljuk ki az emberek igényeit, vagy következtlenül alkalmazkodjunk a változásokhoz, de alig reagálni a megváltozott körülményekhez életveszélyes merészség.

Dunántúlon egyházkerületi forrásokból támogatnánk a nagyvárosi missziót, hogy az adott helyzetben oda koncentráljuk erőnket, ahol az emberek többsége él. Kiderült azonban, hogy a nagyvárosi lelkészek ezt nem akarják. Nem akarnak missziót. Félnek, hogy csak további feszültségforrást generál néhány újabb lelkész a területükön. A parókiális jogokra hivatkoznak többek között. Egyetértek azzal a megállapítással, hogy Budapest néhány gyülekezete éppen a területi elv bukása miatt virágozhat. Az emberek ma már au-

tóba ülnek és az egyes vidéki gyülekezetek között is válogatnak. Ezt nem tudjuk megakadályozni. Talán a református kegyesség keretein belül különböző arculatú gyülekezeti „kínálattal” kellene megjelenünk.

A következő generáció megszólítása (gyermek és ifjúsági munka) óriási kihívás. Ennek lehetőségeit és buktatóit kutatni, e területeken szolgálókat alaposan felkészíteni és folyamatosan tovább képezni egyik legfontosabb feladatunk lenne. Intézményeinkben óriási nyitási lehetőség rejtőzik a világ megszólítása felé.

Az Egyházkormányzat a jelen jogi szabályozásban szinte tehetetlen, csak problémákat tud kezelni, de a helyi gyülekezetek életének alakításában nincsenek eszközei. Így gyakorlatilag a megújulásnak sem a felelősségét, sem a hatékony szolgálatát nem tudja felvállalni.

Igehirdetésünk megújulásáért fohászodnunk és tennünk kell. Hiszem, hogy Isten Igéjének hűséges hirdetése, az üzenet alapos kitusakodása, és helyes mára alkalmazása (applikálása), Krisztus megváltó evangéliumának prédikálása ma is eléri az emberek szívét. A gyülekezet csak azt várja az igehirdetéstől, ami speciálisan a feladata: hirdesse az Úr szavát, azaz Krisztust, a felolvasott textus helyes magyarázatából kiindulva tanítson, lelkigondozzon, evangélizáljon, és prófétaként szóljon. Az igehirdető nem természettudós, nem pedagógus, nem pszichológus, szociológus vagy politikus, hanem Isten Igéjének szolgálója. Minden megújulás akkor adatik, ha ezt komolyan vesszük, és ennek nyomán a hűséges igehirdetést hiteles élet, állandó pásztori munka kíséri az egyes gyülekezetekben.

Steinbach József
(Fotó: Kalocsai Richárd)

Kicsinyek és gondoskodás

Egy társadalom kicsinyei azok, akikről valamiért, valahogyan gondoskodni kell. Akik életkoruk, pillanatnyi vagy tartós állapotuk, életük krízise, vagy bármi más miatt segítségre szorulnak. Egy társadalmat jól jellemez, hogyan gondoskodik „kicsinyeiről”. Kinek a dolga ez? Sok vitára okot ad ez az egyszerű kérdés. Sok hazugságot, szeretetlenséget, önzést és törtétezt fednek el gyakran a filozófiai magasságokban megfogalmazott válaszok, vagy a költségvetés számaiba rejtett ítéletek. Az államnak adót fizetnek a polgárai. Ebből az adóból, a közösből sok mindent meg kellene valósítani a közösség tagjai érdekében. Oktatást, egészségügyet, szociális ellátást, közbiztonságot. A számok és a hírek mást mutatnak. A mi jelenlegi államunknak nincs ... ehhez. A többit tegye hozzá mindenki a saját ízlése szerint.

Kinek a dolga a gondoskodás? Civileké? Egyházaké? Segélyszervezeteké? Bizony, sokat tehet a civil társadalom. Kár, hogy ma már nem csökkenteni az adót az adományozás, sőt, ha Ön, kedves Olvasó mondjuk vállalkozóként kisboltot üzemeltet, és lejárát előtti élelmiszerét odaadná egy szervezetnek, hogy az eljuttassa az éhezőkhez, megfizeti az adót, mint minden áru után. Ez nem egy rossz ízű tréfa: valóság.

Ki gondoskodik tehat? Intézmény? Gyülekezet? És mit tehetek én? Mit teszünk? Megállunk a kifogásoknál, melyekkel Dunát lehet rekeszteni..., vagy cselekszünk? Sokan, sokat tesznek, teszünk. És itt az egy darab kenyér is számít. Egyetlen példát hadd hozzak erre. Egy gyakran éhező kis csavargó fiú, hallva a híradásokat, amelyek szerint egy gyermek éhen halt, azt mondta nekünk elszomorodva: ha tudtam volna, odaadom neki a kenyéremet. Pedig neki tényleg az az egy darab volt a kenyere.

Kicsinyek és gondoskodás. Hogy milyen világban, arról először egy verset talál itt az Olvasó. Egy hátborzongatóan aktuális verset egy korábbi világválság idejéből, a harmincas (!) évekből. Ezután egy gyermekvédelmi intézmény, átmeneti otthon vezetője; egy értelmi fogyatékosokat (nem tudom, mi a politikailag korrekt megnevezésük) gondozó Otthon vezetője, valamint egy kis gyülekezetekből álló körzet lelkipásztora osztja meg velünk gondolatait a témában.

Erdélyi József: Lovaspólo a vérmezőn

Robog az ócska villamos velem,
az ószi Vérmező mellett robog;
a Vérmezőn ma lovaspólo készül,
nemes játék, nagyjuri, szép dolog;
előkelő közönségre vár
a rögtönzött emelvény nyáriszéke. –
Volt már itt más emelvény, vérpad is;
De jobb kor ez és béke van ma, béke.

Robog az ócska jármű Pest felé;
ott állnak a bokavédős lovak,
s ott álldogálnak, ütővel kezükben,
pólódresszben a játékos urak;
sárga csizmában és fehérradrágban,
cigarettyva állnak és beszélnek;
„Szép napunk lesz a mérkőzésre mégis”
s más ily lovagi eszméket cserélnek.

Hát szép a nap, szép tér a Vérmező,
történelmi tér s a budai vár
történelmi háttér; játékhoz illőbb
teret az úrlovasság nem talál,
s lóimádó történelmi osztály
s a lézengő világi ritterek;
igazi történelmi levegő,
lovagi tornák aranyfénye leng.

Lovagi tornák, hősi rohamok,
Buda vívása, - látom Petneházit;
látom Nagy Sándor lovasait; látom
török és német császár katonáit;
csak ez a jármű ne zörögne úgy,
a mába vissza ne zökkenetene;
világháború, forradalom, ínség
új rémlátása ne kísértene!

Huszár, kozák lekényszerült a lóról;
de titeket kivetni nem lehet
a nyeregből; urak maradtatok,
lóbáton ültök az idő felett;
ti győztetek Berlinton Bagdadig,
Csikágótól Pekingig győztetek;
ha mást nem is, de legyőztetek egyet:
a parasztot, a magyar nemzetet...

Istenért és hazáért, ugye, mindent,
csak zabolát nem, - az kell a paripának, -
a magyarságból nektek az öröm kell,
kötelessége másoknak a bánat;
ha nagyon bánatos a jó proli,
ugye, menjen ki a Városligetbe,
ott a ringlispól, üljön falovára,
vágasson vissza tiúndér napkeletre;

nyargaljon vissza boldog Ársziába,
álmódja lovas nemzetnek magát,
büszke magyarnak, úrnak és szabadnak;
csak ne érezze, ne tudja jogát,
jussát az élet minden öröméhez,
lovastjátékhoz és versenyző géphez;
ne számítsa a nemzethez magát,
tartozzon csak az „istenadta” néphez.

Csak a ti a lovakat kapjon zabolát,
forduljon fel ében a más lova;
áll a világok legjobbja szilárdan, -
nincs egyéb kérdés, nem is volt soha;
szárguljon csak a ti gépkocsitok,
úrvezetők; ha zökken, bizonyára
gázol valakit a silány tömegből, -
szóra sem méltó pénzbírság az ára...

Robog az ócska villamos tovább;
nem izgat a meccs kimenetele, -
látom: verik a labdát az urak,
s a labda egy bolond fráter feje:
Martinovics mészbehullt feje ugrál,
pattog a Vérmező tiprott fűvén;
míg – hogy is végződök a régi játék? –
jeltelen sírba nem gurul szegény.

Csak játsszatok, sárgacsizmás, fehérradrágos jó urak, csak játsszatok;
ne halljátok a villamosdübörgést,
ne lássátok a sápadt lázadót,
kinek a szíve gyermek szívével
fáj hogy a fűre lépni sem szabad;
a korláttól is rendőr hajítja el:
ne nézze, hogy az urak - játsszanak...

Csak játsszatok, ti gyarmatos urak,
pólódresszes balkáni angolok;
ne izgasson benneteket, hogy én
együgyű költő, mit is gondolok;
hisz messze vagyok, messze tőletek,
én, én, a puszták felszakadt fia,
mint lovakat csutakolója és
a maharadzától a pária.

Éljetek a szép napokkal, urak;
játsszatok, míg be nem borul az ég,
sáros nem lesz a Vérmező és csúszós
törvényhozó kezeteiben a fék;
míg meg nem ered az őszi eső,
a Vérmezőre le nem hull a hó;
míg el nem fogy a zabolát, a türelem,
s ki nem döglök alólatok a ló!...

A számok világát éljük. Számok, melyek egyszerre jelenthetnek örömet, gondot, bánatot, teljes kétségbeesést vagy nagy gazdagságot. Naponta hallunk több ezer milliárdos megszorító csomagról, minisztériumok 100-200 milliárdos forráselvonásáról, válságkommunikációra kifizetett félmilliárdról. Nem telik el hét, hogy ne értesülnénk újabb és újabb botrányos 100-70-50 millió forintos végkielégítésekről. Már meg sem lepődünk állami cégeknél kifizetett 8-5-3 milliós bérekről, milliós béren kívüli juttatásokról. Vagdalkozunk először 3000 olyan családdal, akik a válság miatt elveszíthetik lakásukat, majd ugyanezen problémakörben hallunk, dobálózunk 6000-es majd pedig 12000-es számokkal. Nagyon nem mindegy.

Intézményeink (egészségügyi, oktatási, gyermekvédelmi, szociális) is számolgatnak, mit hoz a jövő: a 2010-es költségvetés és a hozzá kapcsolódó törvényi változások. Lehet-e még működni, működtetni, szorítani valamit azon, ami már eddig is a finanszírozhatatlanság határán volt. Egy kicsit elgondolkodtam, hogy mit is jelentenek, mit is üzennek ezek a számok az embereknek, munkatársaknak, ellátottaknak?

Mit jelent az, amikor arról hallunk, hogy emeljük meg az osztálylétszámokat mondjuk 45 főre? Így kevesebb pedagógus kell, és lehet spórolni az intézményeken. Mit jelent, amikor azon gondolkoznak egyes pénzügyi szakemberek, hogy az eddig napi 6 idősbert ellátó gondozó a jövőben 12 főt lássson el, akkor fog az intézménye ugyanannyi támogatást kapni, mint eddig. Mi az üzenete

annak, hogy egy családok átmeneti otthonában egy gyermekre napi 1750 Ft-ot ad az állam? Ebből kell kigazdálkodni a munkatársak bérét, a rezsi költségeket, a gyermek étkeztetését, az ellátáshoz szükséges tisztasági szereket, gyógyszereket, fejlesztő eszközöket. Indoklásként beszélnek válságról, racionalizálásról, átszervezésről, innovációról...

Azt gondolom, hogy ezek a számok ítéletet is hordoznak magukban. Ítéletet arról, mi fontos és mi nem. Ítéletet arról, mit tartunk értékes munkának és mit nem. Ítéletet arról, hogy fontosnak tartjuk-e azoknak a gyerekeknek a sorsát, akik sokszor embertelen körülmények közül kerülnek be az otthonainkba, többnapos utcán alvás után, vagy éppen fűtetlen helyiségekben élnek akkor, amikor kint mínuszok vannak. Ítélet ez, amikor nem lehet olyan fejlesztő felszereléseket vásárolni számukra, amivel részképességeikben tapasztalható hátrányuk jelentősen csökkenthető lenne, mivel az intézmény fűtését kell kifizetni. Ítélet ez, amikor a családon belüli erőszak miatt elszenvedett sérüléseket kellene feldolgozni terápiás foglalkozások keretében, de nincsen pénz szakemberek alkalmazására. Ítélet, amikor nagyobb odafigyelés kellene arra a kicsit rosszcsont gyerekekre az iskolában, de a pedagógus a többi 40 mellett erre képtelen, és azt gondolom, hogy ítélet ez azokra a gyerekekre, fiatalokra nézve is, akik tehetségét gondolni, kibontakozó személyiségét bátorítani kellene, de a keretek ezt nem teszik lehetővé.

Mit üzen ez annak a néninek, akinek a gondozója a jövőben azt fogja közölni: bocsánat, de a mai naptól csak fele annyi időt tudok magával foglalkozni, mert teljesítenem kell a napi minimumot ahhoz, hogy az intézmény a béremet ki tudja majd gazdálkodni.

Nekem szociális munkásként mostanában állandóan eszembe jut 1 család 4 gyermekkel. (Így számokban kifejezve, ha már a számok világában élünk). 5 évvel ezelőtt 1 pincében tengették életüket, mert átverte őket a főbérlő. Eszembe jut, amikor ez a 6 tagú család először jelent meg 1 családok átmeneti otthonában segítséget kérve, mert már nem bírták. Eszembe jut, hogy ez az apa 3 műszakos főállása mellett 2 másik melléklálást is vállalt annak érdekében, hogy örökre elfelejthessék azt az 1 pincét, ahol a gyerekekkel éltek. Képek elevenednek föl bennem: hónapról hónapra újraszámoltuk a

megtakarított 20.000 Ft-ot, a 100.000 Ft-ot, az 500.000 Ft-ot. Két-három év kemény, mindennapos küzdelme, a feleség biztatása, a család 1-sége. Örömteli pillanatként éltük meg a családdal közösen az összegyűjtött millió után annak az 1 lakásnak a megvételét, melybe a család egy elfogadható havi törlesztő részletet felvállalva kiköltözhetett. Örültünk a legnagyobb kislány tanulmányi versenyeken megszerzett 5 oklevelének, amelyek végre kikerülhettek saját szobájának falára.

Majd eltelt 1-2 év, és a válság jelei utolérték ezt az 1 családot is. Az apától első lépésben elvették a havi prémiumokat, az étkezési jegyet. A szülők számolnak: ez havi 40.000 Ft mínuszt jelent. Az anya hónapról hónapra precíz tervet készít, milyen kiadásai lesznek, osztja az oszthatatlant, keresi a 200-300 forintokat. Szeptemberben már nem tudott a munkahely iskoláztatási támogatást fizetni. Újabb súlyos 10.000-20.000-30.000 Ft. Majd az apát a munkahelye az eddigi 5 nap helyett először csak 4-re, majd 3-ra, ezen a héten már csak 2 napra hívta be. A fizetés a minimálbér arányos része lett. A szülők életében újra megjelent a pince rémképe. Elveszíthetjük azt az 1 lakást, melyet hatalmas erőfeszítéssel szereztek meg. Az anya gyűjti a csekkeket, félreteszi a befizetnivalót, és számolja a maradékot. Számukra nem jelent semmit, hogy ki hány milliárdot, milliót hova és mikor szórt el. Nem jelent semmit, hogy ki hány száz milliót vett fel, valamint hogy hány milliós fizetések vannak ma Magyarországon. Az édesanya keresi a lehetőségeket, várja, kutatja, milyen segítséget kaphat, hogy átvészeldje, túlélje ezt a nehéz időszakot. Keresi, ki segítene nekik, de nem tudja. Az édesanya egyet tud. A férje már nem megy le bevásárolni. Hogy miért? Mert szegylli a húsos pultnál megkérdezni: „Melyik a legolcsóbb párizsi?”

Az egyik legszebb szakmának tartom azt, ha valaki közvetlenül foglalkozhat emberekkel. Hatalmas művészet ez. Megtalálni a megfelelő hangot a gyerekekkel, lecsendesíteni és jóra téríteni az erőszakoskodó fiatalot, megérteni és elfogadni az élethelyzeteket, támaszt nyújtani az erőtléneknek, képessé tenni őket az önálló életre, emberi körülményeket biztosítani kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Jövőt építeni csak akkor lehet, ha társadalmukban a legfőbb értéknek a családot, az

emberi kapcsolatokat, az egyének boldogulását tekintjük. A társadalom akkor működhet jól, hogy ha azt érzem: fontos vagyok, fontos a munkám, tehetségem, ha gondolkodom rá, legyen bár gyermek, idős, fogyatékkal élő, munkanélküli...

Szeretném, ha a költségvetési számok háborújában az eredmények egyértelműen azt mutatnák, hogy az emberek fontosak. Jó lenne, ha példát mutatnánk abban, hogy kiállunk embertársainkért, a gyengékért, és a híradások arról szólnának, hogy Magyarországon tudunk jövőt építeni. Odafigyéléssel, megértéssel, anyagiakkal, összefogással, szeretettel.

Rácsok Balázs
szociális munkás

Kicsi vagyok én, mégse félek én...

Igy kezdődik egyik gyerekénekünk. Kell-e féltünk társadalmunkban a kicsinyeket? Kik a kicsinyek és kik a nagyok? Aki ma kicsi, biztosan nagy lesz, és aki már nagy, válhat-e kicsivé? Kinek a dolga a kicsinyekről, az önállóan élni képtelen embertársainkról való gondoskodás? – Számátlan kérdés fogalmazódik meg bennünk és vár választ.

A földön több mint 500 millióan élnek értelmi, mozgás-, ill. érzékszervi fogyatékossgal. Magyarországon a teljes népesség 5,7%-a, mintegy 570 ezer ember. Ők mindnyájan többé-kevésbé mások segítségére szorulnak, kezeiket nyújtják felénk. De ki fogja meg?!

Legegyszerűbb azt mondanunk: „Az épek gondoskodjanak a fogyatékkal élőkről, az erősek a gyengékről. Az állam adóforintjaikból biztosítsa ellátásukat.” Teszi is ezt valamilyen szinten. Szolgálati területemen, az

értelmi fogyatékkal élők bentlakásos intézményében az elmúlt öt évben reálértékben csaknem 50%-al csökkent az állami normatív finanszírozás. Világosan látható, hogy az állam igyekszik egyre inkább kivonulni a szociális területről.

Ha az állam csak részben áll helyt, akkor honnan, ki pótolja a hiányzó forintokat?

Az alapítványok jóérezsű, többségükben a szegénységi küszöb környékén élő emberek önkéntes befizetéseiből működnek és próbálnak segíteni.

Az egyházak Magyarországon egyre nagyobb szeletét vállalják a szociális, embersegítő szolgáltatnak, a kicsinyek ügyének. A Magyar Református Egyház messze társadalmi arányai fölött vállal szerepet ebben. Mintegy 6.500 rászoruló embert segít. Ez sok vagy kevés? Az egyház dolga lenne ez?!

A társadalom perifériájára szorult, fogyatékkal élő embertársaink itt vannak közöttünk. Ott vannak a családokban, az intézményekben, ott ülnek talán templomaink padsoraiban is. Észrevesszük őket? Nem születünk egyenlő eséllyel erre a világra. Van, aki egészségesen, jó anyagi körülmények között látta meg a napvilágot. Iskoláit elvégezve önálló életre képes, nem szorul senkire. (?) A másik sérülten születik vagy azzá válik, és egész életében mások segítségére vár.

Nem az a kérdés, kinek a dolga a gondoskodás, az államé, az egyházé, a másé, az enyém, hanem hogy mi az Isten akaratára nézve. A tettek ideje van. A kicsinyekről való gondoskodás nem kényszer, nem kötelesség, hanem hatalmas lehetőség egyházunknak, lelki közösségeinknek, gyülekezeti tagjainknak, hogy megmutassuk a világnak, milyen is az Istentől kapott szeretet. Tetteink prédikálni fognak, forintjaink könnyeket törölnek. Miközben adunk, rájövünk, hogy többet kapunk vissza tőlük, általuk Istentől. Hihetetlen? Próbáld ki!

Otthonunkban 50 értelmi fogyatékos embertársunk él. Készülünk a karácsonyra. Bontjuk az őszi dekorációt, girlandok, fenyőtobozok, díszek kerülnek a helyére. Karácsonyi dallamoktól zeng a ház. Van, aki diót tör az ünnepi bejglihez, van, aki sorolja, mit szeretne ajándékba kapni. Van, aki készül haza, és van, aki nem is tudja, mi történik körülötte, de örül. Ünnepre készülünk. Külsőleg és belsőleg, lelkileg is. Sok ünnepünk van, de valahogy az advent más. Ki-

csit több időt, figyelmet szentelünk egymásnak. Az érzelmek szinte kézzel foghatóan ott vannak a levegőben. Örömteli, de nehéz napok ezek. Emlékek, sebek szakadnak fel lakóinkban. Vágyak, melyek vágyak is maradnak, mert nincs család. Aztán a könnyek hamar kacagássá változnak. Új mondatot, új lapot kezdünk. A fenyőfa alól az ajándék a polcra kerül, a csillagszórók leégnek, lakóink, akik otthon voltak, hazajönnek. Sorolják élményeiket, és mi is visszatekintünk az évre. Ajándékok voltunk és vagyunk egymásnak.

Kövér Imre, Sajósenye
Fészek Református Otthon

Gyülekezet kicsinyei

Kinek a dolga az, hogy a társadalmunkban élő kicsinyekről, tehát bármilyen szempontból segítségre, támogatásra szorulókról gondoskodjék?

Gyülekezeti lelkipásztorként fontosnak tartom azt a megközelítést, hogy a gyülekezet területén élő kicsinyek mind a gyülekezet felelősségéhez tartoznak, függetlenül attól, hogy miben szorulnak segítségre, és attól is függetlenül, hogy reformátusok, más felekezethez tartoznak, ateisták, vagy akár átkoznak bennünket.

Ez azt jelenti, hogy egy gyülekezetnek kell felvállalnia az állami ellátó rendszerek feladatát?

Természetesen nem. A nagy ellátó rendszerek azonban – és itt teljesen mindegy, hogy egészségügyről beszélünk, szociális területről vagy oktatásról – úgy működnek, ahogy. Helyzetük romlásával és ellátó képességük gyengülésével egyenes arányban nő a gyülekezet felelőssége. Például egy orvosnak ma már nincs igazán ideje arra, hogy a beteg lelkével is foglalkozzék. Há-

rom perce van mondjuk átlagosan a mi gyülekezeti tagunkra, így nekünk kell fokozottan odafigyelnünk a lelki bajokra. Vagy például, ha azt látjuk, hogy egy édesanya két-három éves gyermekének segítségre lenne szüksége ahhoz, hogy hat évesen megfelelő állapotban érkezzen az általános iskolába, és az édesanya nincs tisztában ezzel, akkor nekünk kell úgy odaállnunk mellé, hogy az valódi segítség legyen. Ez a legnehezebb egyébként: megtalálni a segítségnyújtás megfelelő módját, hogy ez az emberek számára ne a magánszférába való beavatkozást jelentse, hanem elfogadható legyen. Útkészítőknek kell lennünk tehát első renden.

Hogy van erre lelképásztorként időd az elfoglaltságaid mellett?

Ezzel vagyok elfoglalva. A lelkészi hivatásnak akkor koronája a vasárnapi igehirdetés, ha az előtte levő hat nap a gyülekezeti tagokkal telik. Ez nem jelenti azt, hogy te fogod megoldani a környék összes problémáját, hanem felvállalod, hogy vannak problémák, és ezekben a magad kompetenciája szerint odaállsz azok mellé, akik küzdenek és harcolnak.

Ezzel együtt bevallható, hogy sokféle segítségnyújtáshoz pénz is kell, a göncruszkai gyülekezet létszáma pedig tudomásom szerint csak kicsit több hatvannál.

Fontos, hogyan értelmezi egy közösség a helyét a világban: hogyan látja egy gyülekezet a saját küldetését. Fel kell ismernünk azt, hogy mi Isten terve velünk. Az ehhez rendelendő háttérrel is elérhetővé teszi az, Aki a küldetést adja. Érdekes lehet ebből a szempontból, hogyan alakul egy gyülekezet perselypénze vagy adománya. Ez ugyanis sokat elmond egy gyülekezet hozzáállásáról, szándékáról, terveiről. Ezen kívül az is beszédes, hogy mi az az aktivitás, amihez fel tud nőni közösségi szinten egy gyülekezet. Fel tudunk-e például nőni ahhoz, hogy bár nincs szociális intézményünk, de oda tudunk figyelni azokra, akik körülöttünk betegek vagy magányosak; vagy hogy bár nincs oktatási intézményünk, de úgy kísérjük gyermekeink oktatását, nevelését, úgy támogatjuk őket, hogy növekedésük ne ütközzék olyan akadályokba, amelyek például financiálisak.

Ezt a háttérrel hogyan teremti elő a ti körzeteitek?

Alap adottságunk, hogy Göncruszkán vannak olyanok, akik komolyan veszik azt,

hogy egyháznak és gyülekezetnek lenni kell. Bármilyen furcsa, ezt minden helyen, minden településen tisztázni kell, hogy akarjuk-e, hogy legyen gyülekezet? Ha pedig akarjuk, akkor ehhez hogyan tudunk forrásokat rendelni, és ez mindegy, hogy a lelkész fizetésére vonatkozik, vagy az ingatlanok rezsi költségére, vagy elvégzendő feladatokra. Fel kell nőnünk gyülekezeti tagként, presbiterként, lelkészként ahhoz, hogy a gyülekezetben gazdák legyünk, ne béresek. Ha valaminek a gazdáai vagyunk, akkor úgy alakítjuk az életünk körülményeit, hogy az a legnemesebb módon fenntartható legyen, és arra gondolunk, hogyan tudjuk majd mindezt biztonsággal átadni a következő generációnak. A mi gyülekezetünknek ilyen szempontból, azt mondhatom, hogy van egy hitbeli, szellemi növekedése. Az én részemről is, hiszen nekem is fel kell nőnem a gyülekezethez. Volt az elmúlt években nagyon sok minden, amit „két kézzel”, az összefogásunk erejével valósítottuk meg, mert elhittük, hogy az Úristennek terve van velünk. Ebből a szempontból a nagyon kis lépések éppoly fontosak, mint a nagyok. A munkák elvégzésében a lelki növekedés sokkal nagyobb, több volt, mint az, hogy megújult a gyülekezeti ház, a parókia és a templom. A lényeg az volt, hogy közösségként tudtunk egy nagyot előre lépni. Ennek a gyümölcse érett be abban, hogy közösen létrehoztuk a református gyülekezeti méhest. Ez első renden arra szolgál, hogy az egész kicsiktől a nyolcvan évesig mindenki feladatot talál benne. Van aki pergetni jár, vagy emeli a kaptárt, kezel a méheket, van aki kiszereleli, csomagolja a mézet, van aki a tökmagot válogatja az ízesített mézekhez, és van aki a dizájnról gondoskodik. Mindenki találhat olyan feladatot, amelynek elvégzésével a közösségért dolgozik. Könnyű elképzelni, hogy mit jelenthet ez például annak, aki egyedül lenne a hosszú téli esteken. Nem kell itt feltétlenül mély depresszióra gondolni, de mindenki tudja, milyen lehet, amikor a tévén kívül nincs társaság. Az idősebb generáció számára azonban a tévé sem azt jelenti, mint a fiataloknak. Nem találnak benne „partnert”. Ezek a feladatok azt az élményt nyújtják, hogy aki eljön, hogy részt vegyen valamelyik munkafázisban, együtt van hasonló korúakkal, és amikor hazaviszi az üveg mézet, azt mondhatja, hogy ezt én is készítettem, és úgy adhatja oda a gyerekeinek, bárhonnan érkez-

zenek is haza, hogy abban sokkal több van, mint fél kiló méz. Benne van egy embernek az időskori aktivitása. Benne van, hogy ezt a mi gyülekezetünk, közösségünk készítette. Egész messzire mutató hatásai is vannak a közös méhészetnek. Például képes munkára nevelni a fiatal generációt, akik megtapasztalhatják, hogy dolgozni jó, a közös munka pedig lehet öröm, és olyan energiákat szabadít fel, amit az ember el sem tudott képzelni korábban.

Ez már belefolyik a karácsony előtti készülődésbe. Az imént láttam, hogy a nénik sorban érkeznek diót törni.

Igen, a karácsony előtti időszakban az egész évben folyó bibliaórák átalakulnak, a második egy órában ugyanis alkotunk. Ez lehet diótörés, tökmagválogatás, anyagkiszabás, bármi.

Közösséget teremt tehát a méhes, és anyagi háttérrel a missziói munkához.

A közösségteremtésen túl megfogalmazott célunk missziói feladatok támogatása. Ebben belefér egy ösztöndíjprogram elindítása azok számára, akik középiskolába készülnek, vagy már ott tanulnak, belefér presbiteri képzések támogatása, vagy esetleg más munkavégzést finanszírozhatunk. Meglátjuk, hogyan fejlődünk, és mire leszünk képesek.

A kicsinyek egyik csoportja egyébként is jellemzően támogatja a kicsinyek más csoportját. Van, aki gyermekeknek karácsonyi ajándékot csomagol, vagy a nyári táborozásokhoz lekvárt hoz...

Az, hogy egymásra odafigyelünk, egymásra tekintettel vagyunk egy gyülekezetben, és ezen túl egy gyülekezeti körzetben is ki kell hogy alakuljon. Persze minél nagyobb ez a szint, gondolok itt megyére, kerületre, vagy az országos szintre, annál nehezebb megvalósítani. Ha egy gyülekezetben belül nem működik, akkor nagyobb szinten sem várható. Ha működik, akkor lassan hatni kezd a szomszéd gyülekezettől a határon túl. Hogyan vehetnénk részt nagyobb támogató munkában, amíg a saját időseinkre, fiataljainkra, betegeinkre, rászorulóinkra nem figyelünk? Isten elé helyezve életünket ez kissé komolytalannak tűnhet. Bennünk kell kezdődnie tehát az egymásról való gondoskodásnak.

Sohajda Levente lelképásztort kérdezte Barnóczki Anita

Pillanatkép Asztalos Péter pedagógus

Valamennyire ismerem Asztalos Pétert, volt alkalmunk nem egyszer beszélgetni. Sok mindent kérdeznék, hiszen általában mindenről érdemben, megfontoltan, sőt, szeretettel nyilatkozik, legyen szó egyes emberről, vagy rendszerekről. A feltett kérdésre célirányosan, de részleteket is megvilágítóan válaszol, sok mindent szóba hozva.

Egyébként gonosz módon egy egész napos műszak után, délután kerestem fel a vizsolyi szolgálati házikóban, ráadásul előre nem is részleteztem, miért megyek. Munka utáni mégis-jókedvvel érkezett hazra feleségével, aki szintén pedagógus, és lányával, aki jelenleg még általános iskolás. Jelenleg még, mert a bátyja után készül a Lévayba.

Még egy titkot elárulok: kétségei voltak, hogy ő érdekes lehet. Szerintem érdekesen túl elgondolkodtató is lehet egy, a végeken őrt álló pedagógusról készült pillanatkép. Legyen ez az írás egyben tiszteletadás a többi őrálló felé.

Első kérdésem a szokásos: hogyan mutathatnám be röviden?

Egy szűk negyven esztendő ember látsz magad előtt, aki pedagógusnak indult, és úgy tűnik, az is lett. Lényeges ebben az a pedagógus kép, amit én általában igaznak látok, hogy nem elsősorban a megélhetés vezet az embert. Én még hiszem azt, hogy ez egy olyan életpálya, amely arra épül, hogy valamit át akarsz adni, megmutatni magadból, megmutatni abból, amit te már megtanultál. Amikor édesapám belém ültette ezt az irányultságot...

Ő is tanár volt? - vágok közbe kérdéssel.

Nem. Az szeretett volna lenni, de a rendszer eltaszította ettől. Ennek ellenére először a nővéremet, majd engem is a pedagógus pálya felé irányított. Eredetileg műszaki pályára készültem, ilyen irányban tanultam a középiskolában is. Amikor azonban a nővérem példáját szem előtt tartva a pedagógus pálya felé kezdtem kacsingatni, akkor édesapámék megadták a lehetőséget. A döntést én hoztam meg, ő pedig hozzáette a maga részét. Nem is csalódtam. A sárospataki tanulmányok után ide kerültem Vizsolyba tizenhét esztendővel ezelőtt, és ma is itt vagyok. Pedig csak kiruccanásnak szántam egy évig, hogy aztán város-közelbe kerüljek. Fiatalon így gondolja az ember. Másként történt. Korlátra kerültem, megkapva azt a lehetőséget, hogy egyetlen pedagógus legyek a korláti iskolában, amelyben az első három osztály egy összevont osztályba gyúrva tanult együtt. Nagy le-

hetőség és nagy feladat volt ez számomra.

Mennyi időt töltöttél Korláton?

Kettő évet. Innen kerültem 1995-ben a vizsolyi központi iskolába.

Azóta dolgozol itt tanítóként?

Igen. 2001-ben pedig, mivel az akkori igazgatóhelyettes egy hosszú lábadozási időszakot élt át, igazga-

tóhelyettesi feladatokat is elláttam. 2004-ben neveztek ki véglegesen ennek a feladatnak az ellátására.

Feltűnő, hogy nem pozícióként említetted...

Nem úgy élem meg. Inkább feladatként szeretem megélni. Azt hiszem, egyáltalán nincsenek pozíciók. Nehéz is lenne azzal azonosulni egy olyan embernek, amilyen én vagyok. Szeretem, ha azért szeretnek, mert ismernek, vagy emberként szeretnek a közelemben lenni.

Mi a feladatod – ha már feladatként tekintesz a munkádra?

A pedagógusok helyzetbe hozása, hogy úgy tudjanak bemenni az óráikra, hogy minden támogatást megkapnak, hogy ne legyenek feszültek vagy idegesek. Álljon rendelkezésükre az az eszközállomány, amire szükségük van a feladataik végrehajtásához.

Ez elég merész elgondolásnak tűnik a mai magyar viszonyok között.

Igen, főként ez utóbbi az anyagi vonzatok miatt. Sok mindent megtehet azonban az ember. Az oktatáspolitikai összekavar dolgokat, és egy olyan ütköző helyzetbe hozza az intézmények vezetőit, helyetteseket, hogy ha megcsúszik az ember, akkor mindkét részről csak negatív visszajelzéseket kaphat. A tanügyigazgatás és oktatáspolitikai szerelenségéből fakadó nehézségeket, összevisszaságokat az iskolánk igazgatónőjével vállalva megpróbáljuk kiegyensúlyozni. Az oktatáspolitikának ugyanis elvárásai vannak, de mindenféle segítségnyújtás nélkül adja ki az „oldd meg” rendelkezéseket. Mi megpróbáljuk úgy megoldani a dolgokat, hogy a pedagógusokra minél kevesebb teher háruljon, hiszen az ő elsődleges feladatuk, hogy úgy tudjanak bemenni az órára,

hogya a gyerek ne az összeráncolt homlokukat lássa. Megpróbáljuk csak a minimális adminisztrációt rájuk terhelni. Ez a világ sajnos rengeteg adminisztrációt követel. Nem akarunk ötösök lenni a minisztériumok felé, és nem akarjuk, hogy a pedagógusok idejének java része papírok kitöltésével menjen el, mint ahogyan azt ma megkövetelik. Kompromisszumos megoldásra törekszünk tehát, amely „fölfelé” is megfelel, és a kollégákat sem terheli túl. Ez pedig végső soron a gyerkőcöknek jó.

Mi a legjobb a vizsolyi iskolában?

Emberközpontú. Mondhatom azt, hogy megörököltünk egy ilyen szemléletet Király igazgatóúrtól, aki megdöbbentő melegséggel és szeretettel vezette az iskolát, kijelölve az irányt a jelenlegi igazgatónő számára, és számomra is. Könnyű dolgom van, mert olyan igazgató mellett dolgozhatom, akinek az ember fontos, és az, hogy milyen a légkör. Bármilyen számadatnál, statisztikánál vagy mutatónál.

A gyerekekre mennyi idő és türelem jut?

Legjobban akkor érzem magam, ha gyerekek közt dolgozhatom, mégis nagyon kevés órám van. Heti tizenkettő jut. Tavaly heti három-három órában informatikát is tanítottunk az igazgatónővel, és nyitott termi akciókat folytattunk, hogy erősebb kapcsolatunk legyen a gyerkőcökkel. A tanügyi igazgatás száraz téma, nem elégti ki az embert.

Miért jó egy kis falusi iskolában tanítani? Nem lenne jobb városban, kiemelt iskolában, válogatott gyerekek között? Ide szép számban, nagy százalékban hátrányos helyzetű gyermekek járnak.

Talán éppen ez. Látja az ember a pozitív és negatív oldalát is, de a legelisebb iskolában sem biztos, hogy nagyobb a pedagógus motiváltsága, mint itt. Nem kimondottan a tantárgyi jellegű feladatok megküzdése jelent sikerélményt, amikor egy gyerek megtanul valamit, eljut valahová, hanem az emberi fejlődések, a hozott szociokulturális hátrány leküzdése. Nagyon sok példát lehetne erre felsorolni. Szinte minden nap van valami apróság, aminek örülni lehet. Itt a végeken a pedagógusok nagyon tudnak örülni az apróságoknak. Egy mosoly. Vagy a reggel fél nyolckor megérkező gyerekeknek, akik otthonnak tekintik az iskolát. Vagy hogy az egyik osztályból az egyetlen nem

napközis kislányt is beíratja napközibe az édesanyja. Ez óriási dolog: abban az időben, amikor a napközit mindenki leépíti, mi tudjuk fejleszteni. És mindezek mellett nincsen forint. A pedagógusok érzik, hogy dolgozni kell. 2006-tól már elszaladt az a folyamat, hogy annyira megnyirbálták a fejkvótákat, hogy tüzelőre is nehezen futja, és egy vérző önkormányzat a fenntartó... Ezért úgy döntöttünk mi tizennyolcan pedagógusok – nagyon büszke vagyok az iskola pedagógusaira – , hogy nem terheljük tovább a fenntartót. A feladatainkat ellátjuk: három napközis, két tanulószobás csoportot, hét szakkört és még mennyi mindent tartunk majd-hogynem ingyen. Tizennyolc alpbért fizet az önkormányzat, és ebből egy óriási csomagot tudunk mi kínálni.

Az iskolának jó kapcsolata van az egyházakkal is.

Üdvözöljük az intézménybe bejövő valóságoktatást. Soha nem zártunk kis senkit. Legerősebb kapcsolatunk ilyen szempontból a református egyházzal van. Egyetlen példa: meg vannak szólítva a gyermekeink hittanórán, tanórán kívül, nyári alkalmakon. Nagyon jól esik, amikor a lelkész úr és lelkész asszony megszólít bennünket és hívja a gyermekeinket. Rendhagyó bibliaórán osztályonként bemutatják a gyermekeknek a templomot, és a falu nagy értékét, a Bibliát. Ezek az osztályok kapnak ajándékba egy-egy Bibliát. Ez sokat jelent.

Te személy szerint is, és családdal idén kicsit közelebb kerültek a református egyházhoz. Idén konfirmáltak.

Összesen nyolcan konfirmálunk felnőttek, ebből hárman helyi pedagógusok. Korábban olyan utat jártam, amelyen az Úristent nem engedtem be az életembe, pedig kopogtatott az ajtómon. Olyan jeleket kaptam azonban, amelyeket nem tudtam figyelmen kívül hagyni. Egyet elmesélek, mert nagyon jellegzetes volt. 2005-ben itt járt Csiha Kálmán a gyülekezetünkben. Engem megkért a lelkész úr, hogy menjek el az iskola kamerájával, és vegyem fel a gyülekezeti alkalmat. Reformátusnak születtem, de ritkán jártam templomba. Ezen az estén azonban valami olyan történt, amit nem tudtam hová tenni. Ma már tudom: amikor megcsilán Krisztus képe valaki arcán, az nagyon

sokat jelent. Ez volt az indítópont. Voltak emberek is az életutamba állítva. Ilyen volt az egyik kollégám, Szendrey János. Ő még 2000 körül adott nekem egy Bibliát és egy énekeskönyvet, egy nagyon szép ajánlással: „Nem csak kenyérről él az ember, hanem minden igével, ami az Isten szájából származik”. Meglepettem, de azt mondta, hogy „elő fogod még venni”. Ezek iránymutatások voltak, mint ahogy az a békesség is, amely azok életében látszott, akik már ezen az úton jártak. Hozzá kell tennem: az én életemben minden rendben volt. Szerető családban éltem, és mégis észrevettem ezeket a jeleket, a világozást. Először a Bibliának egy egyszerűsített változatát olvastam el, akkor még az ismeretszerzés volt a célom. Ezek után készült a fiam a konfirmációra, és a Lévy Gimnáziumba felvételizni. Együtt olvastuk ezért a Bibliát, majd olvasom azóta is. Innen jött a konfirmáció gondolata, amelyre heti rendszerességgel készülünk a lelkész úrral. Mélységekbe menően olvastuk a Bibliát. Nagyon sokat tanultam. Az ismeret nagyon sokat számít a hit útján. Ehhez kapcsolódik a bizalom és az engedelmség. Ezen az úton haladok most, és csak remélhetem, hogy fejlődni fogok még ezekben.

A feleségeddel együtt döntöttetek?

Azt hiszem, hogy húztam magammal. Ő katolikusnak született, tehát más háttere van, de fontos volt számára, hogy együtt mehessünk ezen az úton, és ez így volt tökéletes. A tegnapi bibliaóra is megerősített abban, hogy világítani kell továbbra is. Nagyon örülnék, ha az én arcomon is megcsillanna az a fajta Krisztus-kép.

Isten óriási áldása az is, hogy a tanteszület is nyitott ilyen irányba. A feladataink között is tudunk Rá gondolni. János kollégánk vezetésével szoktunk együtt is imádkozni a közösségért, a gyermekekért, olykor csak egy-egy esetért. Lelkész úr is fölkeresett minket mostanában, hogy egy gyermekért imádkozzunk. Remélem, jól tudjuk ezt kommunikálni. Természetesen nem foglalkozunk semmi ilyet a pedagógiai programunkba, de remélem, süt rólk Krisztus békessége, és ezt mások is észreveszik.

Barnóczki Anita

Hétfő: jó

A Miskolci Egyetemen a Fészek Református Egyetemi Gyülekezet már 6. éve működik. Mondhatni, sikeresen. Bár ebben a fészekben sokféle madárka lakik, van, amiben mégis egyik vagyunk. Íme két fészeklakó pár gondolata.

Hétfő. A hét fője. A hét legfőbb hibája, hogy elkezdődik. Emberi lényekhez kísértetiesen hasonlító programozott robotok indulnak munkahelyre, iskolába, egyetemre. Ha teremne még gondolat elgépített agyukban, valószínűleg azon elmélkednének, miért nem állhatott meg vasárnap este az a fránya mutató a tízenkettes pontnál, vagy mit villog incselkedve az a nagy fényes izé ott a fejünk felett. Persze, neki könnyű. Míg nem a napi gondok lekötik teljes kapacitásukat, s energiáik minden egységét a nap túlvészelésére összpontosítják.

A nap végének közeledtével azonban pozitív agybullámok veszik át az irányítást hibernált lényük felett, s lábuk önkéntelenül indul az egyetemi lelkészség kálvinista különítményének kijelölt helye felé. Apró szoba játéki fényei világítják meg a fotelek hívogató kényelmét, az asztalon poharak sorakoznak, a levegőben ízes tea illata leng. Különböző emberek jönnek különböző helyről, különböző habitussal, életfelfogással, szokásokkal, rigolyákkal, más és más elképzelésekkel, kommunikációs és egyéb képességekkel. Kitartó türelemmel azonban mikroszkopikus kapcsolódási pontokat találhat a megrögzött kereső ember és ember között. Erre a cseppet sem egyszerű, ám annál érdekesebb feladatra vállalkozik betenként néhány elvetemült egyetemista. A gigantikus felfedezés után, miszerint, jééééé, a gépésznek is két keze és lába van, és jéééééééé, ki gondolta volna, hogy a (szabad) bölcsésszel is lehet értelmesen és eredményesen kapcsolatot létesíteni, legtöbbször lassan memóriájába menti az újonnan szerzett információt: nem kell feltétlenül a saját igazam tankjaival átmasztrozni az egész emberiség lelkivilágán. S bár sokkal egyszerűbb eltorzult arccal „Bűnös”-t kiáltani, mint baráti, segítő jobbot nyújtani, van, Akinek példáját tanulmányozva láthatjuk, ez az egyetlen út, hogy egy személytelen bét szürke fűjén embernek érezzem magam.

Hangácsi Zsuzsanna

A csapat túlnyomó többsége stabil néhány éve. Persze vannak, akik már végeztek közben, de folyamatosan jönnek az újak is, akik szép lassan akklimatizálódnak. Sajnos van olyan is, aki egyszer eljön és többet nem látjuk. Fontos tudni, hogy a fészek teljesen ökumenikus. Habár ehelyett református csoport lenne, sok más keresztény felekezetet tagjai is járnak ide, szóval senkit sem kell visszatartson csupán az, hogy nem református.

A fészek az egyetlen hely, ahol más karok hallgatóival találkozom. A vallás jó kiindulási alapot ad, könnyebben nyílik meg az ember olyanok előtt, akik hasonlóan gondolkodnak, hasonló értékrendet képviselnek. Ugyanakkor a közöttünk lévő különbségek (életkor, családi háttér, stb.) miatt épp elég vitatéma akad. A témák nem feltétlenül kötődnek szigorúan a vallásunkhoz, nem probléma, ha ettől elkanyarodik a beszélgetés fonala. Jóhet minden, ami egy huszoneves fiatal foglalkoztat. Jó látni, hogy a közeg inspiráló, mindenki igyekszik érdemben hozzájárulni a vitához, mégsincs beszédkénszer, aki nem akar, az nem nyilatkozik. Mindent összevetve az egyik legjobb programom a héten, semmi pénzért nem hagynám ki.

A hétfői összejöveteleken felül is igyekszünk közös programokat szervezni. Közös étkezések, filmklub és hasonló. Jövő tavasszal igyekszünk a Szarvasúzők futóversenyen is indulni.

Legutóbb – október közepén – Ingridet látogattuk meg Leleszen, Fehidéken, aki tavaly végzett és újabban ritkán látjuk. Meg aztán így körülnézhettünk Lelesz környékén is. Mivel többeknek programja volt még pénteken, abban maradtunk, hogy csak szombat reggel indulunk. Az út jó hangulatban, így aztán gyorsan telt, odaérve Ingrid cserkészei teával és süteménnyel vártak bennünket. Mintán lepakoltunk és megebédeltünk elindultunk megnézni néhány nevezetes helyet a környéken. Legjobban a kötélhidat élveztük, de láttuk a határútkelőt Nagyszelmenc és Kisszelmenc között, és természetesen a leleszi Árpád-kori templomot is. A cserkészekkel együtt a református istentiszteleten vettünk részt. A hazauton megegyeztünk, hogy legközelebb is élünk a hasonló lehetőségekkel, mert az idő rövidsége ellenére szép emlékekkel tértünk haza.

Vöröskői András

Összeállította: Turcsik Ferenc egyetemi lelkész

MISZSIÓ

A minap a tapasztalatszerzés okán körbenéztem, milyen a külföldi (elsősorban angol nyelvterületen lévő) kínálat az egyházi média és internetes szolgáltatások terén. Az eredmény nem okozott csalódást, és igazolva láttam, hogy miért is nem kerítettem sort eddig erre a virtuális túrára. A kínálat, mint angolszász területen mindenből, természetesen áttekinthetetlenül nagy. Gyülekezetek számára számtalan lehetőséget ajánlanak arra, hogyan valósítsák meg a világhálóra szánt álmaikat, missziójukat, küldetésüket. Találtam világcégek honlapjait megszegyenítő színvonalon elkészített fizetős szolgáltatásokat, amik a megfizethető kategóriába sorolják magukat (mindösszesen „csak” 1000 USD áron). A kínálat természetesen az alacsony árkategóriában gondolkodók számára sem volt szűkmarkú. Ez utóbbiak között találtam olyan internetes szolgáltatást is, amely - miután kiválasztottuk az előre gyártott színsémák közül a nekünk megfelelőt - elkéri az irányítószámunkat. Teszi ezt azért, hogy abban az államban, ahol vagyunk, nehogy túl sokszor forduljon elő az a grafikus felület, amit választottunk. Számomra a legfrappánsabb mégis az egyik komplett médiaszolgáltatást (egyházi tárhely-, honlap- és e-mailcímbérlést) kínáló egyházi médiacsomag volt, ami az E-zékiel nevet viselte.

Kis hazánkban persze nincs még ilyen versenyhelyzet, annál is inkább, mert gyülekezeinknek finoman szólva kisebb gondja is nagyobb annál, mint hogy fizetős honlapokat „menedzseljen” sajátjaként. Nem vagyunk azért annyira távol sem, hiszen a minap érkezett egy felhívás hozzám, melyben már egy átfogó internetes megjelenést kínáló fizetős egyházi csomagot szeretnének eladni minél több gyülekezet számára. Ezt a programot a fejlesztők már egyértelműen befektetés szellemében hozták létre.

Vannak azonban olyan egyházi kezdeményezések, melyek bár nem piaci alapon indultak, mégis széles körben elterjedtek. Nem is kell messzire mennünk, hiszen büszkén példálózhatunk kerületünk honlapjával, a sokak számára már ismerős www.tirek.hu-val. A 2003-ban indult fejlesztésekkor még nem gondoltuk, hogy mások is szemet vetnek majd a legkisebb kerület internetes kezdeményezésére, mára azonban hálásan tekintünk végig azon a széles palettán, ami a kerületünkben folyó munka nyomán valósult meg. Tekintsük át most ezeket röviden!

A 2004-es év végén vettük használatba a www.tirek.hu első verzióját, akkor még magunk is úttörőként indultunk el ezen az úton, az akkori Parokia Portál nyomdokaiban lépkedve. Rá két évre egy Kárpát-medencei kezdeményezés már a megvalósult portálunk nyomán indult el, nevezetesen egy holland alapítvány által támogatott Református Rádió Portál (www.refradio.eu), aminek keretében díjtalanul készülhetett el az Európa Rádió (www.euradio.hu) saját honlapja. Látna egyházkerületi honlapunkat, ugyanebben az évben kértek segítséget tőlünk Kárpátjáról, felajánlásunknak köszönhetően még 2007-ben elindíthattuk a Kárpátaljai Református Egyházkerület hivatalos honlapját (www.reformatus.com.ua). Jelenlegi honlapunk éppen formálódó stádiumában volt, és a Sárospataki Református Lapok oldalstruktúráját terveztük,

amikor kiderült, hogy egyházunk hivatalos országos lapja, a Reformátusok Lapja készül megújítani internetes megjelenését. Ez adott apropót arra a gondolatra, hogy a két újság hasonló szerkezetben építse fel elektronikus változatát, így a most működő reflap.hu-nak is kerületünk fejlesztései nyomán alakulhatott ki jelenlegi arculata, és az a mögött futó portálmotor teljes egészében saját fejlesztésünk. Közben mi magunk is sok tapasztalatot gyűjtve csiszoltunk saját honlapunkon, ezek alapján 2008-ban elkészült új fejlesztéseink pedig felkeltették a Dunamelléki Református Egyházkerület és a Parokia Portál érdeklődését. Majd egyéves szakmai előkészület után írtuk alá velük azt a keretszerződést, ami alapján a két utóbb említett szervezet összefogva valósította meg internetes megjelenését 2009-re. Honlapjuk teljesen a kerületünk által fejlesztett portálmotor alapjaira épül (www.parokia.hu, www.dmrek.hu). Újabb elismerésként élhettük meg idén a Dunántúli Református Egyházkerület megkeresését, akik kerületünk internetes megjelenésének pontos mását kívánták megvalósítani saját részükre is, és indítottak velünk azonos struktúrájú egyházkerületi honlapot szeptember 1-jétől (www.refdunantul.hu). Így kezdődött el a négy kerületi és egy közösségi portálcsoport együttműködése és együttgondolkodása, aminek keretében folyamatos szakmai konzultációkkal szeretnénk együtt építeni egyházunk internetes kommunikációs stratégiáját. Együttműködésünk egyik fő motívációja a cikk bevezetőjében említett – talán már egészségtelen méretű – versenyhelyzet kialakulásának elkerülése, legfőképp annak érdekében, hogy gyülekezeink minél hatékonyabban használhassák fel az Internetet, mint kommunikációs eszközt a mindennapi munkájukhoz és küldetésükhöz. Végül pedig álljon itt egy rövid buzdítás: ha kedvet kapna gyülekezeti honlap létrehozására, írjon a tirekartalom@gmail.com címre!

Rácsok András
sajtó és kommunikációs referens

A www.tirek.hu alapján készült www.refdunantul.hu átadása a kerületi székben a Dunántúli Református Egyházkerület részére

Vat vud Kálvin dú?

Beszámoló egy istentisztelet-ről rémisztően unalmas dolog, mind az írónak, mind az olvasónak. Márpedig sok mindent kibírnak a fiataljaink, de az unalmas dolgokat nem. Szeretnek pörögni, tempót diktálnak azoknak és követelnek azoktól, akik szeretnének velük hitelesen foglalkozni. 2009. október 20-án a Miskolc-Tetemvári Gyülekezet templomában azt hiszem, sikerült felvenni a tempót. Sőt! Tudtunk ezeknek a fiataloknak tempót diktálni, ami meglepő, ha arra gondolunk, ezt az alkalmat is reformátusok szervezték. Az ötlet egy-két fiatal lelkész kezdeményezéséből nőtt ki magát, akik szerették volna, ha a miskolci fiatalok Kálvinhoz és önmagukhoz méltóan ünnepelelnék meg a reformációt. Így az Egyházkerület Ifjúsági Missziója, az Alacskai Egy Út zenekar, a Tetemvári és az Avas-Déli gyülekezetek kezdeményezéséből egy több mint 200 fiatalt megmozgató ifjúsági istentisztelet lett, ahol ezek a fiatalok együtt, örömmel és méltósággal ünnepelehték meg a reformációt. „Vat vud Kál-

vin dú?!” azaz „Mit tenne Kálvin?!”, angolosítva, viccesen, pörgősen, fiataloknak szóló üzenettel. Értették. Csak úgy, mint Jézus nekik szóló szavát: Nem ti választottatok engem, hanem én titeket...a folytatást pedig az azóta eltelt időben próbálják jól megélni, és gyümölcsöt teremni, és várják a feltöltődésnek a következő ehhez hasonló alkalmát. Hogy mi töltötte fel őket? A Léleknek az az üzenete, hogy Mit is tenne Kálvin! „... Nos, fiatal barátaim, Kálvin azt mondja, két Egyház van: Igaz és hamis! Figyeld meg a különbségtétel alapját: **AZ IGAZ EGYHÁZ AZ ISTEN IGÉJÉRE HALLGAT, ANNAK VEZETÉSE ALATT ÉL ÉS ANNAK ENGEDELMESKEDIK.** Mit tenne Kálvin? Különbséget tenne igaz egyház és hamis között, az alapján, hogy viszonyul az igéhez, és mind-

ahhoz, amit abban olvas vagy éppen hall. És szerintetek, a mi Egyházunk, a mi gyülekezetünk, a mi iskolánk melyik kategóriába kerülne? Igaz vagy hamis? Egy biztos, ha igaz is, Kálvinnak nagyon sok dolgot kellene tennie. Pár évig csak takarítana, szervezne, rendezne, hogy a hamisból újra igaz legyen. Mit tenne Kálvin? Rendel! Kivel tenné ezt? Azt hiszem veled és velem...”

ifj. Csomós József ifjúsági referens

Cigánymisszióról dióhéjban

Újabb mérföldkőhöz érkezett az Egyházkerület cigánymissziós programja. Évek óta dolgozunk Vilmányban cigány gyermekekkel és fiatalokkal. Ebben az esztendőben kissé bővítjük, átalakítjuk „Esélyt adunk” programunkat, mivel elnyertünk egy TÁMOP-on belül támogatott Tanoda létrehozásának és működtetésének lehetőségét (a szakmai kínai nyelvet ismerők számára: TÁMOP 3.3.5). Több segítséget tudunk így nyújtani egy mélyebben kidolgozott pedagógiai program, és egy bővített munkatársi közösség által. Lehetőség nyílik majd minden gyermek számára egyéni fejlesztési tervek létrehozására, ezek végrehajtására, egyéni és kis csoportos

korrepetációra, készség és képesség fejlesztésre, kirándulásokra, közös programokra.

A programelőkészítés és a gyülekezetek közti hatékonyabb együttműködés érdekében Baskón tartottunk egy munka-szombatot, megismerve a program részleteit, megbeszélve a „ki hol tart, mit tud adni, és mit szeretne” kérdéseit, közösen indulva a gyülekezeteként végzett munkának.

Mindennek persze akkor van értelme, ha meglátjuk: munkánk alapja, kerete és célja a közösen megélt Evangélium. A szeretetről nem csupán beszélni kell: élni kell azt. Fel-nöttek egymás iránt és a gyermekek iránt, hogy a gyermekek is a megtapasztalt példa alapján gyakorolhassák egymás felé. A jövő-ről nem csupán beszélni kell: együtt keressük a kitűzhető és kitűzendő célokat, és az eléré-

sükhöz szükséges utakat, megfogalmazva és együtt megtéve a konkrét lépéseket.

Újabb mérföldkőhöz érkeztek. A programban dolgozó lelképásztorok megtapasztalhatták pedagógusok áldozatkésztségét: amikor szükségünk van segítségre, megérkeznek. Önként, mivel programunk még hivatalosan nem kezdődött el. Újabb munkatársak is megjelentek: pedagógusok, akik hallottak a programról, és szeretnének részesei lenni. Önként.

A többi helyszínen is folyik a munka. Abaujszántón és Tarcabán segédlelkészi segítséggel. Remélem, ők is kedvet kapnak, hogy későbbi szolgálatukban felvállalják majd a cigányság közt végzendő misszió ügyét. Újabb lelképásztorok és gyülekezeti tagok is keresnek: náluk is igény lenne valamire, valami meg nem foghatóra. Az igény nagy dolog. A mit és a hogyant szívesen segíték megtalálni, hiszen ez a dolgom. Ezek alapján bátorítom Önt is, kedves Olvasó, ha valamit tenni szeretne: keresse lelképásztorát, gyülekezeti presbitereit, és ha igényük van, keressen engem is.

Barnóczki Anita cigánymissziós referens

„Ti pedig választott nemzetek,
királyi papság, szent nemzet,
megtartásra való nép vagytok...” (1Pt 2,9)

A nagykorú gyülekezet, mely királyi papság

Doktori dolgozatom címe: Rudolf Bohren homiletikája. Rudolf Bohren 13 év lelkészi szolgálat után a gyakorlati teológia professzora volt Németországban: Wuppertalban, Berlinben és Heidelbergben. Bár a homiletika az igehirdetés tudományát jelenti, Bohren homiletikájában összesűrűsödnek egy korszakalkotó gyakorlati teológus életművének fő gondolatai. Rudolf Bohren gyakorlati teológiájának középpontjában a gyülekezet áll, és ez az a pont, ahol Bohren professzornak leginkább mondanivaló van a Magyarországi Református Egyház számára.

Rudolf Bohren látása szerint Krisztus gyülekezete a Lélek által megajándékozott gyülekezet, mely a szolgálat sokrétűségében élő gyülekezet. Ezért a gyülekezet királyok, papok, próféták és tanítók népe. Mindnyájan egymásnak szolgálnak, és együtt szolgálnak a világban. Ez azonban a valóságban nem egészen így működik, ezért Bohren szenvedélyesen kritizálja a lelkészi tisztséget: „...mi a kegyelmi ajándékokat beletemettük a lelkészi tisztségbe. A lelkész egyedül király, pap, próféta és tanító. Mindenki egynek szolgál, és egy szolgál mindenkinek. De ezzel a gyülekezet kiskorú marad, a lelkész pedig túlterhelt. Tehát fel kell ismernünk, hogy a lelkészi tisztség a mai formájában nem felel meg az Isten ígéje szerint reformált gyülekezetnek, a lelkész és a gyülekezet közötti munkamegosztás fatálisan biblíatlan lett” – mondja Bohren professzor.

Bohren a protestáns egyházakat klerikális vezetésűnek tartja, amit élesen kritizál. Az igehirdetés és gyülekezet című gyűjteményes kötetében kifejti azt a véleményét, hogy a reformáció után idővel a lelkészek ültek a korai katolicizmusban kialakult egyeduralmi püspöki székbe, uralkodói szerephez jutottak, ezért a lelkészi státusz a mai formájában szemben áll a Lélek munkájával és lehetetlenné teszi a gyülekezet nagykorúságát. Ugyanebben a kötetben egy groteszk képet is fest a protestáns egyházakról: „Ha szabad túloznom, akkor azt szeretném mondani, hogy mi egy középkori »céh« vagyunk, ahol csak a céhmestereknek, az akadémián képzett lelkészeknek van joga, hogy ajándékaikat kibontakoztassa, és társait biztathassa, hogy mesterségét vele együtt űzzék. De alapjában véve csak ő a nagykorú keresztyén, mindenki más kiskorú, mert pl. az istentisztelet folyamán be kell fognia a száját. De ha felfedeznék azokat az ajándékokat, amiket a jelenlévő Isten a gyülekezetnek ad, akkor megszabadul-

nánk ettől a középkori dologtól, és síkra szállhatnánk a lelki erők és a lelki ajándékok mellett.”

Mivel Bohren szerint a lelkészek klérust alkotnak, a gyülekezeti tagokat következetesen laikusoknak nevezi, gyakorlati teológiai munkáiban azért küzd, hogy a laikusok megfelelő tiszteletet és megbecsülést kapjanak. Mivel a gyülekezet királyi papság, Bohren odáig megy, hogy a laikusok kapjanak szót az istentiszteleten, hirdessék az ígét, sőt: vegyék le a kazuáliák (keresztelés, esketés, temetés) terhét a lelkészről! Ennek megfelelően Bohren állandóan hangsúlyozza a gyülekezet nagykorúságát. De nem statikus értelemben, hanem a „már igen – még nem” feszültségében, hisz a barthi teológia felől jött. Hitben a gyülekezet nagykorú, látásban nem. Ezért a nagykorúság felé kell vezetni. Ennek útja, hogy a lelkésznek kell alábszállnia, a gyülekezetnek pedig növekednie, ezért kritizálja az egyemberes rendszert (Einmannsystem) a gyülekezeti képletben belül. Teszi mindezt azért, mert nem nézi az egyházat, hanem hiszi. Hisz a Szentlélekben, mint aki ma munkálkodik a gyülekezetekben: „A Szentlélek az egész gyülekezetnek ajándékozza magát. A gyülekezet ezért alapvetően nagykorú gyülekezet, minden keresztyén tisztségviselő karizmatikus, és részt vesz a felülről való vezetésben”.

Hogy a laikusnak miért kell szót kapnia az istentiszteleten, miért nagykorú a gyülekezet, vagy miért válhat azzá, azt Bohren a pneumatológia (Szentlélekről szóló tan) felől válaszolja meg. Szerinte minden gyülekezeti tag karizmatikus – a szó eredeti, jó értelmében. A gyülekezet megújulása érdekében a gyülekezet vezetésének feladata a lelki ajándékok felfedezése, mozgósítása, koordinálása. Bohren szerint a karizmatikus „gyülekezet a prédikálásban és a lelkigondozásban arra törekszik, hogy a gyülekezeti tagok lelki ajándékait felfedje, megnevezze és mozgásba hozza. A lelki ajándékok teljessége az istentiszteleten is kifejeződésre jut, mert itt nyeri el a laikus lelki fegyverzetét, hogy a világban bizonytságot tudjon tenni. De gyülekezetünkben a lelki ajándékok megnevezetlenül maradnak. Az istentisztelet némává teszi a gyülekezeti tagot... Azzal számolnunk kell, hogy nincs lelki ajándék nélküli gyülekezeti tagunk, az Úr mindenkit megajándékoz, és minden megajándékozottat használ. A nehézség nem az, hogy nincs emberünk, amint Luther vélte. A nehézség sokkal inkább az, hogy vakok vagyunk a lelki ajándékok meglátására.” Bohren üzenete tehát hozzánk, hogy „Jézus Krisztus gyülekezete... nem a csekély mértékben megajándékozottak serege, hanem

TUDÓS
LELKIPÁSZTORAINK

a táltumok kórusa, vagy egy zenekar, melyben mindenki a maga hangszerén játszik.”

Távol állnak ezek a gondolatok egyházunktól. Első hallásra furcsa, hogy teológiát nem végzett, lelkészi szolgálatra fel nem szentelt „laikusok” kimondottan lelkészi szolgálatokat végezzenek, mégis el kell gondolkodnunk azon, hogy jó-e a mai gyülekezeti modell, amelyben a lelkész a mindenes. Ő vásárol építőanyagot, ő vezet hivatalt, ő tartja a hittanoktatást, és mire eljön a vasárnap, szomorúan hirdeti az örömhírt, mert fáradt és készületlenségében dogmatikai frázisokat pufogat. Költői a kérdés, hogy nem kellene-e újra gondolni az ekkleziológiánkat és úgy prédikálni, hogy a gyülekezeteink megértsek, hogy ők Isten népe, Istent képviselve papok népe, és mint ilyeneknek, minden tagnak feladata van a gyülekezetben. Miért hangsúlyozza Bohren az egyetemes papság elvét, a gyülekezet nagykorúságát, karizmatikus voltát? Azért, mert az ő gyakorlati teológiája evangélizáló teológia! Felteszi a kérdést a gyülekezeti tagnak: Hiszel Szentlélekben? Hiszed az egyetemes keresztyén Anyaszentegyházat? Mert akkor hinned kell, hogy te a királyi papság tagja vagy. Felteszi a kérdést a lelkészeknek: Hiszel Szentlélekben? Hiszed az egyetemes keresztyén Anyaszentegyházat? Mert akkor hinned kell, hogy a rád bízott gyülekezet nagykorú, kegyelmi ajándékokkal megajándékozott. Felteszi mindnyájunknak a kérdést, hogy hisszük-e az ige szerinti Egyházat, gyülekezetet, vagy csak a betegségeket hordozó empirikus Krisztus-

testet látjuk? Bohren gyakorlati teológiája hinni tanít! Hittel nézve a gyülekezet nagykorú. Ez nem egy álmodozó, nem egy naiv ember hangja, hanem egy teológusé, aki a Szentlelket váró Blumhardtra figyel, aki a barthi iskola felől jött, aki „a már igen – még nem” feszültségében él és szenved ettől a feszültségtől. Tudja ő, jól tudja, hogy a gyülekezet nem nagykorú (személyes közlés), de azzá válhat a Szentlélek által, azzá kell válnia, ami, a föld sója és a világ világossága. Ezért kell a 21. században a teológiának is „gyülekezetszerűnek” lennie, nem csak a prédikációnak, ezért kell, hogy a lelkész nagykorúnak tekintse a gyülekezetet. Milyen elesett egy húszéves fiatal, akiben az édesanyja még mindig egy kisgyermeket lát, és semmit nem mer rábízni. Sose fog felnőni a feladatokhoz. Hittel belelátni a gyülekezetbe a nagykorúságot, hogy felnőjön a feladathoz – ez a Bohrentől meg-

tanulandó felismerés. Nem mindegy tehát, hogyan tekintünk a gyülekezetre: mint félpogányokra, unitáriusokra, vagy Jézus Krisztus által megváltottakra. A megváltottaknak viszont van lelki ajándékuk, ha megváltott voltukat felismerik. Bohren segít felismerni a lelki ajándékokat.

Rudolf Bohren gyakorlati teológiájának összképét meg lehet fogalmazni úgy, hogy Isten Országából betör egy darab ott, ahol a teológia lényegét az imádkozó engedelmességben találja meg, ott, ahol a Szentlélek a gyülekezetben munkálkodik. Bohren folyamatosan próbálta megmutatni, hogy minden összefügg egymással, teológiának és praxisnak kölcsönösen szüksége van egymásra. Az egyik kijátszása a másik ellen régi játék. Bohren munkássága keresi a teológia és az egyház, a gyakorlat és az elmélet, a spiritualitás és a teológia diszkuszióját, a gyülekezet és a lelkészi szolgálat megújulásának módját.

Magyarországi Református Egyházunknak éppen ilyen megújulásra van szüksége. Kiöregedő és kiháló falusi gyülekezetekből és erőteljesen szekularizálódó városi gyülekezetekből álló egyházunk jövője a belső, lelki megújuláson áll vagy bukik. Bohren szerint megújulás csak akkor van, ha mi újra megtanulunk a Szentlélek után kérdezni. Így végső soron Rudolf Bohren gyakorlati teológiája imádkozni tanít minket: Jövel teremtő Szentlélek! Veni creator Spiritus!

Dr. Varga Zsolt lelkipásztor
Kovácsvágás

Karácsony szent titka

Isteni titok szent éjszakája,
Csillagfény s pásztorok hódolása.
Lélekben Bethlehembe eljöttünk,
Az örök Ige testté lett s lakozék közöttünk.
Végtelen szeretet árad ma ránk,
A Megváltót küldte égi Atyánk,
Hogy dicsőségét vígan zenghessük,
Örök üdvösségünk egymást szeretve megnyerjük.
Dicsőség légyen ezért Istennek,
Ki jóságos szent Ura mindennek.
Krisztus ma megszületett érettünk,
Az örök Ige eljött, hogy lakozzék mibennünk.

Doug Fields: Az ifjúsági munka első két éve - Személyes és gyakorlati útmutató a helyes kezdéshez

ISBN: 978-963-87604-7-0; 374 oldal; 142x197 mm; 2,480 Ft; kiadó: Új Remény Alapítvány; megjelent: 2009. október elején.

Ez a könyv nem arról szól, hogyan másold le Doug Fields első két évét; hanem arról, hogyan hozz jó döntéseket, hogy életben maradj, és egészséges ifjúsági munkás legyél hosszú távon, akármi is a szereped – önkéntes segítő vagy ifjúsági vezető.” Doug Fields

A szerző gondolatait – de legfőképpen a szívét – az új ifjúsági munkások

sajátos szükségletei foglalkoztatják. Úttörő művével örökre megváltoztatta az ifjúsági munka világát. Szeretett újoncai iránt érzett szenvedélyét, látását és meglátásait beleöntötte ebbe a könyvbe, amit most a kezdedben tartasz. Az ifjúsági munka első két éve kétségkívül a legátfogóbb kézikönyv nem csupán ahhoz, hogy életben maradj, hanem hogy kivirulj szolgálatod legkritikusabb szakaszában.

Jólismert bölcsessége és humora segítségével – mintha egy hosszú, nyugodt étkezés közben társalognál vele – a szerző lefegyverzően mesél történeteket és elveket több mint húsz éve tartó ifjúsági munkássága sikereiből és kudarciból. A könyv végén gyakorlati tanácsok kincsházát tárja elénk, mindezt abban a reményben, hogy az új ifjúsági munkások kevésbé rögös utat járhatnak be, és valóban hosszú életűek lehetnek egy olyan gyülekezeti kultúrában, amely sokszor megrágia és kiköpi őket.

Olyan lényeges témákat érint, mint például:

Csüggedés leküzdése / Szilárd lelki alap / Hatékony kapcsolatok építése a fiatalokkal / Konfliktusmegoldás / Szolgálat a szülők és családok felé / Úttörő változások / Együttműködés önkéntesekkel / Reális munkaköri leírás megalkotása / és még sok más!

Erre a könyvre feltétlenül szükségük van az új ifjúsági munkásoknak, önkénteseknek, a teológiai tanároknak és diákoknak, vezető lelkipásztoroknak, presbitereknek, gyülekezeti vezetőségi tagoknak – még a tapasztalt ifjúsági munkásoknak is, akik szervezetlen keretek között dolgoztak eddig, és most azt kérdezik: „Mit hagytam ki? Mit tanulhatok még?”

Az ifjúsági munka első két éve sosem könnyű. De sose félj! Doug buzgón biztosít bennünket: „Tarts ki! Útban a remény!”

Doug Fields, aki bő két évtizeddel a háta mögött az ifjúsági munka veteránja, több mint 25 könyv (társ)szerzője, melyek közül a legismertebb a Purpose-Driven Youth Ministry (Céltudatos ifjúsági munka). Doug a dél-kaliforniai Saddleback Gyülekezet ifjúsági lelkésze.

Kapható az alapítványunknál és a keresztyén könyvesboltokban!

Elérhetőségünk:

Web: www.ujremeny.org;

E- mail: ujremeny@ujremeny.org;

Tel/Fax: 52/ 424-036; Mobil: 20/ 886-4993

VIGASZTALJÁTOK NÉPEMET

Wass Albert: A karácsony igaz története (részlet)

Egyed Emese: Könyörgés

a gyarlót aki újabb mérget forral
a nem levőket és az elmenőket
a letarolt és kifosztott erdőket
a sárkányoktól lankadó erőket
az itt felejtett szikkadt nagyszülőket
a templom felé vivő kisutcákat
a szélbélelte aggó iskolákat
az aprópénzen megvett kenyeret
a kormosodó levegőveget
az otthoni vizek legédesebbjét
kétségbe esettek örök keresztjét
az elpusztult s születő könyveket
az álmat amit lát a kisgyerek
a hajót amely zátony fele fut
a félelmébe horgonyzott falut
botló beszédünk sápadó reményünk
a jót a rosszat amit meg kell érnünk

áldd meg Isten karácsonyoddal

„SZERESD FELEBARÁTODAT S MÉG AKI ÁTKOZ, AZT IS ÁLDJAD!” Csak kicsike fénysugár ez. Alig elegendő, hogy az emberiséget előbbre mozdítsa kétezer éven át, bár néhány hüvelyknyit. Isten valódi üzenete eltemetődött sötét és bonyolult elméletek, üres formaságok alá, az álműveltség kitaposott útja alá.

És bár az üzenet igen egyszerű, talán legtöbbünknek túlságosan is könnyen érthető, mivel elménket hozzászoktattuk, hogy csak bonyolult feladatokkal foglalkozzon, az üzenetet általában a gyermekek értik meg, amíg csak gyermekek maradnak. Mint ahogy, lelkük mélyén, gyermekek voltak a pásztorok is.

Isten világa csodálatos, és csodálatos az ember is. Ez minden, amiről az üzenet szól. Vedd le a színezett szemüveget, azt a hamis szemüveget, melyet az úgynevezett műveltség rakott a szemed elé. A félelmek, kétségek, téves hiedelmek, tanok és szokások színezte szemüveget. Vedd csak le, és mindjárt eléd tárul a világ, ahogy azt Isten megteremtette. Amilyen az valójában.

Hányd le öntudatodról az ember-képzelt tudás ábrándját, a betegségek találmányát, a szenvedés és gyűlölködés csinálmányát. Isten soha nem teremtett ilyeneket. Ezek csak az ember magaalkotta világában fordulnak elő, ami nem az igazi világ. Ez csak a színezett szemüveg világa.

Ám a karácsonyi üzenet legnagyobb titka ezeknél mélyebben rejtezik. A lét alapvető törvényében. A szeretet törvényében.

Mint ahogy a természet világában minden, amit látnunk vagy tapintunk nem egyéb, mint a ható erő különféle formája, azonképpen a lélek világában az egyetlen létező elem a szeretet.

A világot szeretet hozta létre, szeretettel és a szeretet kedvéért. Így hát a szeretet az egyetlen indíték, az egyedüli erő, ami képes előbbre vinni a vi-

lágot. Mondhatnánk, a szeretet hiánya olyan, mintha fény nélkül járnánk a köd homályában, melyben elvesz az ösvény, mely démoni árnyakat sejtet és ami a semmibe visz.

Ha van okunk, hogy a karácsonyfa gyertyáit meggyűjtsuk, az csak az lehet, hogy emlékeztessük magunkat a szeretet fontosságára az emberi létben. A szeretetre, ami ragyogó fényként munkál a bennünket körülvevő sötétben, ahol ez a mi világunk telve van az ember kitalálta rémek ijesztő árnyaival, melyek a gyűlölködés és a szenvedés egyazon tengelye körül forognak. Ezek a karácsonyi fények kell emlékeztessenek bennünket, legalább egyszer az évben, hogy nincs más kiút ebből a végzetes örvényből, mint a szeretet.

[...] ha ti fel tudjátok fogni a karácsonyi örömhír valódi jelentését, és annak tanítását a magatok kis bűköreben mind elkezditek működtetni, úgy ez a kicsi homokszem ragyogni fog, mint gyertya a sötétben, és segít majd másokat, hogy ők is megleljék a maguk útját.

A világ szép és jó. Csillagok, virágok, fák, kék egek és esős éjszakák, a mosoly embertársunk arcán, a gondolat, mi örömet és boldogságot fogan — mindez így együtt a világ. Mikor az útját járjátok, emlékezzetek rá: nincs semmi egyéb körülöttetek, mint Isten, meg amit belőle visszatükröztök. Ha olykor-olykor úgy érzitek, hogy sötét árnyak vesznek körül, jusson eszetekbe, hogy csak a magatok árnyékát látjátok, és a sötétség abban nem egyéb, mint a fény hiánya. Munkálkodjatok ezeken a magatokban rejlő sötét foltokon, és akkor megszabadultok a gonoszság, a betegség, a szomorúság árnyától, és minden egyébtől, ami megrémíthet. Legyen menedéktek a szeretet, és jobb lesz a világ, amelyben éltek.

(1969 karácsonyára, „The True Story of Christmas”, fordította: Simó József)

” Aki jó adományokat tud adni fiainak, sürget bennünket, hogy kérjünk, keressünk, zörgessünk. Hogy miért teszi ezt Ő, Aki tudja, mire van szükségünk, mielőtt kérnénk tőle, gondolkodásra indíthatna, ha nem fognánk fel, hogy Urunk és Istenünk nem a mi akartunkat akarja megtudni, ami nem lehet előtte ismeretlen, hanem vágyunkat erősíteni az imában annak befogadására, amit adni készül...”

” (Szt. Ágoston)

Kálvin János (1509-1564) élete, reformátori munkássága

A Kálvin-évek kapcsán folytatásban bemutatjuk Kálvin János életét. Áttekintjük életútját, megismerjük békéjének napjait és nagy küzdelmeit, teológiai gondolkodásának jellemző vonásait, valamint azt, hogy őseink hogyan fogadták tanítását.

Tanuló évek

Kálvin János (Jean Cauvin) a Franciaország északi részén lévő Pikardia tartomány Noyon városában született 1509. július 10-én. Kálvin családja jómódban élt, apja káptalani jegyző volt, mely tevékenységhez hozzá tartozott a gazdaság kormányzása. Viszonya azonban megromlott a káptalannal, amikor meghalt (1531) éppen kiközösítés alatt állt. Kálvin népes családban gyermekeskedett, hat édestestvére és két féltestvére volt. Tizenégy éves koráig szülővárosában élt és tanult, ekkor Párizsba küldte apja tanulmányainak folytatására.

A kollégiumi rendszerben működő párizsi egyetemen a de la Marche kollégiumba került, ahol kitűnő alapot kapott a latin nyelvben, amit oly könnyed eleganciával használt későbbi pályafutása során. Néhány hónappal később a Montaigu kollégium diákja lett. Ennek az intézménynek rettentően rossz híre volt. Rabelais, a neves humanista azt írta róla, hogy „a mókák és tatárok gályarabjai, a gyilkosok a tömlőben... sokkal jobb bánásmódban részesülnek, mint a növendékek ebben az úgynevezett kollégiumban.” A testi fenyegetés durva volt, az étkezés silány. „A büntetésből kiszabott korbácsütéseket hóhér kezéhez illő kemény szigorral osztották ki. A kollégium igazgatója mindannyiunkból szerzetest akart nevelni, és hogy megszokjuk a bűntőlést, egy falat húst sem adott nekünk” – emlékezett vissza itteni éveire Erasmus. Kálvin minden bizonnyal itt szedte össze gyomorbetegségét, ami későbbi élete során annyiszor kínozza. S talán kedélyére nézve is maradandó hatást gyakorolt ennek az iskolának nyomasztó légköre. Bizonyos, hogy már itt kínzó fejfájások gyötörték, igen sokat böjtölt, még hozzá nem is kényszerből, hanem önként. Keveset beszélt, nem kereste mások társaságát, komoly vagy talán egyenesen komor tizenéves ifjú volt. Egész életében rendkívül tartózkodónak bizonyult érzelmeinek kimutatásában.

A különböző osztályok tananyagát feltűnően gyorsan sajátította el. Már ekkor kitűnt széleskörű olvasottságával, valamint páratlan emlékező tehetségével. Tulajdonképpen bölcsészhallgató volt, aki előbb logikát tanult, mintegy bevezetésül Arisztotelész filozófiájának tanulmányozásához, azután pedig filozófiát, ide értve a teológia alapjait is. Párizsi tanulmányait talán 1526-28 között fejezhette be. Tanuló éveinek kronológiája bizonytalan.

Mindenesetre válaszüti elé érkezett, s apja döntése nyomán, aki korábban papnak szánta, mégsem teo-

lógiát, hanem jogot kezdett tanulni Orleansban, mivel Párizsban csak egyházjogot adtak elő. „Atyám engem – így szól maga – még gyenge gyermekkoromban a teológiára szánt. Midőn azonban látta, hogy a törvénytudomány a maga művelőit szétire kincsekkel gazdagítja; ennek reményében szándékát hirtelen megváltoztatta. Így történt, hogy én a bölcsészet tanulását félben hagyva a törvénytudomány pályájára léptem, amelyen, hogy atyám akaratának engedelmeskedjem, hű szorgalommal előhaladni igyekeztem, de az Isten az ő gondviselésének titka szerint pályámnak végül más irányt adott.”

Orleansban kiváló professzorok tanítottak, közülük legnagyobb hatást Melchior Wolmar gyakorolt Kálvinra. Wolmar ebben az időben már a lutheri reformáció eszméinek a követője volt. Nem bizonyos azonban, hogy Kálvin meghatározó indíttatást kapott volna tőle a reformáció üzenetének befogadására, noha feltételezhető, hogy evangéliumi meggyőződése Kálvin előtt nyilvánvaló volt. Hiszen Wolmarral baráti kapcsolatba került, tőle magánúton görögöt tanult.

Tanulmányi ideje alatt többször tartózkodott távol Orleanstól. 1529-ben Bourges-ba ment, az ottani egyetemre, ahol valamivel több mint egy évig tanult. Mindkét egyetemen elsősorban a humanizmus szelleme volt rá döntő hatással. Azt a filológiai igényességet, ami oly jellemző későbbi kommentárjaira, ezeken az egyetemeken sajátította el.

Orleansban nem is jogi, hanem humanista jellegű munkát kezdett el, amit Párizsban fejezett be 1531-ben. Értekezést, kommentárt írt a neves római filozófus, Seneca De Clementia című művéhez. Majd ismét visszatért Orleansba, ahol befejezte tanulmányait és 1533-ban valószínűleg megszerezte a jogi doktorátust. Még ebben az évben ismét a fővárosban találjuk, ahol az egyetemen, november 1-én Nicholas Cop, az egyetem új rektora, évnyitói beszédében az egyház szükségyszerű megújulásáról értekezett. A beszéd nagy felháborodást keltett, Copot a parlament (legfőbb bírói testület) elé idézték, menekülnie kellett Párizsból. Kálvin is jónak látta, ha távozik, bár egy hónap múltán visszatért a fővárosba.

Feltételezések szerint Kálvinnak köze volt az évnyitói beszédhez (később ugyanis iratai között ott volt a másolata), de az is lehetséges, hogy távozásának inkább az volt az oka, hogy a lutheranizmus gyanújába került emberek után nyomoztak a hatóságok az egyetemi botrány következtében.

Dienes Dénes

Húsz év múlva - Egy valóságos rehabilitáció -

Wass Albert egyik könyvében egy szovjet tiszt átadja bölcsességét a székely Mózsinak. Azt tanítja: ne akarj nagy lenni, maradj csak kicsi, akkor nem törődik veled senki. Ha nagy leszel, valakinek kell majd a helyed, ellenségeid lesznek, és annak nem lesz jó vége.

Az is előfordult azonban kis hazánkban, még „abban az időben”, hogy Isten valakit megáldott, Igét adott szájába, és ezzel nem kerülhette el a feltűnést. Feltűnt sokaknak, akik Isten szavára vágytak, és olya-

noknak is, akik szerették volna, ha inkább eltűnik. Tettek is érte, száműzték Debrecenből, és kijelölték új szolgálati helyét ott, ahol véleményük szerint nem annyira feltűnő. Fialat lelkésként nem tudom, hogyan éltem volna meg a jogtalanságokat, az értem szót emelők elmozdítását, családom elnehezített helyzetét. Mindazt, amit Berényi József szóbeli visszaemlékezéseiből és könyvéből megismerhettem. Amikor az ember évtizedeken át reménykedik, és a „rendszer-változás” „szabadságával” várja a jogi rendeződést, ám csupán egy félresikerült kvázi-rehabilitáló papírt birtokolhat.

Isten útjai mégis mások, gondolatai nem a mi gondolataink. Ma ugyanis egy sajátos ünnepségen vehetem részt, amelyben valahogyan megpillanthattam az élet Isten által szőtt anyagának visszáját. Szálakat, melyeket a Mindenható rendezett, csomózott, kötött össze. Az ige hirdetésre való felhatalmazás ugyanis nem

szűnt meg Debrecennel. És ma láttam: az áldás sem. Bojt, amit büntetésnek szántak, egy befogadó közösség volt. Igét fogadó, valamint hűséges is. Józsi bácsihoz, akit a bojtiai mai napig a Tiszteletes Úrnak mondanak. Nem felejtették el a ma már 92 esztendőes egykori lelkipásztorukat. Utána jöttek húsz év múlva is köszönteni, köszönni, tiszteletük jelét átadni.

A dologban az is csodálatos, hogy létezik egy történelmileg határszélivé tett, levágott település, amelyben alig több mint félezer ember él. Ez a néhány száz tagot számláló maroknyi közösség azonban nem csak azt tartja fontosnak, hogy a jelenben a jövőnek építkezzen, hanem azt is, hogy kifejezze megbecsülését idősei iránt, megemlékezve és köszönetet mondva. Díjat alapítottak tehát, amelyet a polgármester asszony és a képviselő-testület ítél oda azoknak, akik fontosak a bojtiai számára.

Berényi Józsi bácsi, mint említettem, testileg már nem fiatal. Érthető okból nem tudta személyesen átvenni az elismerést, és elmondani azt, hogy ő mit kapott Bojton mindannyiunk Urától. Mit tehet ekkor egy közösség? Elküldi postán.

Vagy – ahogyan az történt – utazásra vállalkozik, és elhozza személyesen. Kisbusznyai küldöttség a sok otthon maradt nevében. Egymás szájából kivéve a szót sorolták azokat, akik szerettek volna jönni, de nem fértek be, vagy akik köszöntésüket küldik. Néhányan elmondják, nagyon izgatottak voltak az Utazás előtt. Nem könnyű ma már útra indulni. Józsi bácsiék egyébként átlagos méretű, most kicsiny sárospataki szobájában imádkoztak, igét hallgattak, beszélgettek, emlékeztek.

Emlékeztek egy olyan időre, amelynek hatása nem múlt el, sőt, sokakban örök. Jézus Krisztus által.

Kedves keresztyén olvasók! A ti munkátok nem hiábavaló az Úrban – mondja az Írás.

Isten áldja az övéit megbecsülni képes bojti közösséget és a Tiszteletes Urat.

Barnóczki Anita

KITEKINTŐ

Lapzárta után érkezett a hír:

2009. november 19-én életének 78. évében türelemmel viselt hosszú szenvedés után Szécsényi György nyugalmazott bükkzsérci lelkipásztor, az Egervölgyi Református Egyházmegye hosszú időn keresztül volt, és tiszteletbeli esperese visszaadta életét Teremtőjének. Gyászolja öt családja, szerettei, gyülekezete, szolgatársai, és az egyházmegye közössége. Temetése Bükkzsércen, 2009. november 25-én szerdán volt, Csomós József, a Tiszáninneni Református Egyházkerület püspöke és Ferenc József helyi lelkipásztor szolgálatával. Egyik utolsó üzenete így szólt: Vigyázzatok és imádkozzatok! (Máté 26.41.).

Szécsényi Györgyről következő számunkban bővebben is megemlékezünk.

A TISZÁNINNENI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET TOVÁBBKÉPZŐ
ÉS SZABADIDŐ KÖZPONTJA
MÁLYIBAN

IDEÁLIS EGYÉNI, CSALÁDI ÉS CSOPORTOS ÜDÜLÉSRE, TÁBOROK, KONFERENCIÁK, KÉPZÉSEK SZERVEZÉSÉRE AKÁR 100 FŐIG TELJES ELLÁTÁSSAL!
TEL.: 30-823-5850, E-MAIL: MECSESKOZPONT@GMAIL.COM, WEB: WWW.MECSES.TIREK.HU

Látogassa Ön is rendszeresen a Tiszáninneni Református Egyházkerület honlapját, ossza meg gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlja programjait a világháló nagyközönségének, írja meg gondolatait egyházkerületünket érintő témákban!

www.tirek.hu

Üdvözljük a
Tiszáninneni
Református
Egyházkerület
honlapján!

Egyszerű hírküldési lehetőséggel, változatos fórumtémákkal, friss információkkal várjuk látogatóinkat!

SZERETETTEL AJÁNLJUK KEDVES
HALLGATÓINK FIGYELMÉBE AZ
EURÓPA RÁDIÓ INTERNETES
OLDALÁT IS, AHOL ÉLŐBEN
HALLGATHATJÁK
RÁDIÓMŰSORAINKAT, HÍREINKET ÉS
A RÁDIÓVAL KAPCSOLATOS EGYÉB
INFORMÁCIÓKAT IS TALÁLHATNAK.

WWW.EURADIO.HU